

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira

INDEKS OTVORENOSTI
ZA SARADNJU
LOKALNIH VLASTI
U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, 2023.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Sarajevo, 2023.

Izdavač

Udruženje Mreža za izgradnju mira

Recenzent

Mr. sci. Miroslav Živanović

Autor

Dr. Hazim Okanović

Tiraž:

100 primjeraka

SADRŽAJ

SAŽETAK	6
UVOD	8
1. SEGMENT INFORMACIJSKE OTVORENOSTI	20
1.1. Procjena segmenta konsultacija po indikatorima	24
2. SEGMENT KONSULTACIJA	49
2.1. Procjena segmenta konsultacija po indikatorima	52
3. SEGMENT DIJALOGA	75
3.1. Procjena segmenta dijaloga po indikatorima	78
4. SEGMENT PARTNERSTVA	87
4.1. Procjena segmenta partnerstva po indikatorima	90
5. SREDNJA VRIJEDNOST INDEKSA OTVORENOSTI ZA SARADNJU POSMATRANIH LOKALNIH ZAJEDNICA	111
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	125
6.1. Zaključci	125
6.2. Preporuke	129
6.2.1. Povećanje transparentnosti	129
6.2.2. Pобољшanje konsultacija	130
6.2.3. Jačanje dijaloga	132
6.2.4. Promocija i razvijanje partnerstva	132
7. ZAKLJUČNE NAPOMENE	134
Annex 1 (Anketni upitnik za učesnike_ ce fokus grupa)	135
Annex 2 (Anketni upitnik za građane_ ke opština/općina/gradova)	144

UVOD

Sažetak

Petnaest izabраниh lokalnih samouprava u Bosni i Hercegovini pokazuje umjerenu do zadovoljavajuću razinu performansi u vezi sa otvorenošću za saradnju sa zainteresiranom javnosti. Ovo je ocjena koja se izvodi iz sveobuhvatnog istraživanja zvaničnih web prezentacija i pregleda percepcije zajednice, kroz fokus grupe i ankete građana_ki, o otvorenosti za suradnju lokalne vlasti sa zainteresiranom javnosti kroz segmente informacijske otvorenosti, konsultacija, dijaloga i partnerstva. Utvrđene preporuke za dalje djelovanje lokalnih samouprava naglašavaju važnost kontinuiranog angažmana i poboljšanja u komunikaciji, transparentnosti i suradnji sa zainteresiranim javnostima. Važno je redovno procjenjivati i prilagođavati prakse lokalne vlasti kako bi se podržalo efikasno i odzivno upravljanje.

Istraživanje o otvorenosti opština/općina/gradova za podršku i saradnju sa zainteresiranom javnosti pokazalo je da ukupna prosječna vrijednost za sve segmente otvorenosti za suradnju iznosi 3,30 što je, s obzirom na korištenu metodologiju, rezultat koji ukazuje na pohvalne napore u promociji transparentnosti, inkluzivnosti i dostupnosti, uz postojanje oblasti koje zahtijevaju unapređenje.

Ključni prosjeci:

- Ukupna prosječna vrijednost - kombinirana prosječna ocjena iz fokus grupa i anketa građana kroz sve segmente iznosi 3,30;
- Fokus grupe - prosječna ocjena iz fokus grupa kroz sve segmente iznosi 3,38;
- Ankete građana - U usporedbi s tim, prosječna ocjena iz anketa građana za iste segmente nešto je niža, 3,21.

Procjena segmenata:

- Informacijska otvorenost: Ovaj segment ima prosječnu ocjenu 3,54, što sugerira pohvalnu transparentnost i pristupačnost informacija;
- Konsultacije: Fokus grupe i ankete građana zajedno ukazuju na ocjenu 3,33, što označava umjerenu razinu angažovanja u javnim konsultacijama;
- Dijalog: Ocjena za segment dijaloga je 2,92, što ukazuje na potrebu za poboljšanjem strukturiranih mehanizama dijaloga;
- Partnerstvo: Fokus grupe i ankete građana prosječno ocjenjuju s 3,40, što ukazuje na relativno pozitivno viđenje napora u partnerstvu.

Preporuke za unapređenje otvorenosti za saradnju:

- Uravnotežen pristup unapređenju otvorenosti za saradnju, tj. pristup koji prepoznajte varijacije u ocjenama između fokus grupa i anketa građana, naglašavajući važnost i kvalitativnih i kvantitativnih podataka za donošenje odluka i izbor mjera kojima će se unaprijediti otvorenost za saradnju.
- Priprema i provođenje ciljanih izmjena poput unapređenje strukturiranih mehanizama dijaloga i odgovornosti prema doprinosima zainteresirane javnosti, uz očuvanje transparentnosti u širenju informacija.
- Promocija prakse inkluzivnosti kroz implementiranje strategija koje adresiraju specifične potrebe zajednice i promovišu inkluzivnost i jednakost u praksama angažovanja.
- Obavezivanje na redovne procjene i reagiranje na povratne informacije zajednice kako bi se kontinuirano unapređivala praksa lokalne uprave.

Zaključno, ovo istraživanje predstavlja vrijednu osnovu za lokalne vlasti i zainteresirane strane da prepoznaju oblasti za poboljšanje i implementiraju strategije koje će podržati veću otvorenost i suradnju sa zajednicom. Obaveza kontinuirane evaluacije i poboljšanja bit će ključna za jačanje odnosa između lokalne uprave i njenih građana, što će na kraju dovesti do efikasnijeg i odgovornijeg upravljanja.

Uvod

Projekat „Snaga lokalnog“¹ omogućio je pripremu i provođenje aktivnosti pod nazivom „Istraživanje o otvorenosti opština/općina/gradova za podršku i saradnju sa zainteresiranom javnosti“ temeljeno na mjerenju indeksa otvorenosti opština/općina/gradova za saradnju sa zainteresovanom javnošću (IOS) čiji sastavni elementi su 53 indikatora/pitanja definirana u SIGMA principima reforme i otvorenosti javne uprave. IOS je zamišljen kao alat kojim se procjenjuju lokalne vlasti prema nivou njihovog angažmana u odnosu sa lokalnim zajednicama. Transparentnost budžeta, potpisani sporazumi o saradnji, partnerske aktivnosti, zajednički projekti, učestalost konsultacija s građanima, količina i vrsta javno dostupnih informacija o lokalnim vlastima te broj javnih pojavljivanja su elementi otvorenosti za saradnju koji se mjere indeksom. U konačnici, svrha IOSa je poticanje lokalnih vlasti da prodube svoje veze s vlastitim zajednicama. Dodatno, istraživanje sa IOS-om je jedna od ključnih intervencija koja za cilj ima dodatni razvoj funkcionalnosti i povećan stepen korištenja web platforme Snaga lokalnog (snagalokalnog.ba) od strane lokalnih aktera.

Fokus projekta „Snaga lokalnog“ na pitanje otvorenosti lokalnih vlasti za saradnju sa zainteresovanom javnošću je potpuno opravdan ukoliko se u obzir uzme činjenica da otvaranje i transparentnost imaju ključnu ulogu u stvaranju učinkovitijih i odgovornijih lokalnih vlasti te u jačanju demokratskog procesa na lokalnoj razini. Sveukupno iskustvo lokalnog samoupravljanja širom svijeta izvan svake sumnje ukazuje na činjenicu da je otvorenost opština/općina/gradova od iznimnog značaja za:

¹ Snaga Lokalnog je petogodišnji projekat Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) koji radi na osnaživanju lokalnih zajednica. Cilj projekta je kroz pomoć i podršku zajednicama u BiH razviti kapacitete koji će omogućiti održivi rast, povećanje građanskog angažmana i mobilizaciju raspoloživih lokalnih resursa. Više informacija o projektu moguće je pronaći na web platformi Snaga Lokalnog (snagalokalnog.ba) koja omogućava razmjenu informacija između svih aktera, te mapira odnose i uticaje unutar civilnog društva, javnih i lokalnih institucija, kao i poslovnog sektora za lokalne inicijative u BiH.

- 1. Povjerenje građana:** Kada lokalna vlast djeluje otvoreno i transparentno, građani imaju veće povjerenje u njezine aktivnosti i odluke. To pomaže izgraditi bolje odnose između građana i lokalne uprave, što rezultira aktivnijim sudjelovanjem građana u demokratskim procesima.
- 2. Odgovornost i praćenje:** Otvaranje opština/općina/gradova omogućava građanima da prate aktivnosti i odluke lokalnih vlasti. Kada su informacije javno dostupne, lakše je pratiti kako se troši budžetski novac, kako se donose odluke i kako se ostvaruju ciljevi lokalne uprave. Ovo stvara veći stupanj odgovornosti lokalnih vlasti prema građanima.
- 3. Sudjelovanje građana:** Transparentnost omogućava građanima da se aktivno uključe u procese odlučivanja. Kada imaju pristup informacijama o planiranim projektima, budžetu ili politikama, građani mogu dati svoje mišljenje, predložiti ideje i sudjelovati u oblikovanju politika koje utječu na njihovu zajednicu.
- 4. Smanjenje korupcije:** Otvaranje lokalnih samouprava smanjuje prostor za nepravilnosti i korupciju. Javno dostupni podaci o financijama i aktivnostima opštine/općine/grada omogućavaju građanima, medijima i neovisnim nadzornim tijelima da nadziru financijske tokove i identificiraju eventualne nepravilnosti.
- 5. Podizanje kvalitete usluga:** Kroz transparentnost, građani imaju bolji uvid u kvalitetu i učinkovitost usluga koje pruža lokalna uprava. To omogućava bolju povratnu informaciju i omogućava lokalnim vlastima da bolje odgovore na potrebe svojih građana.
- 6. Privlačenje investicija:** Otvaranje lokalnih samouprava čini poslovno okruženje povoljnijim za investicije. Investitori su skloniji ulagati u zajednice gdje postoji transparentnost u regulativnim procesima, transparentnost u raspodjeli resursa i gdje se poštuju pravila.

U konačnici, otvorenost općina povećava demokratsku participaciju, pomaže u izgradnji povjerenja između vlasti i građana, smanjuje korupciju i omogućava održivi razvoj lokalnih zajednica.

U kontekstu gore navedenog bitno je istaći da se u Bosni i Hercegovini od 2019. godine mjeri Lokalni index otvorenosti osmišljen kao kompozitni indikator koji mjeri stepen otvorenosti lokalnih samouprava prema građanima u Bosni i Hercegovini.² Objavljivanjem Lokalnog indexa otvorenosti za 2022. godinu ušlo se u četvrtu godinu istraživanja otvorenosti na nivou svih lokalnih samouprava u Bosni i Hercegovini.

U odnosu na Lokalni index otvorenosti, IOS je komplementaran alat koji je specifično fokusiran na mjerenje „otvorenosti za saradnju“. “Saradnja” se općenito odnosi na proces u kojem pojedinci ili grupe rade zajedno kako bi postigli zajednički cilj. To može uključivati dijeljenje resursa, informacija, vještina i napora kako bi se postigao međusobno koristan ishod.

S druge strane, “otvorenost,” u različitim kontekstima, često označava transparentnost, inkluzivnost i dostupnost. Može se odnositi na spremnost za slobodno dijeljenje informacija, saradnju s drugima i angažman u otvorenoj komunikaciji. Kombinacija ova dva koncepta, tj. otvorenost za saradnju, može obuhvatiti okvir ili pristup u kojem se odvija saradnja s visokim stupnjem transparentnosti, inkluzivnosti i dostupnosti. U takvom okruženju, pojedinci ili grupe rade zajedno i otvoreno, dijeleći ne samo koristi svoje saradnje, već i sam proces, uključujući informacije, donošenje odluka i rezultate.

U praksi, “otvorenost za saradnju” bi mogla uključivati:

Transparentnu komunikaciju: Svi uključeni sudionici otvoreno dijele informacije o svojim ciljevima, namjerama, resursima i akcijama. To pomaže izgradnji povjerenja i osigurava da svi jasno razumiju napore u saradnji.

Inkluzivno sudjelovanje: Pozivaju se ljudi različitih pozadina i perspektiva da doprinesu zajedničkom nastojanju.

² Lokalni index otvorenosti. Dostupno na [Index \(zastone.ba\)](http://Index(zastone.ba)). Pristupljeno: 29.08.2023. godine. Lokalni indeks otvorenosti, mjeri otvorenost svih jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, kroz oko 80 indikatora, a vodeći se međunarodnim preporukama i primjerima dobre prakse. Ovi principi su razrađeni u kvalitativne i kvantitativne indikatore koji se ocjenjuju na osnovu dostupnosti informacija na zvaničnim internet stranicama institucija, kvaliteta pravnog okvira za pojedinačna pitanja, drugih izvora javnog informisanja i upitnika koji se upućuju institucijama. Svi prikupljeni podaci pohranjuju se bazi u formi arhiviranih linkova, čime se omogućuje višestruka provjera.

Ova raznolikost razmišljanja može dovesti do kreativnijih i sveobuhvatnijih rješenja.

Zajedničko odlučivanje: Odluke se donose kolektivno uz doprinos svih zainteresiranih strana. To sprječava da bilo koja strana dominira procesom i pomaže osigurati da se uzmu u obzir najbolji interesi svih.

Otvoren pristup resursima: Resursi potrebni za saradnju, poput podataka, alata i stručnosti, dostupni su svim uključenim stranama. To može ubrzati napredak i poticati osjećaj jednakosti.

Obostrana korist: Saradnja je strukturirana kako bi osigurala da sve uključene strane ostvare značajne koristi. To može potaknuti trajno angažiranje i posvećenost.

Učenje i povratne informacije: Naglasak je na spremnosti za učenje kako iz uspjeha, tako i iz neuspjeha. Konstruktivne povratne informacije se dobrodošlo prihvaćaju i koriste za poboljšanje procesa saradnje tokom vremena.

Javna odgovornost: Napor i rezultati suradnje dijele se sa širom javnošću, promovišući odgovornost i demonstrirajući pozitivan uticaj saradnje.

Etički aspekti: Etički aspekti saradnje, kao što je poštovanje individualnih prava i osiguravanje pravedne raspodjele koristi, su istaknuti.

Mjerenje otvorenosti i transparentnosti u bilom kojem obliku pomoću indeksa otvorenosti je jedan od izuzetno značajnih alata koji donosi mnoštvo prednosti kako lokalnim vlastima tako i građanima koji su u njihovoj nadležnosti. Neke od pomenutih prednosti uključuju i sljedeće:

- 1. Odgovornost:** Indeksi pružaju objektivnan i mjerljiv način za procjenu stupnja otvorenosti i transparentnosti lokalnih samouprava. Imajući mjerljiv standard, postaje lakše držati lokalne vlasti i političke predstavnike odgovornima za svoje akcije i odluke. Bez takvih alata, može biti izazovno procijeniti jesu li obećanja o transparentnosti ispunjena.

2. **Komparativna analiza:** Indeksi omogućuju usporedbu lokalnih samouprava, a mjerenje istim kriterijima omogućava identificirati predvodnike kao i one koji zaostaju u promociji i provođenju principa otvorenosti. To potiče zdravu konkurenciju među lokalnim vlastima kako bi poboljšali svoje prakse transparentnosti, što na kraju koristi javnosti.
3. **Poticaaj za unapređenje:** Dobro konstruiran indeks ne samo da ističe trenutne razine otvorenosti, već također identificira područja koja zahtijevaju poboljšanje. Veća je vjerovatnoća da će lokalne vlasti poduzeti neophodne korake za poboljšanje transparentnosti kada vide u kojim segmentima ima prostora za unaprijeđenje i kako stoje u poređenju s drugima.
4. **Javna svijest:** Transparentno upravljanje ključno je za izgradnju povjerenja i uključivanje javnosti. Rezultati indeksa mogu se lako komunicirati javnosti, pomažući građanima da razumiju napore koje institucije ulažu kako bi dijelile informacije i uključivale ih u procese donošenja odluka.
5. **Razvoj politika:** Podaci prikupljeni putem indeksa mogu poslužiti kao temelj za razvoj politika temeljenih na dokazima. Organi i tijela lokalnih samouprava, kao i organizacije civilnog društva, mogu identificirati trendove, snage i slabosti, što će im omogućiti da kreiraju učinkovite politike koje adresiraju specifična pitanja transparentnosti i otvorenosti.
6. **Povjerenje investitora:** Investitori, kako domaći tako i strani, smatraju transparentnost i otvorenost pokazateljima stabilnog i povoljnog okruženja za investiranje. Saznanja indeksa mogu privući više investicija, pokazujući posvećenost odgovornosti i integritetu.
7. **Raspodjela resursa:** Indeksi mogu usmjeriti raspodjelu resursa. Označavanjem područja koja trebaju poboljšanje, lokalne vlasti mogu učinkovito prioritetizirati svoje napore i resurse, osiguravajući da se promjene provode tamo gdje su najvažnije.
8. **Monitoring:** Tokom vremena, indeksi omogućuju praćenje napretka u smislu otvorenosti i transparentnosti. Mogu se identificirati trendovi i pripremiti intervencije koje je moguće napraviti u politikama i praksama kako bi se kontinuirano poboljšala transparentnost.

Ukratko, korištenje alata poput indeksa za mjerenje otvorenosti i transparentnosti ključno je za promicanje odgovornosti, poticanje pozitivnih promjena, poticanje konkurencije i u konačnici poboljšanje upravljanja.

Pružajući standardizirani način procjene i usporedbe lokalnih samouprava, ovi alati potiču lokalne vlasti i institucije da budu transparentnije i odgovornije prema potrebama i očekivanjima javnosti i dionika.

U ovoj fazi implementacije projekta „Snaga lokalnog“ razvoj IOS-a započet je sa izradom metodologije Istraživanja o otvorenosti opština/općina/gradova za podršku i saradnju sa zainteresiranom javnosti koje je obuhvatilo sljedeće Općine/Opštine/Gradove: Gradiška, Tešanj, Gradačac, Laktaši, Ljubuški, Derventa, Vogošća, Bosanska Krupa, Gornji Vakuf/Uskoplje, Goražde, Kotor Varoš, Istočna Ilidža, Rudo, Usora, Han Pijesak. Utvrđena metodologija zasniva se na do sada provedenim sličnim istraživanjima u Bosni i Hercegovini i regiji i mjeri otvorenost za saradnju na osnovu 53 pitanja koja, između ostalog, počivaju na SIGMA principima reforme i otvorenosti javne uprave³, kao i na Indeksu transparentnosti lokalne samouprave 2021 (Local Transparency Index – LTI)⁴ koje je provela Transparentnost Srbija. Reflektujući principe transparentnosti, pristupačnosti, integriteta i učinkovitosti, definirana pitanja, tj. indikatori, organizovana su u četiri zasebna segmenta mjerenja: segment informacijske otvorenosti; segment konsultacija opštine/općine/grada sa zainteresiranom javnosti; segment dijaloga opštine/općine/grada sa zainteresiranom javnosti i segment partnerstva opštine/općine/grada sa zainteresiranom javnosti.

Segment informacijske otvorenosti - jedan je od preduslova da građani_ke ostvare svoja individualna i politička prava. Građani_ke treba da imaju pristup svim relevantnim informacijama, a posebno onima koje se tiču donošenja i sprovođenja politika u lokalnim zajednicama.

3 OECD/SIGMA. Principi javne uprave: Izdanje iz 2017. godine. Dostupno na: [Principles-Public-Administration-Overview-2017-Bosnian.pdf](#) ([sigmaweb.org](#)). Pristupljeno: 10.08.2023. godine.

4 Transparentnost Srbija. Indeks transparentnosti lokalne samouprave 2022 (Local Transparency Index – LTI): Konačni izveštaj. Dostupno na: [LTI 2022 izvetaj.pdf](#) ([transparentnost.org.rs](#)). Pristupljeno: 10.08.2023. godine.

Samo putem uravnoteženih i objektivnih informacija kojima je lako prístupiti građani_ke mogu steći uvid u lokalne probleme i otvorena pitanja, te razviti razumijevanje za njihovo moguće rješavanje ili prevazilaženje. Informacijska otvorenost najprije se prepoznaje kroz informativne materijale koji su dostupni na web prezentacijama ili društvenim mrežama, ali i putem medijskih kampanja i drugih oblika javne komunikacije.

Segment konsultacija općine/opštine/grada sa zainteresiranom javnosti - je proces razmjene informacija i dobivanje povratnih informacija i/ili savjeta od zainteresiranih strana i uzimanje u obzir tih stavova prilikom donošenja odluka i/ili postavljanja ciljeva i definiranja strategija. Konsultacije su osnovni oblik dvosmjerne komunikacije u kojoj se zainteresovana javnost poziva da se očituje na predstavljene informacije, a zatim od lokalne samouprave dobija i povratnu informaciju o tome na koji način je doprinos zainteresirane javnosti utjecao na odluke i procese. Prisustvo konsultacija u ostvarenoj saradnji između lokalne samouprave i zainteresovane javnosti ogleđa se u organizaciji stručnih, tematskih i javnih rasprava, sastanaka, radionica, fokus grupa, anketa, on-line istraživanja i savjetovanja.

Dijalog općine/opštine/grada sa zainteresiranom javnošću – predstavlja praksu u kojoj općinske/opštinske/gradske institucije omogućavaju građanima_kama i organizacijama civilnog društva da na odgovarajući način objave i javno razmijene svoje stavove po određenim pitanjima od značaja kako bi održavale otvoren, transparentan i redovit dijalog. Dijalog je nešto složeniji oblike dvosmjerne komunikacije, gdje se složenost zapravo ogleđa u kvalitetu i kvantitetu korištenih metoda djelovanja koje su slične metodama koje se koriste u konsultacijama.

Segment partnerstva općine/opštine/grada sa zainteresiranom javnosti – podrazumijeva kreiranje strateškog okvira za partnerstvo javnih službi i lokalnih zvaničnika sa zainteresiranom javnošću. U ovom okviru tada se uspostavlja saradnja sa zainteresovanom javnosti koja je prisutna u svakom aspektu odlučivanja, uključujući razvoj rješenja za lokalne probleme i sadržaja lokalnih politika koje će se provoditi. Najčešće prisutne metode rada koje nedvosmisleno ukazuju na postojanje partnerstva ogleđaju se u potpisanim sporazumima o saradnji i partnerstvu, zajedničkim programima i projektima i/ili uspostavljenim formalnim tijelima zaduženim za pripremu lokalnih politika ili drugim akata koji će u konačnici biti razmatrani i usvojeni na predstavničkim tijelima lokalnih samoprava (vijećima i skupštinama).

Informacijska otvorenost, konsultacije, dijalog i partnerstvo dio su koncepta otvorenosti za saradnju.

Ovi segmenti mogu poboljšati transparentnost, inkluzivnost i ukupnu efikasnost zajedničkih nastojanja, a uklapaju se i u ranije istaknute elemente koje prepoznajemo kao dijelove koncepta otvorenosti za saradnju:

- 1. Transparentna komunikacija:** Konsultacije i dijalog s zainteresovanom javnošću imaju značajnu ulogu u transparentnoj komunikaciji. Otvoreno dijeljenje informacija o ciljevima, napretku i izazovima zajedničkog napora, uz aktivno traženje mišljenja javnosti, unapređuje transparentnost.
- 2. Inkluzivno učešće:** Uključivanje zainteresovane javnosti u konsultacije i dijaloge osigurava da se razmotre raznovrsni perspektive i uvidi. Ova inkluzivnost može dovesti do sveobuhvatnijih i preciznijih rješenja.
- 3. Zajedničko odlučivanje:** Prikupljeni input iz konsultacija i dijaloga može se integrisati u proces donošenja odluka. Uključivanjem povratnih informacija javnosti, odluke mogu bolje odražavati potrebe i preference šire zajednice.
- 4. Otvoren pristup resursima:** U nekim slučajevima, uključivanje javnosti može značiti pružanje pristupa relevantnim resursima, poput podataka ili informacija, koje mogu doprinijeti zajedničkom naporu.
- 5. Obostrana korist:** Uključivanje javnosti putem konsultacija i partnerstava može dovesti do koristi poput poboljšanog povjerenja javnosti, povećane podrške javnosti i osjećaja vlasništva nad saradničkom inicijativom. Ova obostrana korist može podsticati pozitivan i održiv odnos između svih zainteresovanih strana.
- 6. Učenje i povratne informacije:** Konsultacije i dijalog s javnošću pružaju priliku za dobijanje vrijednih povratnih informacija. Ove informacije mogu istaći oblasti za poboljšanje i doprinijeti kontinuiranom učenju, čime se u krajnjem slučaju povećava efikasnost napora uloženog u saradnju.
- 7. Javna odgovornost:** Uključivanje javnosti i partnerstvo prirodno povećava javnu svijest i odgovornost. Kada je javnost svjesna saradničke inicijative, može držati zainteresovane strane odgovornim za njihove obaveze i akcije.
- 8. Etika:** Partnerstvo s javnošću uklapa se u etičke konsideracije osiguravanjem da su donesene odluke i preduzete akcije dobro informisane i da uzimaju u obzir širi društveni uticaj.

Sveukupno, konsultacije, dijalog i partnerstva s javnošću su integralni dijelovi okvira otvorenosti za saradnju. Oni podržavaju principe transparentnosti, inkluzivnosti i dostupnosti, dok istovremeno podstiču osjećaj kolektivnog vlasništva i odgovornosti za rezultate partnerskog odnosno zajedničkog nastojanja.

Istraživanje je sprovedeno u tri faze u pomenutim općinama/opštinama/gradovima:

Prva faza (Desk research) realizovana je u periodu od 07. - 29.3.2023. godine i obuhvatila je detaljan pregled strateških dokumenata i ostalih informacija dostupnih na web stranicama općina/opština/gradova u odnosu na prethodno pomenuta četiri segmenta mjerenja otvorenosti. U ovoj fazi korišten je upitnik koji se sastojao od četiri cjeline i 53 pitanja/indikatora (Annex br. 2). Svako od pitanja je koncipirano tako da se na njega može dati potvrđan ili negativan odgovor, ali i procjena od 1 (jedan) do 5 (pet), od čega je 1 najniža, a 5 najviša procjena.

Druga faza istraživanja obuhvatila je anketiranje 1000 građana_ki općina/opština/gradova koje su bile predmet istraživanja i realizovana je u periodu od 23.3. do 22.6. 2023. godine. U anketi je korišten upitnik od 22 pitanja (Annexu 1). I ovdje se na svako od pitanja može dati potvrđan ili negativan odgovor, kao i procjena od 1 (jedan) do 5 (pet), od čega je 1 najniža, a 5 najviša procjena. Dodatno, u upitnik se upisuje i procjena ispitivača iz prve faze istraživanje, te se konačna vrijednost, tj. procjena, dobija kao srednja vrijednost ocjena ispitanika i ispitivača. Na ovaj način se nastoji doprinijeti objektivnosti istraživanja, budući da anketirani građani i građanke u principu svoje odgovore daju na temelju njihove percepcije i više ili manje ograničenog iskustva kontakta sa lokalnim samoupravama.

Anketno istraživanje je provedeno na lokalnom nivou na reprezentativnom i stratificiranom uzorku. Pravilnom raspodjelom postotaka Općina/Opština/Gradova sa liste, za opštinu Gradiška sa najvećim brojem stanovnika, 56.727 (prema popisu iz 2013. godine), određeno je 124 ispitanika. S druge strane opštini Han Pijesak sa najmanjim brojem stanovnika 3.844 (prema popisu iz 2013. godine) određeno je 16 ispitanika. Tako je u Gradišci ukupno anketirano 124 ispitanika, Tešnju (106), Gradačacu (98), Laktašima (88), Ljubuškom (76), Derventi (74), Vogošći (72), Bosanskoj Krupi (70), Gornjem Vakufu/Uskoplju (42), Goraždu (59), Kotor Varoši (57), Istočnoj Ilidži (47), Rudom (35), Usori (36), te Han Pijesku (16).

Treća faza se odnosila na organiziranje fokus grupa i trajala je od 23.3. do 22.5. 2023. godine. Radi konačne validacije podataka koji su prikupljeni u prvoj i drugoj fazi istraživanja, organizovane su fokus grupe sa po osam učesnika (2 predstavnika_ ca lokalnih vlasti/lokalnih institucija, 2 predstavnika_ ca nevladinog sektora, 2 predstavnika_ ca lokalnih biznisa i 2 građana_ ki_ koji_ e žive u lokalnoj zajednici). Za rad u fokus grupama je korišten anketni upitnik od 53 pitanja (Annex 2). I u ovoj fazi istraživanja vrijednost procjene se dobija kao srednja vrijednost ocjene ispitanika tj. učesnika i učesnice fokus grupe i ocjene ispitivača utvrđene u prvoj fazi istraživanja.

Četvrta faza je obuhvatila rad na analizi i sumiranju rezultata. Dobijeni rezultati su predstavljeni grafički i tabelarno koristeći program Microsoft Excel, i praćeni su kvalitativnom i kvantitativnom analizom. Naravno, analiza obuhvata četiri navedena segmenta mjerenja tako što se za svaki segment utvrđuje:

- a) Prosječna ocjena posmatranih lokalnih zajednica u pojedinačnom segmentu mjerenja zasnovana na ispitivanju fokus grupa;
- b) Prosječna ocjena posmatranih lokalnih zajednica u pojedinačnom segmentu mjerenja zasnovana na anketiranju građana_ ki;

Dodatno, analiza svakog segmenta donosi i pregled prosječnih ocjena po pojedinačnim indikatorima/pitanjima zasnovanih na ispitivanju fokus grupa i anketiranju građana_ ki. U slučaju indikatora/pitanja koji nisu bili dio ankete daje se samo prosječna ocjena posmatranih lokalnih zajednica zasnovana na ispitivanju fokus grupa.

U nastavku istraživanja, na temelju dobijenih rezultata po segmentima i pojedinačnim indikatorima, pristupa se utvrđivanju prosječne vrijednosti indeksa otvorenosti za suradnju (IOS) za posmatrane lokalne zajednice. Preciznije, za svaku lokalnu zajednicu utvrđuju se tri različite prosječne vrijednosti koje prikazuju ocjene za fokus grupe, ankete građana i njihovu kombinaciju (prosječna vrijednost). Kombinirana prosječna vrijednost po lokalnim samouprava omogućava formiranje rang liste zasnovane na visini IOS-a, te se utvrđuje srednja vrijednost IOS-a za sve lokalne zajednice koje su bile predmetom istraživanja.

U ovom dijelu daje se interpretacija dobijenih generalnih rezultata koja se izvodi iz same strukture istraživanja i utvrđenih indikatora. Budući da su u tom okviru mogućnosti interpretacije poprilično ograničene i manje-više se svode na elaboriranje razlike u visini IOS-a između najbolje i najlošije plasiranih lokalnih zajednica, analiza je proširena sa uvođenjem seta socio-ekonomskih podataka koji daje uvid u lokalni kontekst ispitivanih zajednica. Na ovaj način interpretacija rezultata je proširena mogućnošću da se utvrdi kauzalna ili korelacijska povezanost između utvrđene vrijednosti IOS-a i socio-ekonomskih okolnosti svake od ispitanih lokalnih zajednica.

U završnom dijelu analize iskorišteni su i rezultati dobijeni u istraživanju Lokalnog indexa otvorenosti za 2022. godinu, tako što su generisani rezultati i formirana rang lista uspjeha za 15 lokalnih zajednica koje su bile predmetom IOS analize. Ta rang lista je uspoređena sa rang listom dobijenom kroz ispitivanje segmenta informacijske otvorenosti i utvrđivanja prosječnih vrijednosti pokazatelja na nivou istraživanja fokus grupa. Ovo iz razloga što upravo u ovom segmentu imamo najviše preklapanja u pitanjima između dva indeksa, a i samo ispitivanje na nivou fokus grupa daje objektivniji uvid u stvarno stanje otvorenosti u ovom segmentu. Na samom kraju data su zaključna razmatranja i preporuke.

I DIO

**SEGMENT INFORMACIJSKE
OTVORENOSTI**

1. Segment informacijske otvorenosti

Segment informacijske otvorenosti mjeri općenitu dostupnost podataka na web stranicama posmatranih lokalnih zajednica, komunikaciju predstavnika_ca lokalne vlasti sa zainteresiranom javnošću, dostupnost strateških dokumenata lokalne zajednice, kao i načine na koje zainteresirana javnost može biti uključena i pratiti rad općinskih/opštinskih/gradskih vijeća.

Javnom dostupnošću informacija o vladinim politikama, programima i aktivnostima građanima_kama i lokalnim zajednicama, građani_ke i nevladine organizacije stižu jasno razumijevanje vladinih mjera, donose informisane odluke i učestvuju u lokalnim procedurama donošenja odluka.

Segment informacijske otvorenosti mjeri koliko su dostupne informacije koje lokalna zajednica dijeli sa zainteresiranom javnošću.

Ovaj segment predstavlja jedan od preduslova kako bi građani_ke ostvarili svoja individualna i politička prava. Kroz pristup svim relevantnim informacijama, a posebno onima koje se tiču donošenja i sprovođenja politika u lokalnim zajednicama, građani_ke se informišu te imaju priliku da učestvuju u lokalnim procedurama donošenja odluka.

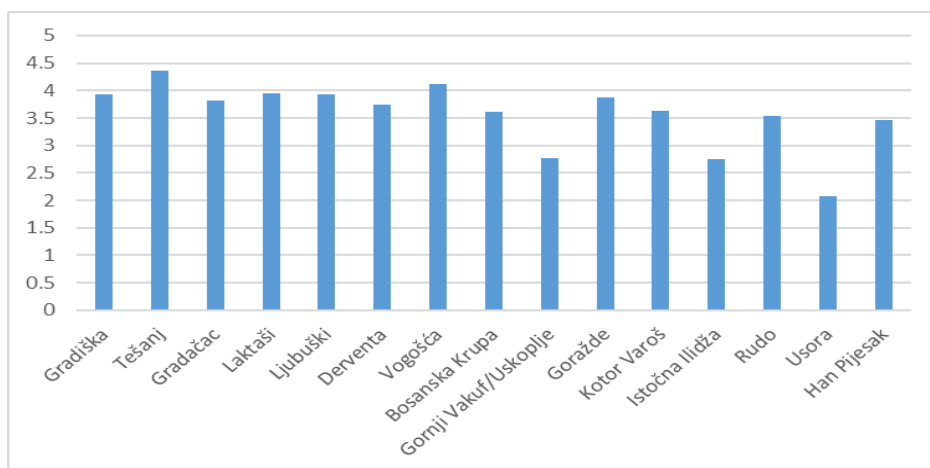
Pristup informacijama je ključan kako bi građani i organizacije civilnog društva što efikasnije obavljali svoje funkcije nadzora ali i pozivali vladu na odgovornost. Od izuzetne je važnosti da lokalne vlasti blagovremeno stave na raspolaganje javnosti informacije u pristupačnom formatu. Na taj način se građanima_kama i akterima omogućuje učešće u postupcima donošenja odluka iz informisane perspektive.

S druge strane, ograničen pristup javnim informacijama ima negativne efekte na povjerenje javnosti u javne institucije, povećava potencijalne rizike od korupcije i različitim akterima ograničava mogućnosti praćenja uspješnosti vlade.

Tabela 1: Prosječne ocjene posmatranih lokalnih zajednica u segmentu informacijske otvorenosti (ispitivanje fokus grupa)

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derвента	Vogošća	Bos. Krupa
3,93	4,36	3,81	3,94	3,93	3,74	4,11	3,61
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,76	3,87	3,63	2,75	3,54	2,08	3,46	

Najviši pokazatelj otvorenosti prema zainteresiranoj javnosti u segmentu informacijske otvorenosti ima Tešanj (4,36), dok najniži indeks u ovom segmentu ima Usora (2,08).

Grafikon 1: Prosječna procjena pokazatelja posmatranih lokalnih zajednica u segmentu informacijske otvorenosti (ispitivanje fokus grupa)

Kada je u pitanju istraživanje građana_ki na uzorku od 1000, u nastavku su prezentirane prosječne ocjene posmatranih lokalnih zajednica u segmentu informacijske otvorenosti.

Tabela 2: Prosječne ocjene posmatranih lokalnih zajednica u segmentu informacijske otvorenosti (ispitivanje građana_ki)

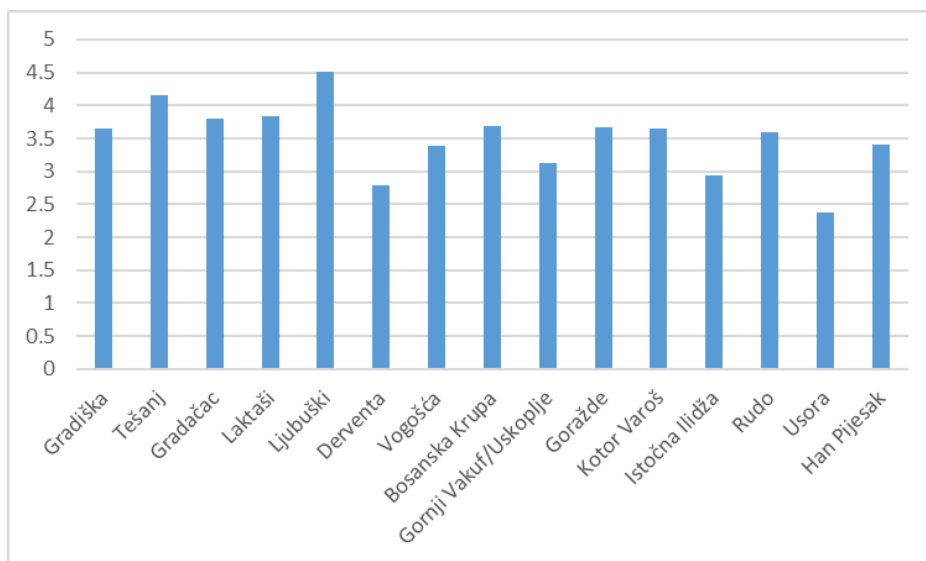
Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,64	4,15	3,80	3,84	4,51	2,79	3,39	3,68
Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
3,13	3,67	3,65	2,94	3,60	2,38	3,41	

Najviši pokazatelj otvorenosti prema zainteresiranoj javnosti u segmentu informacijske otvorenosti u ovom dijelu ima Ljubuški (4,51), dok najniži indeks u ovom segmentu ima Usora (2,38).

Za razliku od pokazatelja u istraživanju na fokus grupama, evidentirana je značajnija razlika u rezultatima kod općina/opština/gradova: Ljubuški, Derventa i Vogošća. U slučaju Ljubuškog percepcija informacijske otvorenosti kod građana_ki je značajno pozitivnija, u odnosu na procjenu koju su dali učesnici_ce fokus grupe.

Nasuprot tome, ispitanici građani_ke Dervente i Vogošće imaju lošiju percepciju informacijske otvorenosti njihovih lokalnih administracija u odnosu na procjenu koju su dali učesnici_ce fokus grupe. S tim u vezi nameće se zaključak da lokalne samouprave u kojima građani_ke lošije percipiraju informacijsku otvorenost u odnosu na fokus grupe koje ipak imaju bolji uvid u realno ostvaren nivo otvorenosti imaju mogućnost da putem promotivnih alata i kampanja građanima približe ostvarena postignuća u ovom segmentu.

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

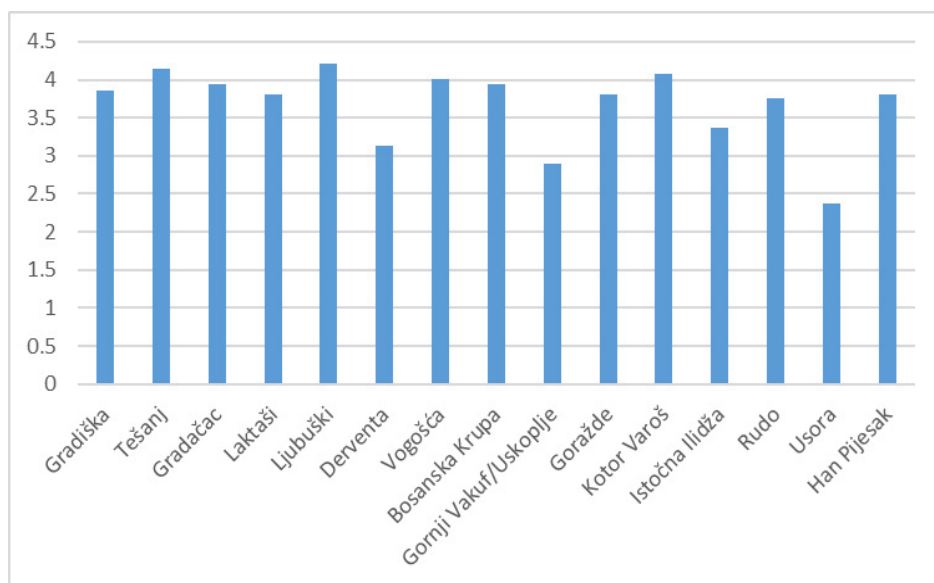
Grafikon 2: Prosječna procjena pokazatelja posmatranih lokalnih zajednica u segmentu informacijske otvorenosti (ispitivanje građana_ki)

1.1 Procjena segmenta informacijske otvorenosti po indikatorima

1. Općina/Opština/Grad ima web stranicu na kojoj redovno objavljuje sadržaj.

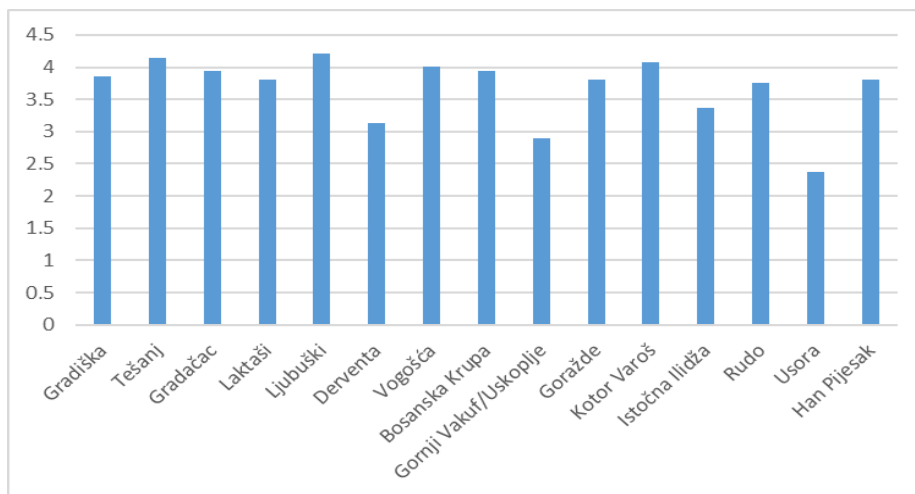
U segmentu informacijske otvorenosti, od 15 posmatranih Općina/Opština/Gradova, kada je u pitanju postojanje web stranice na kojoj se redovno objavljuje sadržaj, većina su dobile visoke procjene. Ispitanici iz posmatranih lokalnih zajednica na ovo pitanje odgovorili su potvrdno.

Prosječan pokazatelj kod svih posmatranih 15 zajednica je 4,05. Najviši pokazatelj ima Gradačac koji je ocijenjen sa 4,87, dok najniži ima Usora, koja je ocijenjena sa 1,87.

Grafikon 3: Općina/Opština/Grad ima web stranicu na kojoj redovno objavljuje sadržaj (ispitivanje fokus grupa)

Ispitivanje građana_ki pokazalo je kako je prosječan pokazatelj u svih posmatranih 15 zajednica je 3,67. Najviši pokazatelj ima Ljubuški koji je ocijenjen sa 4,22, dok najniži ima Usora, koja je ocijenjena sa 2,38.

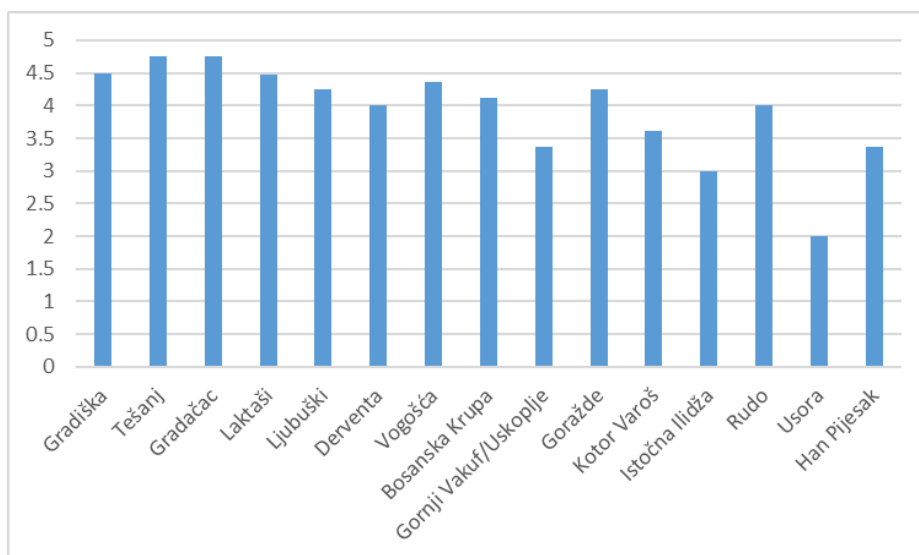
Grafikon 4: Općina/Opština/Grad ima web stranicu na kojoj redovno objavljuje sadržaj (ispitivanje građana_ki)

Ovim je potvrđeno da su zvanične web prezentacije lokalnih samouprava postale općeprihvaćeni komunikacijski standard što predstavlja pohvalne napore lokalnih vlasti da omogući transparentnost, uključi svoje građane i olakša pristup važnim informacijama, što u konačnici doprinosi informiranoj i osnaženoj zajednici.

Razlika u procjenama između fokus grupa i anketiranih građana_ki govore u prilog tome da lokalne samouprave trebaju proaktivniji pristup građanima_kama u predstavljanju servisa i informacija koje nude. Ovo naročito važi za one lokalne zajednice koje su dobile nešto niže ocjene ovog indikatora.

2. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je lista nadležnost Općine/Opštine/Grada.

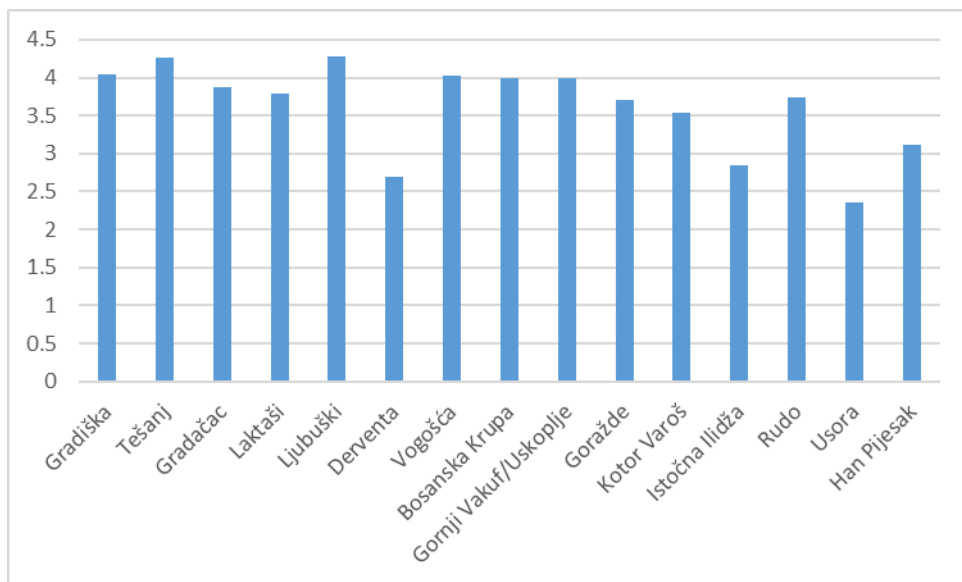
Na web stranicama najvećeg broja posmatranih lokalnih zajednica dostupna je lista nadležnosti općine/opštine/grada i većina njih je dobila relativno visoku procjenu. Prosječan pokazatelj otvorenosti u odnosu na ovo pitanje u svih posmatranih 15 zajednica je 3,92, od čega najviši pokazatelj 4,75 imaju Tešanj i Gradačac, dok najniži 2 ima Usora.

Grafikon 5: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je lista nadležnosti Općine/Opštine/Grada (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj otvorenosti u odnosu na ovo pitanje u svih posmatranih 15 zajednica u ispitivanju građana_{ki} je 3,61, od čega najviši pokazatelj 4,28 imaju Ljubuški, dok najniži 2,36 ima Usora.

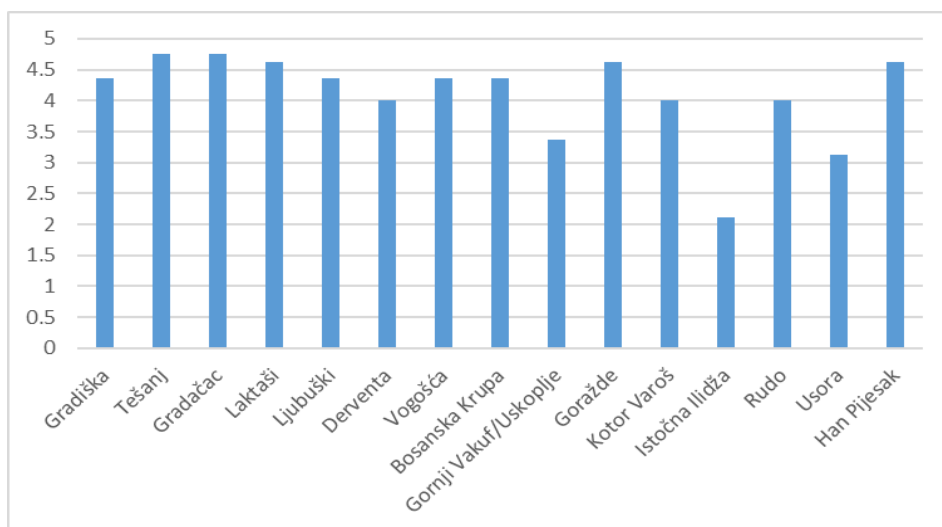
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 6: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je lista nadležnosti Općine/Opštine/Grada (ispitivanje građana_ki)

3. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su generalne kontakt informacije.

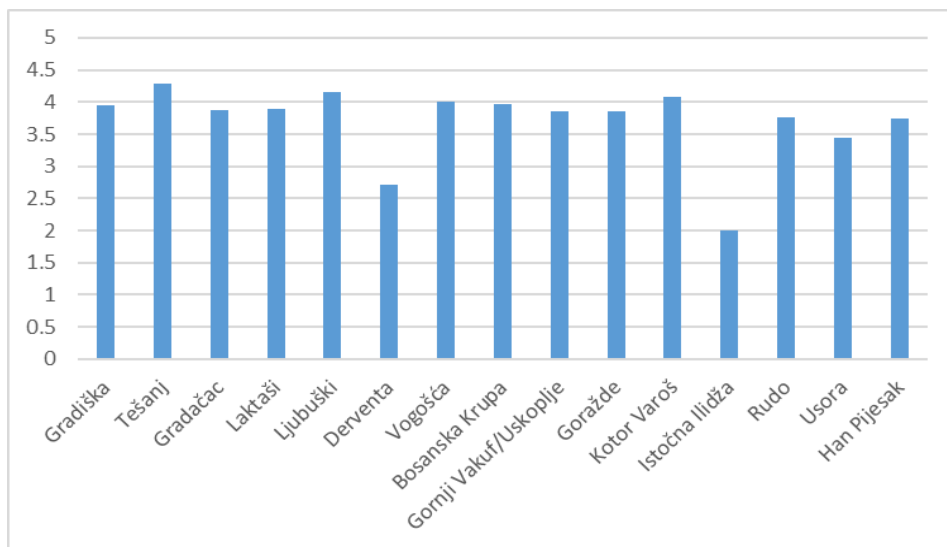
Na web stranicama svih posmatranih lokalnih zajednica dostupne su generalne kontakt informacije i većina općina/opština/gradova je dobila relativno visoku procjenu. Prosječan pokazatelj svih posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 4,09. Najviši pokazatelj 4,75 imaju Tešanj i Gradačac, dok je u ovom segmentu najniža ocjena 2,12 koju je dobila Istočna Ilidža.

Grafikon 7: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su generalne kontakt informacije (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj svih posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod ispitivanja građana_{ki} je 3,70. Najviši pokazatelj 4,29 ima Tešanj, dok je u ovom segmentu najniža ocjena 2 koju je dobila Istočna Ilidža.

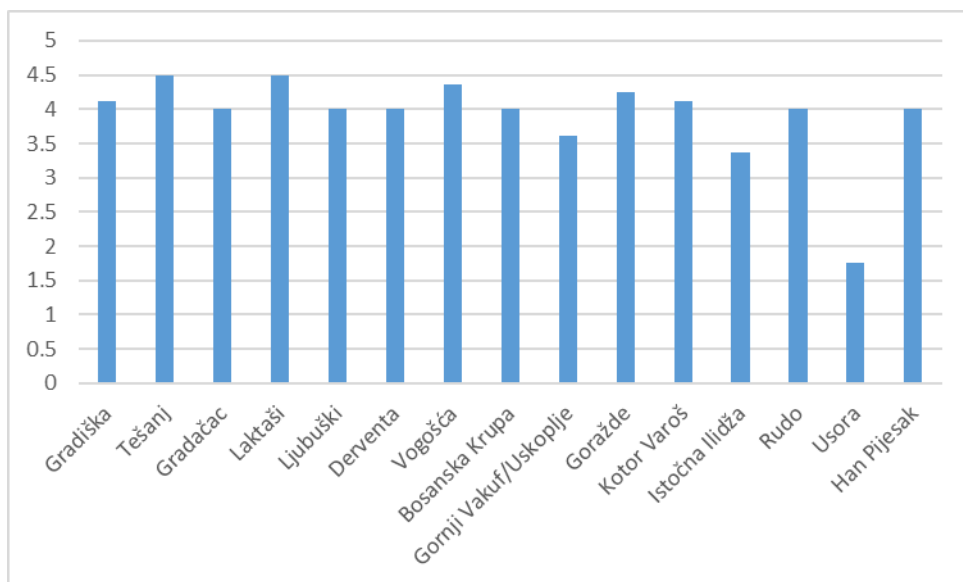
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 8: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su generalne kontakt informacije (ispitivanje građana_ki)

4. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su kontakt informacije osoba zaduženih za komunikaciju sa zainteresiranom javnosti.

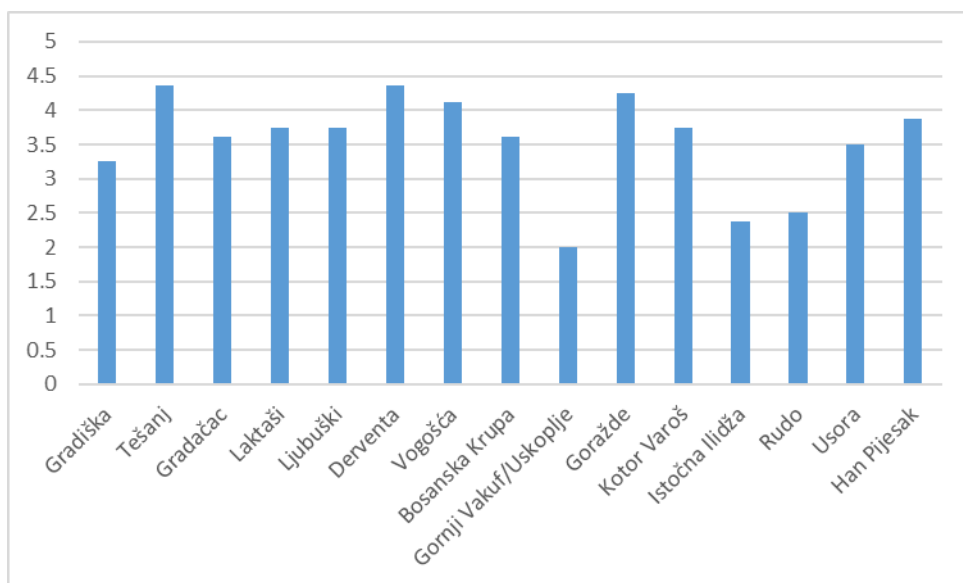
Na web stranicama svih posmatranih lokalnih zajednica dostupne su kontakt informacije osoba zaduženih za komunikaciju sa zainteresiranom javnošću. Prosječan pokazatelj svih posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,90. Najviši pokazatelj 4,5 imaju Tešanj i Laktaši, dok najniži 1,75 ima Usora.

Grafikon 9: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su kontakt informacije osoba zaduženih za komunikaciju sa zainteresiranom javnosti (ispitivanje fokus grupa)

5. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje kontakt podaci članova savjeta/predsjednika mjesnih zajednica.

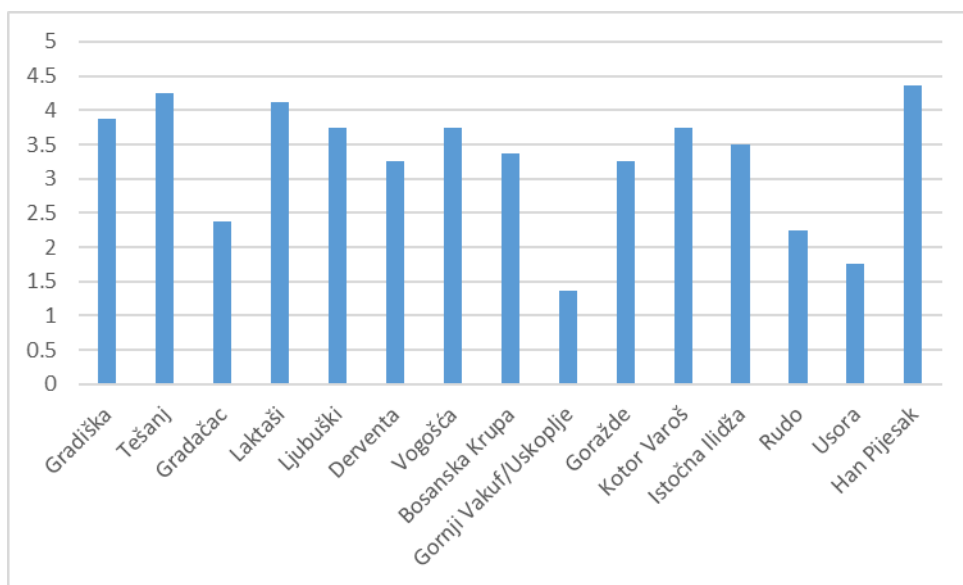
Na web stranicama većine od posmatranih 15 opština postoje kontakt podaci članova savjeta/predsjednika mjesnih zajednica. Prosječan pokazatelj u odnosu na ovo pitanje je 3,53. Najviši pokazatelj 4,37 ima Tešanj, dok najniži 2 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 10: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje kontakt podaci članova savjeta/predsjednika mjesnih zajednica (ispitivanje fokus grupa)

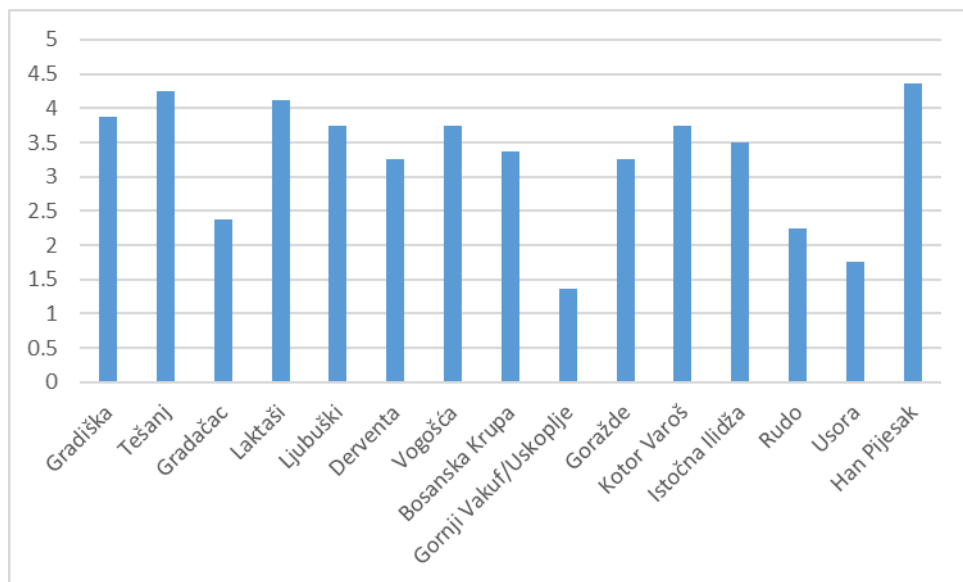
6. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje definisani termini za susret načelnika/gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ili zamjenika) sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija).

Ukupno 12 posmatranih općina/opština/gradova na web stranicama su definisale termine za susret gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ili zamjenika) sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija). Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,26. Najvišu ocjenu 4,37 ima Han Pijesak, dok najnižu ocjenu 1,75 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 11: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje definisani termini za susret načelnika/gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ili zamjenika) sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija) (ispitivanje fokus grupa)

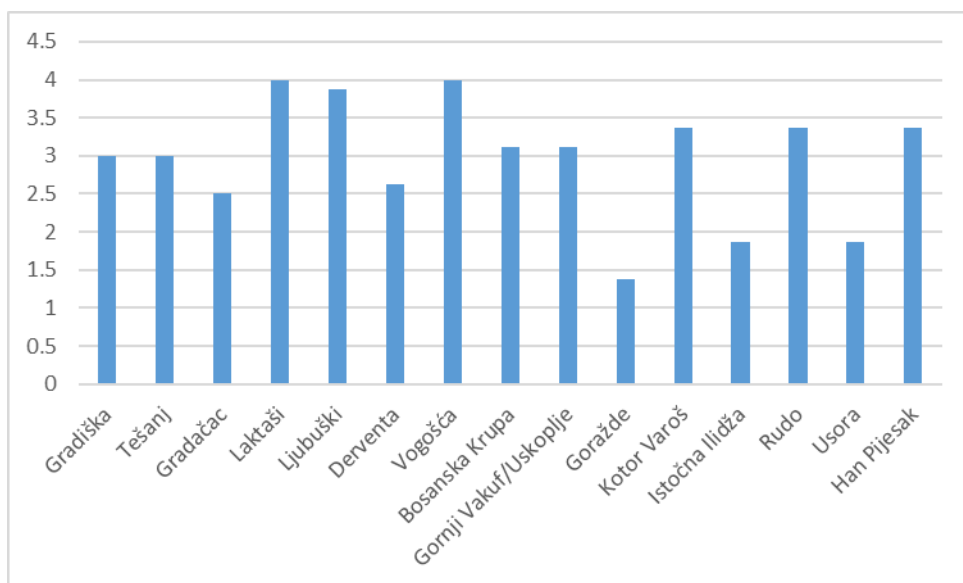
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod ispitivanja građana_ki je 3,62. Najvišu ocjenu 4,14 ima Tešanj, dok najnižu ocjenu 2,00 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 12: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje definisani termini za susret načelnika/gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ili zamjenika) sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija) (ispitivanje građana_ki)

7. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji dnevni ili sedmični raspored aktivnosti gradonačelnika/načelnika/predsjednika opštinskog vijeća.

Na web stranicama posmatranih lokalnih zajednica (Goražde, Istočna Ilidža i Usora) ne postoje informacije o dnevnom ili sedmičnom rasporedu aktivnosti gradonačelnika/načelnika/predsjednika Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,96. Najviši pokazatelj 3,87 ima Ljubuški, dok najniži 1,37 ima Goražde.

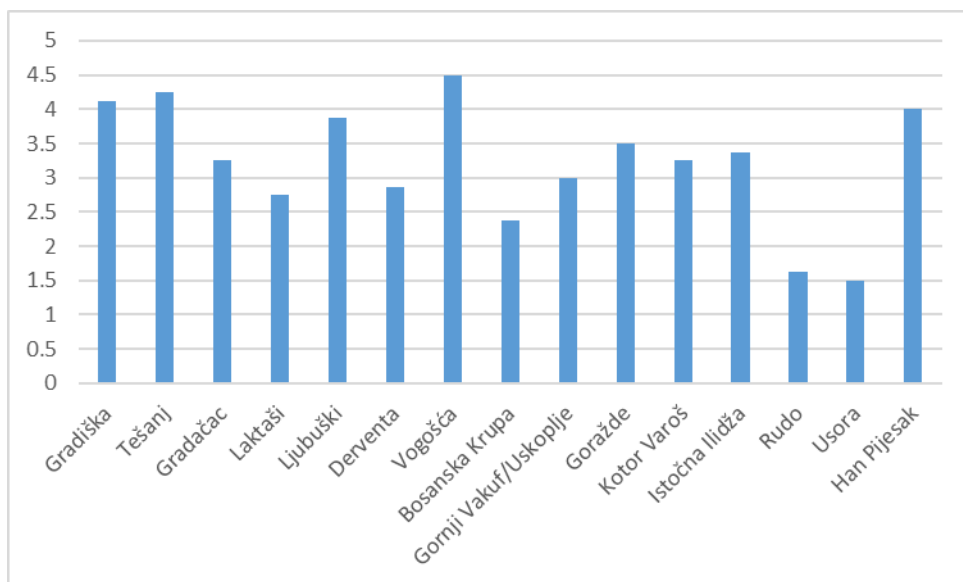

Grafikon 13: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji dnevni ili sedmični raspored aktivnosti gradonačelnika/načelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,96. Najviši pokazatelj 3,87 ima Ljubuški, dok najniži 1,37 ima Goražde.

8. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji evidencija kontakata i sastanaka gradonačelnika/načelnika/predsjednika opštinskog vijeća sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija).

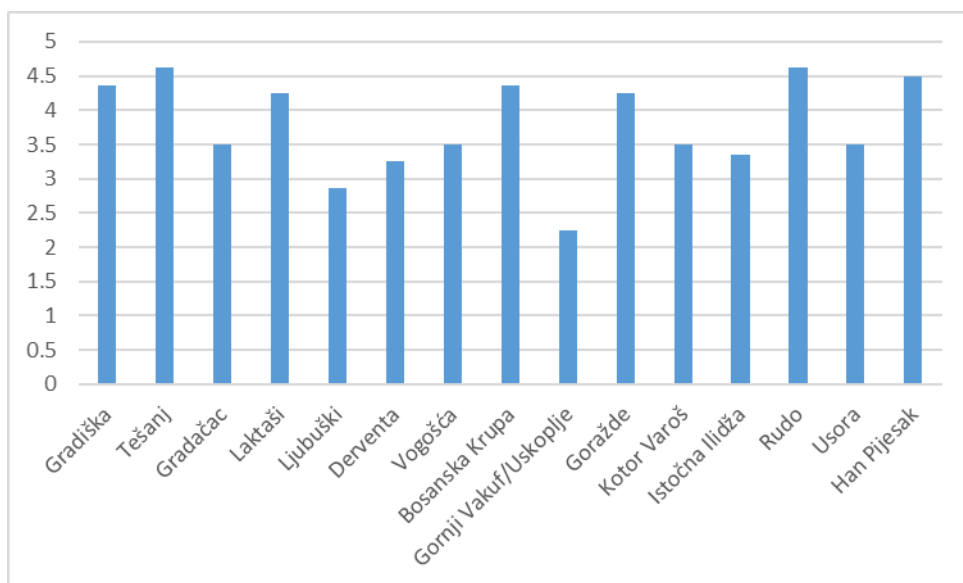
Većina od 15 posmatranih Općina/Opština/Gradova na svojim web stranicama objavljuju evidencije kontakata i sastanaka gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija). Na web stranicama 13 posmatranih lokalnih zajednica (86,66%) postoji evidencija kontakata i sastanaka. Ova evidencija nije uočena kod Rudog, Usore i Bosanske Krupe. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,21. Najviši pokazatelj 4,5 ima Vogošća, dok najniži 1,5 ima Usora.

Grafikon 14: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji evidencija kontakata i sastanaka gradonačelnika/načelnika/predsjednika opštinskog vijeća sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija) (ispitivanje fokus grupa)

9. Akcioni planovi Općine/Opštine/Grada, te drugi strateški i razvojni dokumenti koji se tiču Općine/Opštine/Grada, dostupni su na web stranici Općine/Opštine/Grada.

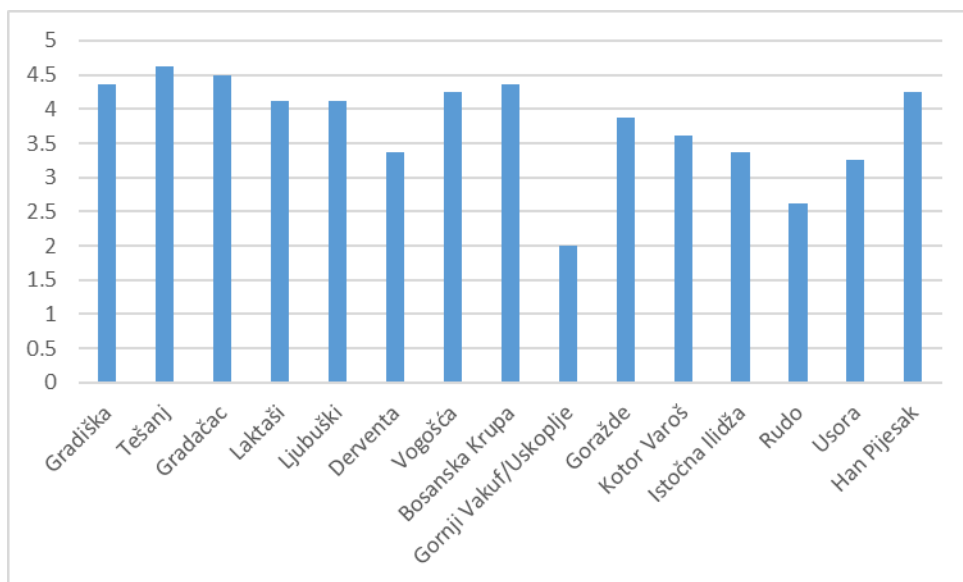
Kod većine od 15 posmatranih Općina/Opština/Gradova postoje akcioni planovi Općina/Opština/Gradova, te drugi strateški i razvojni dokument koji se tiču općine/opštine/grada, koji su dostupni na web stranicama. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,78. Najviši pokazatelj 4,62 imaju Tešanj i Rudo, dok najniži 2,25 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 15: Akcioni planovi Općine/Opštine/Grada, te drugi strateški i razvojni dokumenti koji se tiču Općine/Opštine/Grada, dostupni su na web stranici Općine/Opštine/Grada (ispitivanje fokus grupa)

10. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji izvještaj o implementaciji akcionog plana Općine/Opštine/Grada, te drugih strateških i razvojnih dokumenata Općine/Opštine/Grada sa pregledom budžeta potrebnog za implementaciju.

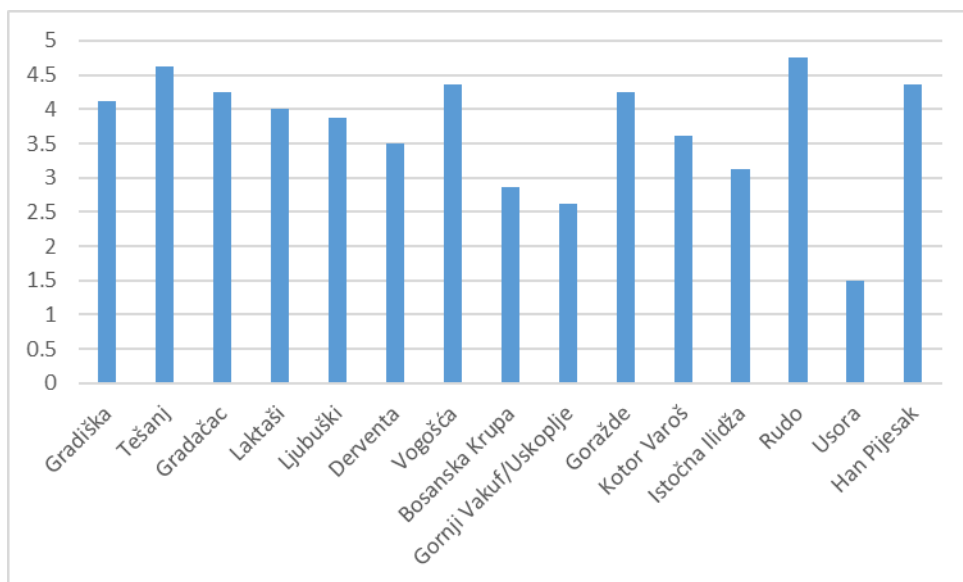
Kod najvećeg broja posmatranih web stranicama lokalnih zajednica postoji izvještaj o implementaciji akcionog plana Općine/Opštine/Grada, te drugih strateških i razvojnih dokumenata Općine/Opštine/Grada sa pregledom budžeta potrebnog za implementaciju. Ova informacija nije dostupna na web stranici Gornjeg Vakufa/Uskoplja. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,78. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj, dok najniži 2 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 16: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji izvještaj o implementaciji akcionog plana Općine/Opštine/Grada, te drugih strateških i razvojnih dokumenata Općine/Opštine/Grada sa pregledom budžeta potrebnog za implementaciju (ispitivanje fokus grupa)

11. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji planovi rada Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća.

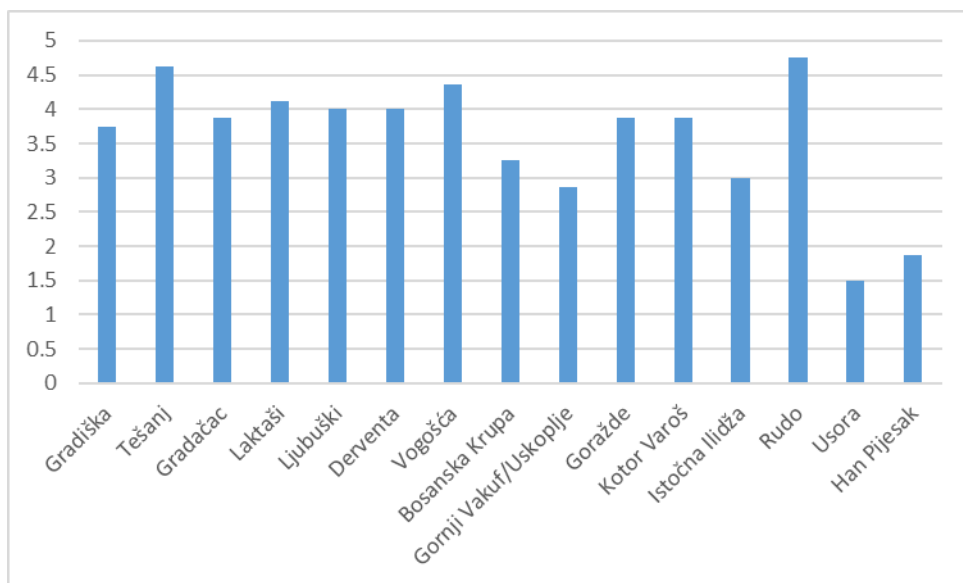
U 12 posmatranih lokalnih zajednica (80%) na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji planovi rada Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća. Ovaj dokument nije dostupan u Usori i Gornjem Vakufu/Ukoplju. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,72. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 17: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji planovi rada Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća (ispitivanje fokus grupa)

12. Na web stranici Općina/Opštine/Grada dostupni su godišnji izvještaji o radu Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća.

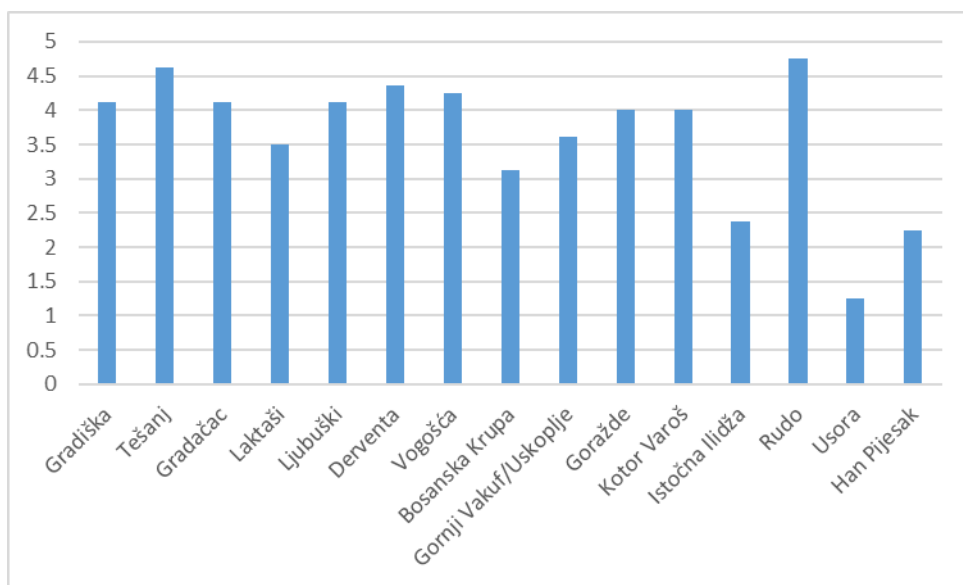
Većina posmatranih općina/opština/gradova su dobili visoku procjenu kada je u pitanju dostupnost godišnjih izvještaja o radu Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća. Na web stranicama 13 posmatranih lokalnih zajednica (86,66%) dostupni su godišnji izvještaji o radu Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća. Ovakav izvještaj nije dostupan u Usori i Han Pijesku. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,58. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 18: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji izvještaji o radu Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća (ispitivanje fokus grupa)

13. Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prethodno su najavljene na web stranici Općine/Opštine/Grada.

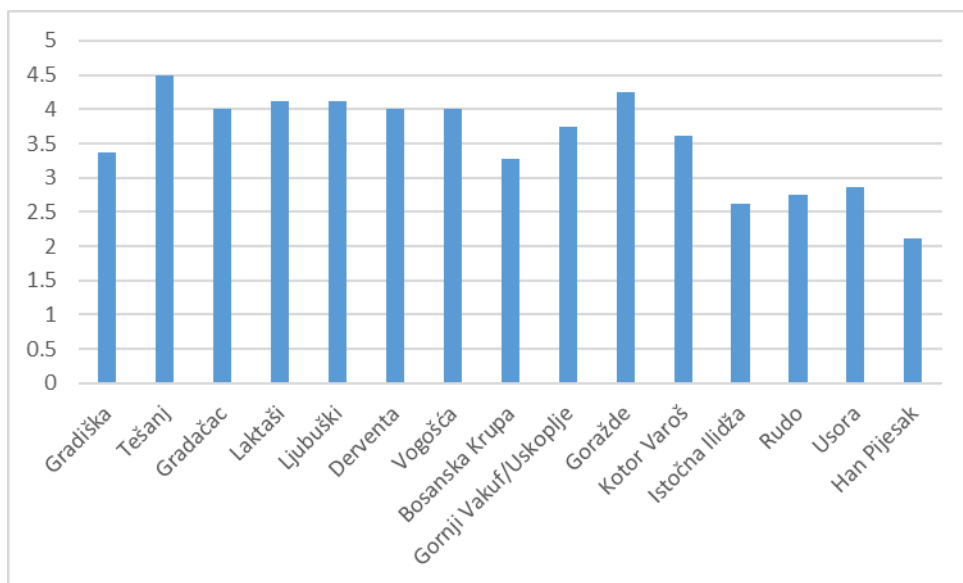
Na većini web stranica posmatranih lokalnih zajednica sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prethodno su najavljene. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,63. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo dok najniži 1,25 ima Usora.

Grafikon 19: Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prethodno su najavljene na web stranici Općine/Opštine/Grada (ispitivanje fokus grupa)

14. Dnevni red sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupan je na web stranici Općine/Opštine/Grada prije održavanja sjednice.

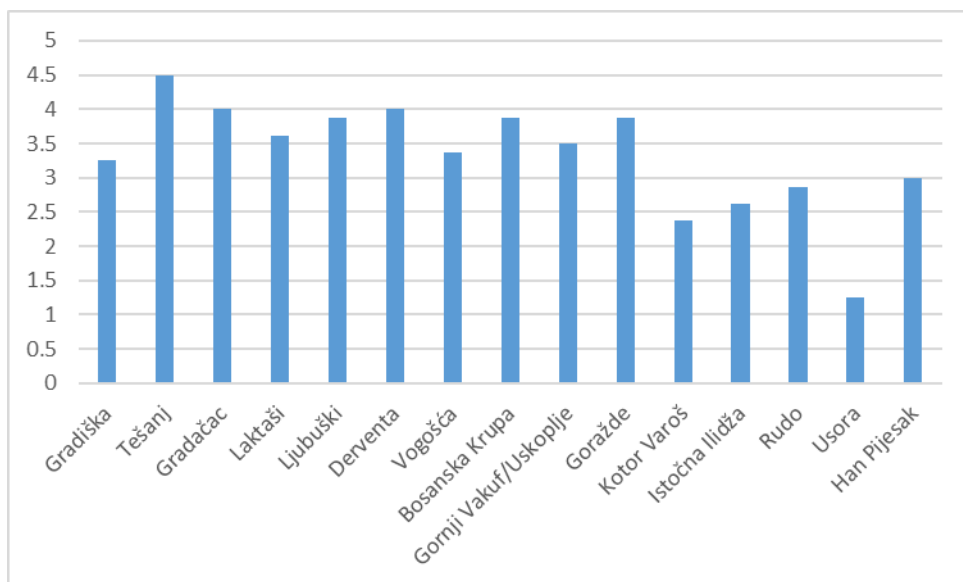
Visoku procjenu je dobila većina posmatranih općina/opština/gradova kada je u pitanju dostupnost dnevnog reda sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća na web stranici općine/opštine/grada prije održavanja sjednice. Dnevni red nije dostupan na web stranici prije održavanja sjednice u Han Pijesku i Rudom. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,55. Najviši pokazatelj 4,5 ima Tešanj dok najniži 2,12 ima Han Pijesak.

Grafikon 20: Dnevni red sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupan je na web stranici Općine/Opštine/Grada prije održavanja sjednice (ispitivanje fokus grupa)

15. Materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici Općine/Opštine/Grada.

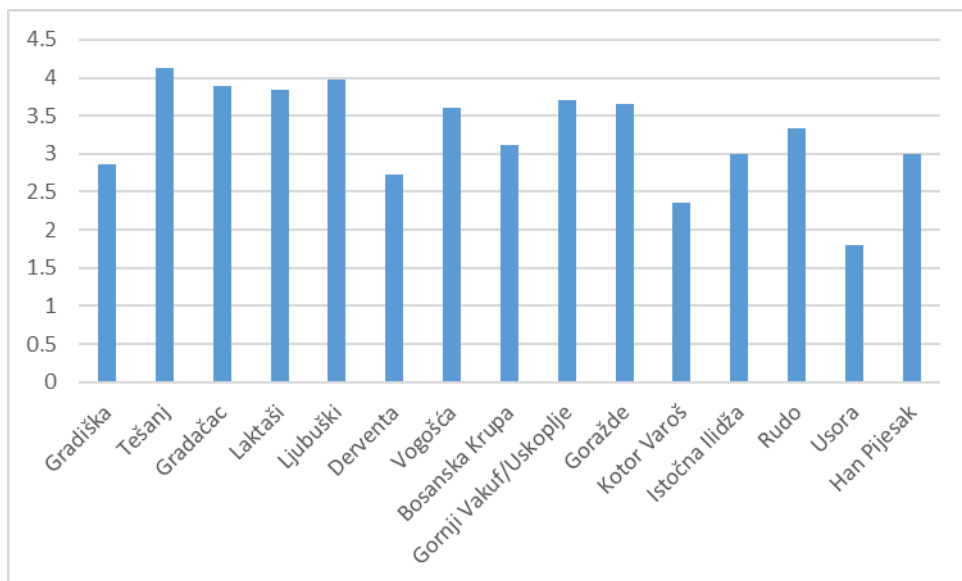
Materijali koji će biti raspravljani na sjednici općinskog/opštinskog/gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranicama kod većine od 15 posmatranih općina/opština/gradova. Kod posmatranih lokalnih zajednica materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici, dok u Usori i Kotor Varoši ovi materijali nisu dostupni. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,33. Najviši pokazatelj 4,5 ima Tešanj dok najniži 1,25 ima Usora.

Grafikon 21: Materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici Općine/Opštine/Grada (ispitivanje fokus grupa)

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

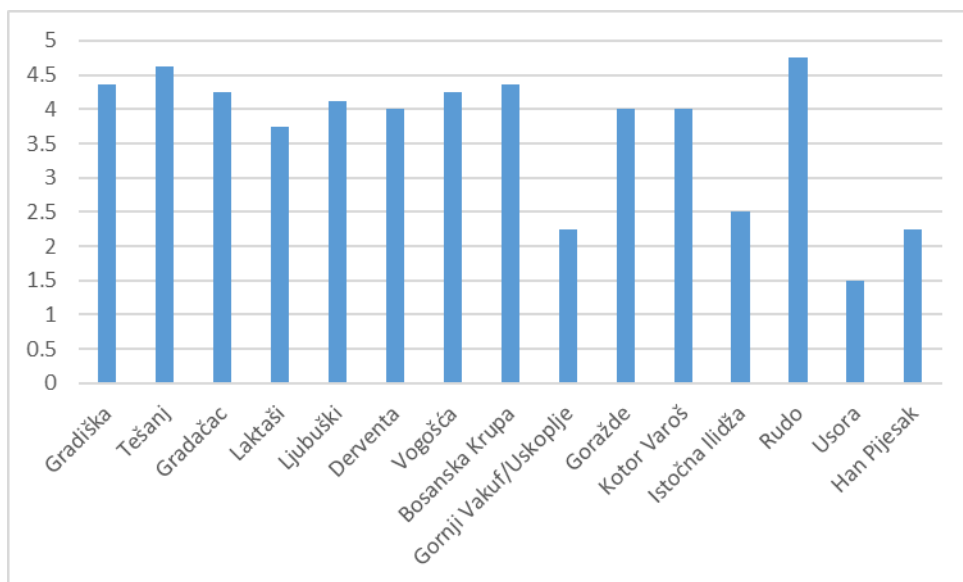
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,26. Najviši pokazatelj 4,12 ima Tešanj dok najniži 1,80 ima Usora.

Grafikon 22: Materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici Općine/Opštine/Grada (ispitivanje građana_ki)

16. Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se putem sredstava javnog informisanja.

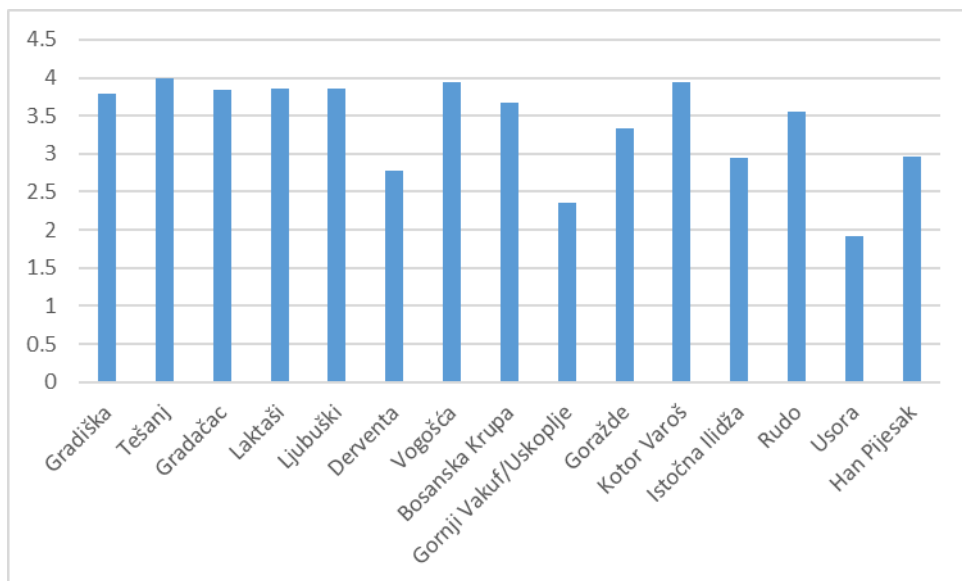
U 12 od posmatranih 15 lokalnih zajednica (80%) sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se putem sredstava javnog informisanja, dok se u Usori, Han Pijesku i Gornjem Vakufu/Uskoplju ne prenose. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,66. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 23: Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se se putem sredstava javnog informisanja (ispitivanje fokus grupa)

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

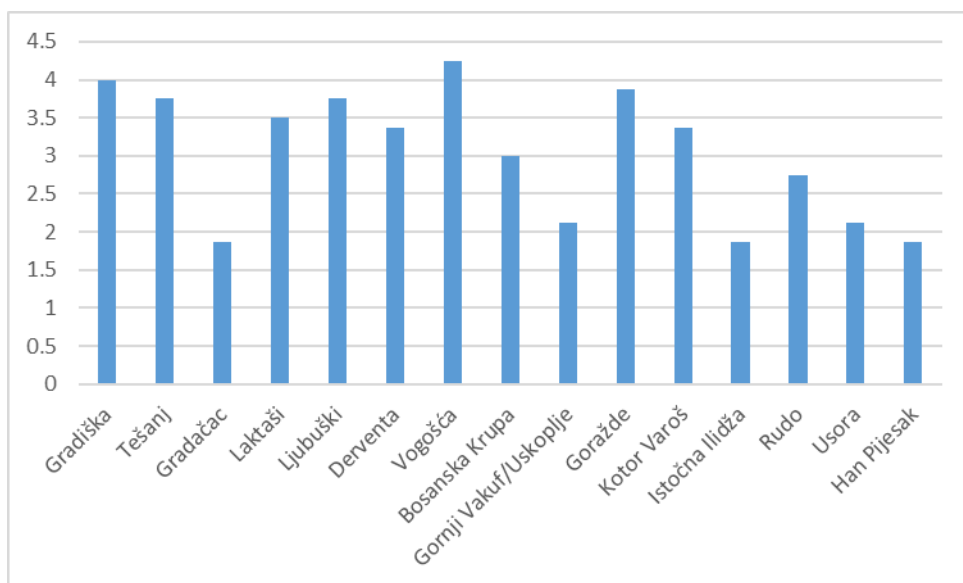
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u anketi građana_ki u odnosu na ovo pitanje je 3,38. Najviši pokazatelj 3,95 ima Vogošća dok najniži 1,91 ima Usora.

Grafikon 24: Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se putem sredstava javnog informisanja (ispitivanje građana_ki)

17. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su zapisnici sa sjednica Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća.

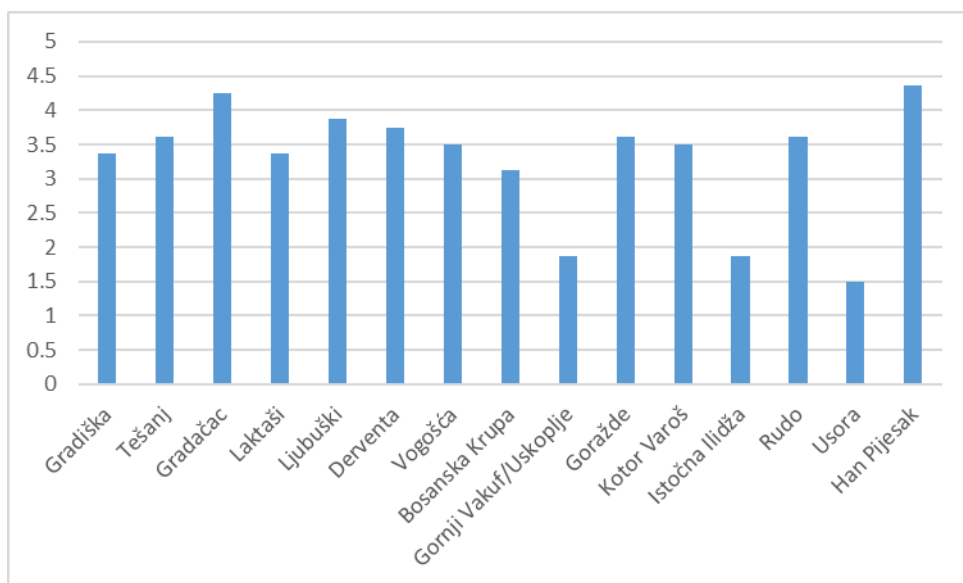
Na web stranici opštine/općine/grada dostupni su zapisnici sa sjednica općinskog/opštinskog/gradskog vijeća samo kod Gradiške, Tešnja, Laktaša, Ljubuškog, Dervente, Vogošće, Bosanske Krupa, Goražda, Kotor Varoši i Rudog. Prosječan pokazatelj otvorenosti posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,03. Najviši pokazatelj 4,25 ima Vogošća dok najniži 1,87 imaju Istočna Ilidža i Han Pijesak.

Grafikon 25: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su zapisnici sa sjednica Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća (ispitivanje fokus grupa)

18. Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljen je vodič za građane_ke kroz budžet (građanski budžet).

Značajan broj posmatranih lokalnih zajednica na web stranici Općine/Opštine/Grada ima objavljen vodič za građane_ke kroz budžet (građanski budžet). Isti nije dostupan u Usori, Istočnoj Ilidži i Gornjem Vakufu/Uskoplju. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,28. Najviši pokazatelj 4,37 ima Opština Han Pijesak dok najniži 1,50 ima Općina Usora.

Grafikon 26: Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljen je vodič za građane_ke kroz budžet (građanski budžet) (ispitivanje fokus grupa)

II DIO

SEGMENT KONSULTACIJA

2. Segment konsultacija

Segment konsultacija Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti mjeri spremnost lokalnih vlasti da organiziraju javne rasprave i tematske sjednice, kako na vlastitu, tako i na inicijativu zainteresirane javnosti, te spremnost lokalnih vlasti da vrše mapiranje potreba građana i građanki prilikom pripremanja akcionih planova i drugih strateških dokumenata.

Istraživanjem segmenta konsultacija lokalne vlasti sa zainteresiranom javnošću, napravljen je osvrt na javne rasprave, tematske sjednice, da li i u kolikoj se mjeri organizuju na teme koje predlaže zainteresirana javnost i da li je ona pozvana na ove događaje.

Ovaj segment predstavlja proces razmjene informacija i dobivanje povratnih informacija i/ili savjeta od zainteresiranih strana i uzimanje u obzir tih stavova prilikom donošenja odluka o projektu i/ili postavljanja ciljeva i definiranja strategija.

Tabela 3: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu konsultacije Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod ispitivanja fokus grupa.

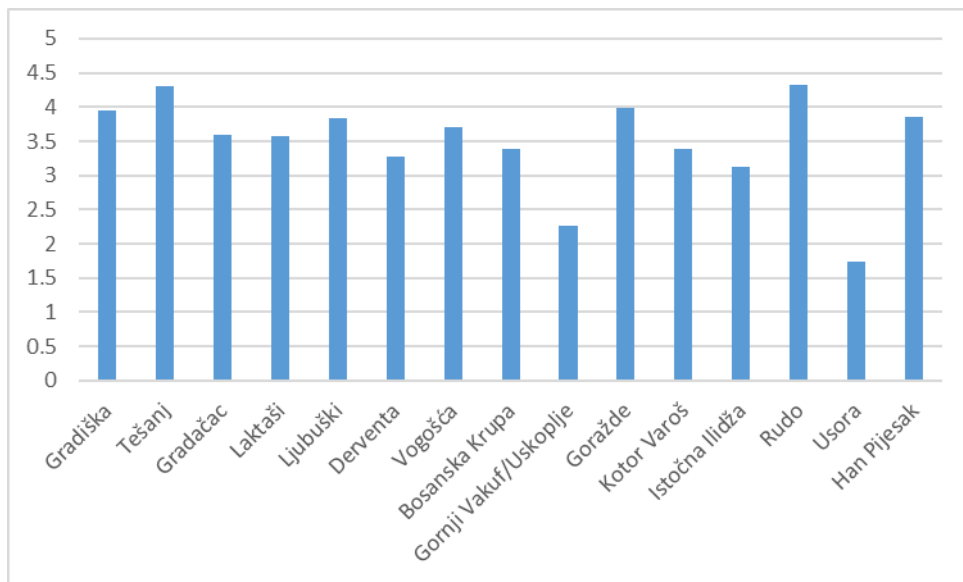
Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,95	4,31	3,59	3,58	3,84	3,28	3,7	3,38
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,27	3,99	3,38	3,12	4,33	1,73	3,86	

Prosjek po pitanjima kada je u pitanju pokazatelj u segmentu konsultacija Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod istraživanja fokus grupa je 3,48. Najviši pokazatelj ima Rudo (4,33), dok najniži ima Usora (1,73).

Tabela 4: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu konsultacije Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod ispitivanja građana_ki

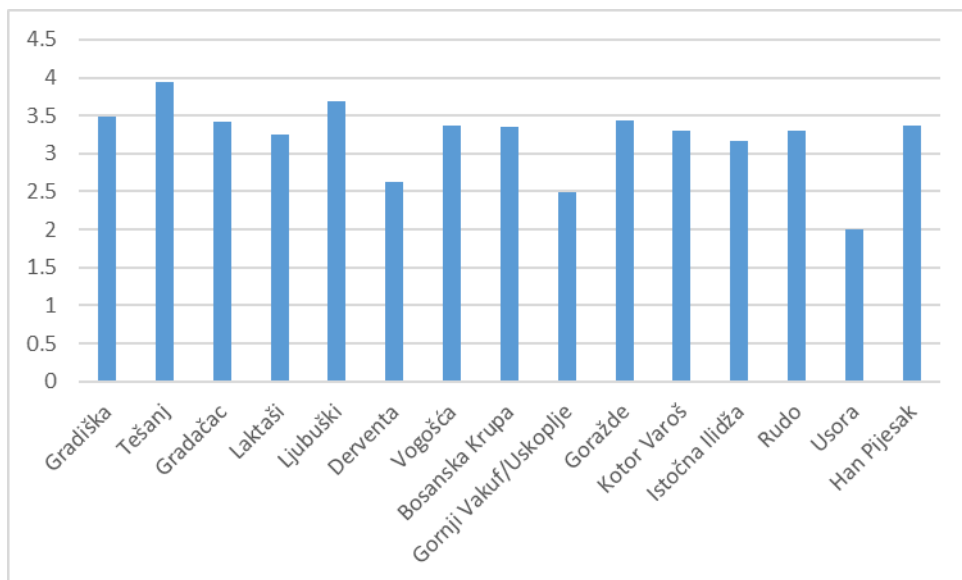
Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derвента	Vogošća	Bosanska Krupa
3,48	3,94	3,42	3,25	3,69	2,62	3,36	3,35
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,49	3,43	3,3	3,16	3,3	2,01	3,36	

Prosjek po pitanjima kada je u pitanju pokazatelj u segmentu konsultacija Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod istraživanja građana_ki bio je 3,21. Najviši pokazatelj ima Tešanj (3,94), dok najniži ima Usora (2,01).

Grafikon 27: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu konsultacije Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti (ispitivanje fokus grupa)

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

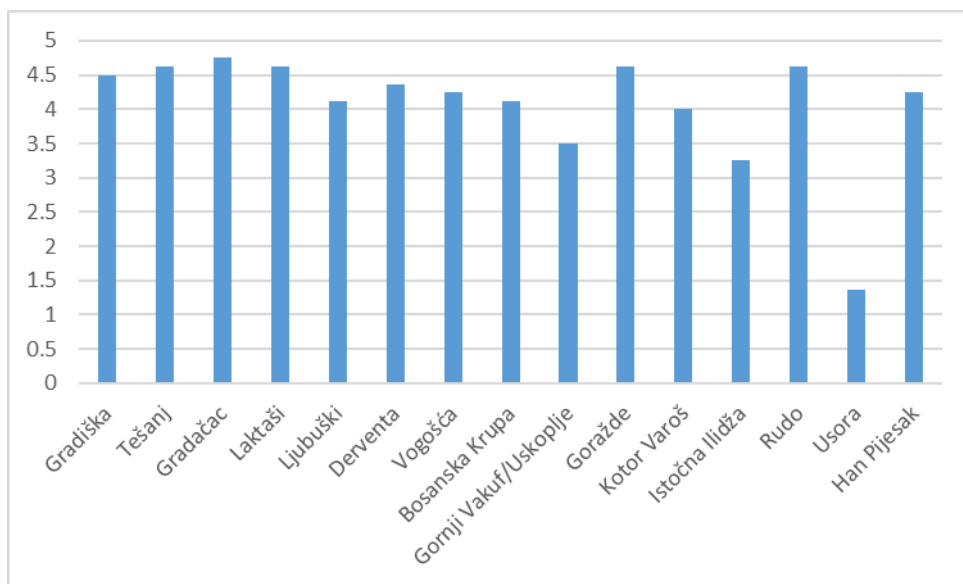

Grafikon 28: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu konsultacije Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti (ispitivanje građana_ki)

2.1 Procjena segmenta konsultacija po indikatorima

19. U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće organizovalo je javne rasprave.

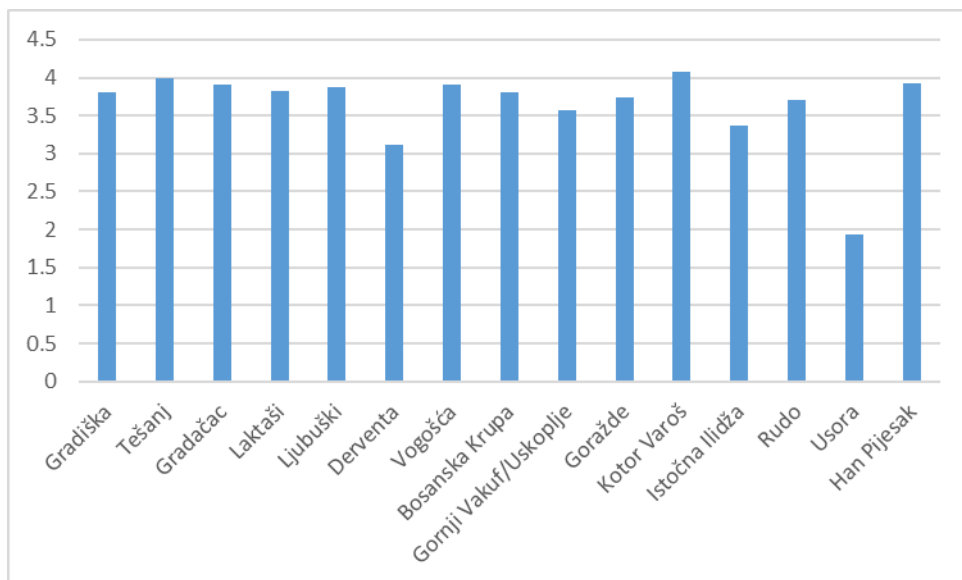
U skoro svim posmatranim lokalnim zajednicama u posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće organizovalo je javne rasprave. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 4,06. Najviši pokazatelj 4,62 imaju Laktaši, Tešanj, Goražde i Rudo dok najniži 1,37 ima Usora.

Grafikon 29: U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće organizovalo je javne rasprave (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,63. Najviši pokazatelj 4,08 ima Kotor Varoš dok najniži 1,94 ima Usora.

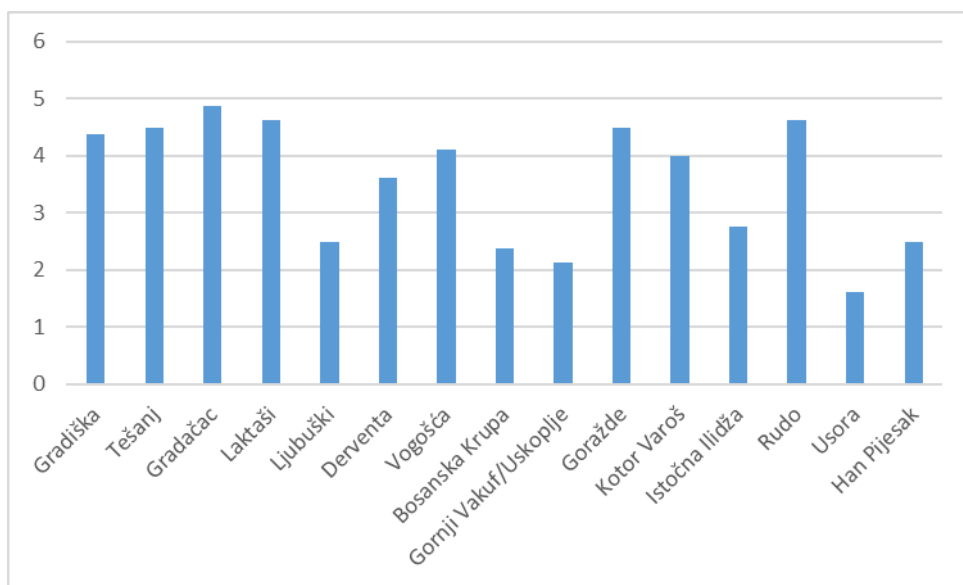
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 30: U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće organizovalo je javne rasprave (ispitivanje građana_ki)

20. Najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici Općine/Opštine/Grada ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja.

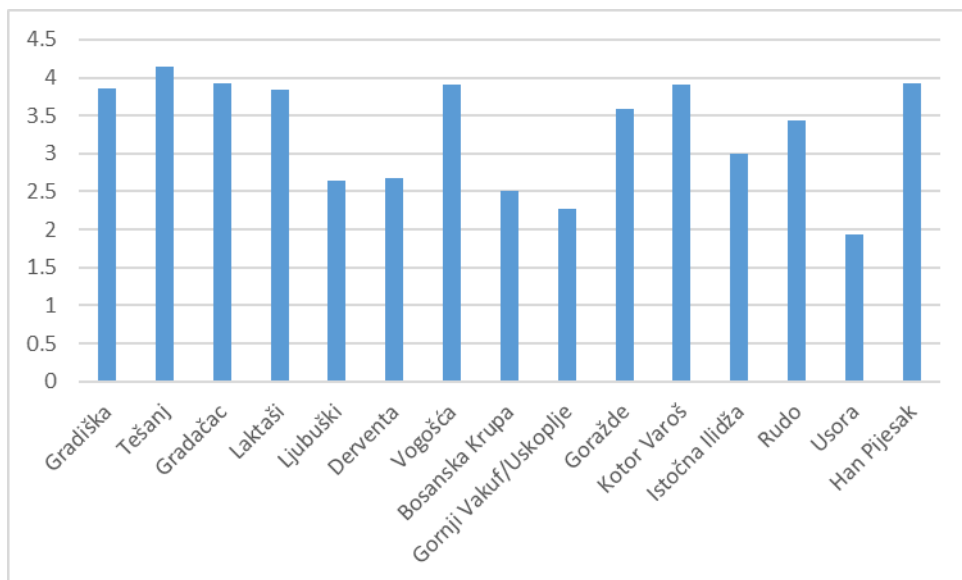
Kod 11 od posmatranih 15 lokalnih zajednica (73.33%) najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici Općine/Opštine/Grada ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja. Ovo nije slučaj u Ljubuškom, Gornjem Vakugu/Uskoplju, Istočnoj Ilidži, Usori i Han Pijesku. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,53. Najviši pokazatelj 4,87 ima Gradačac dok najniži 1,62 ima Usora.

Grafikon 31: Najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici Općine/Opštine/Grada ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja (ispitivanje fokus grupa)

U anketi građana_ki prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,30. Najviši pokazatelj 4,15 ima Tešanj dok najniži 1,94 ima Usora.

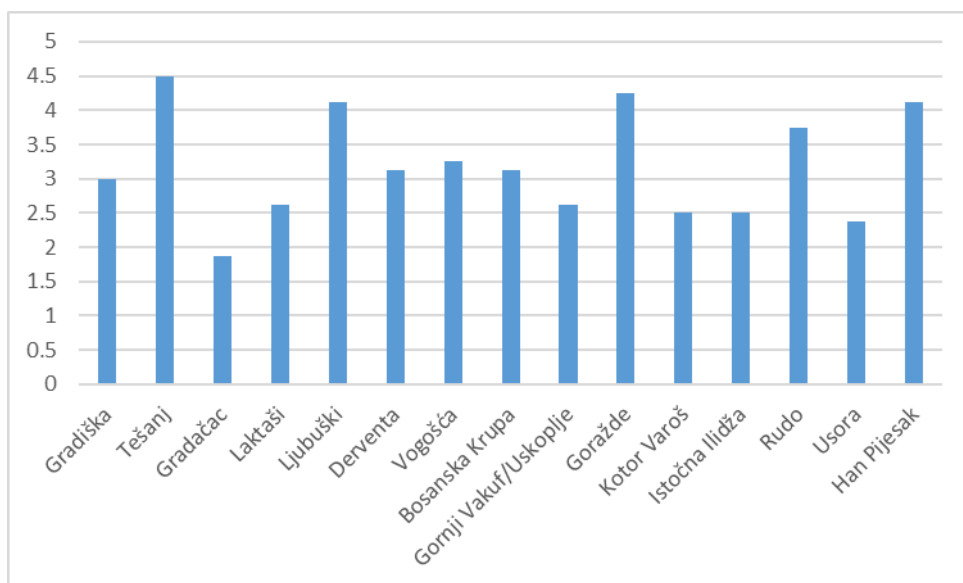
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 32: Najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici Općine/Opštine/Grada ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja (ispitivanje građana_ki)

21. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama.

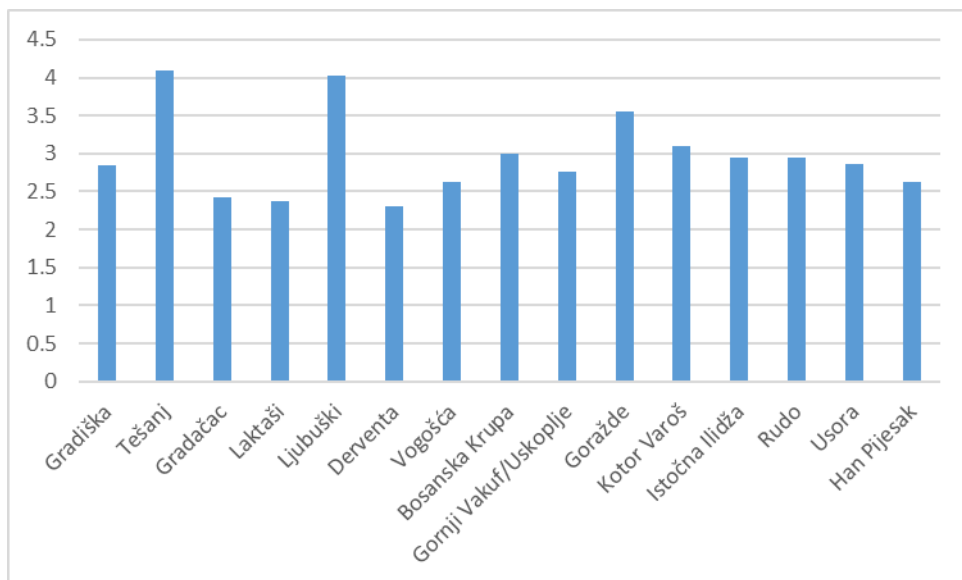
Na većini web stranicama posmatranih lokalnih zajednica postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,18. Najviši pokazatelj 4,50 ima Tešanj dok najniži 2,37 ima Usora.

Grafikon 33: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama (ispitivanje fokus grupa)

Kada je u pitanju percepcija građana_ki, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,96. Najviši pokazatelj 4,09 ima Tešanj dok je najniži, 2,76, zabilježen u Gornjem Vakufu/Uskoplju.

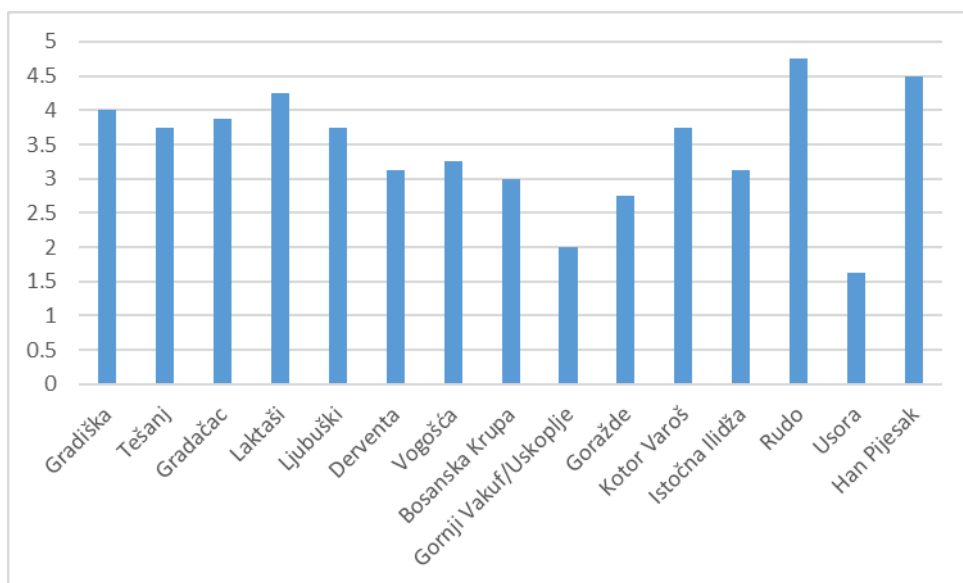
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 34: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama (ispitivanje građana_ki)

22. Izvještaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih.

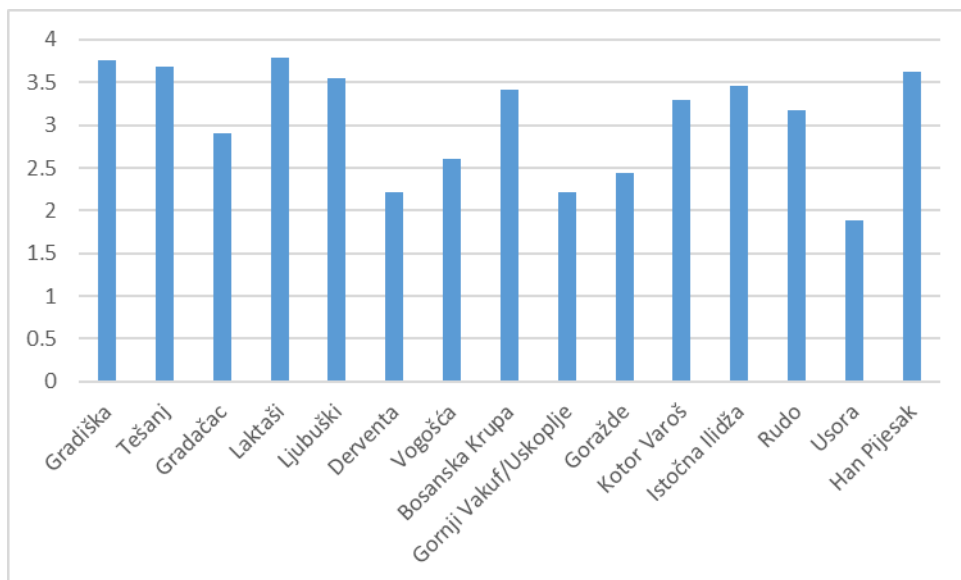
U više od dvije trećine posmatranih lokalnih zajednica Izvještaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,43. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo dok najniži 1,62 ima Usora.

Grafikon 35: Izvještaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,06. Najviši pokazatelj 3,79 imaju Laktaši i Rudo dok najniži 1,88 ima Usora.

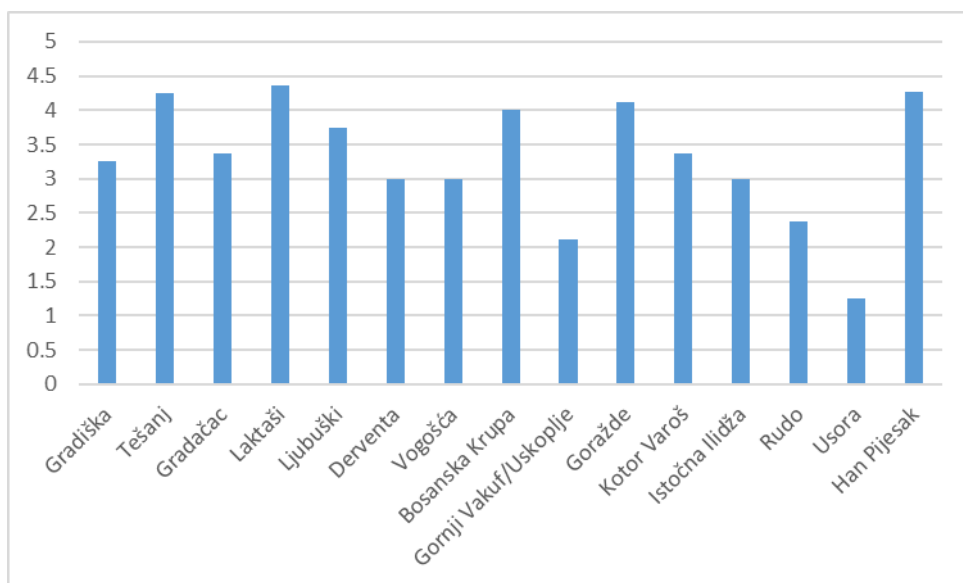
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 36: Izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih (ispitivanje građana_ki)

23. U posljednje dvije godine u Općini/Opštini/Gradu su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti.

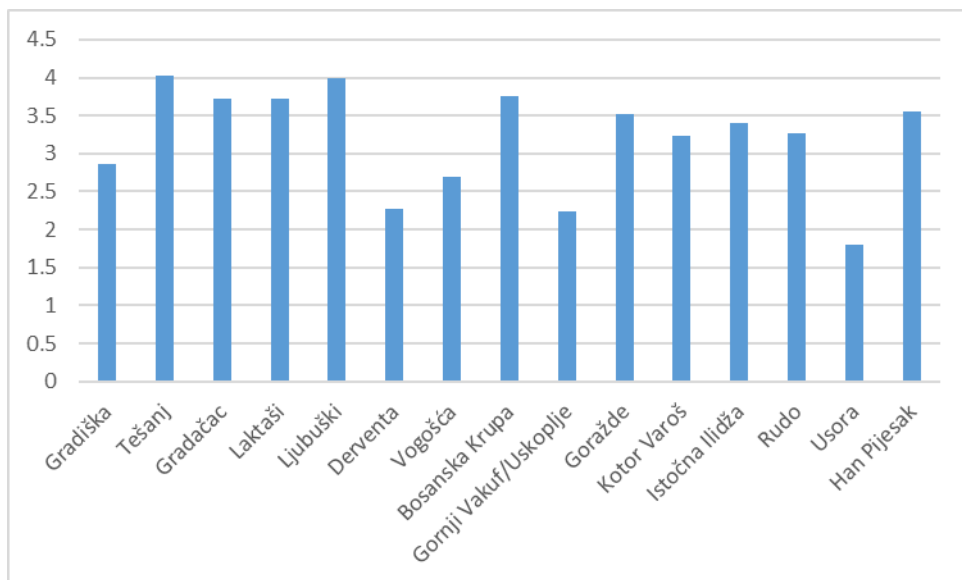
U posmatраниh 13 lokalnih zajednica (80%) u Općini/Opštini/Gradu su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti. Prosječan pokazatelj posmatраниh lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,29. Najviši pokazatelj 3,37 imaju Laktaši dok najniži 1,25 ima Usora.

Grafikon 37: U posljednje dvije godine u Općini/Opštini/Gradu su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj posmatраниh lokalnih zajednica u anketi građana_ki u odnosu na ovo pitanje je 3,20. Najviši pokazatelj 4,03 imaju Tešanj dok najniži 1,80 ima Usora.

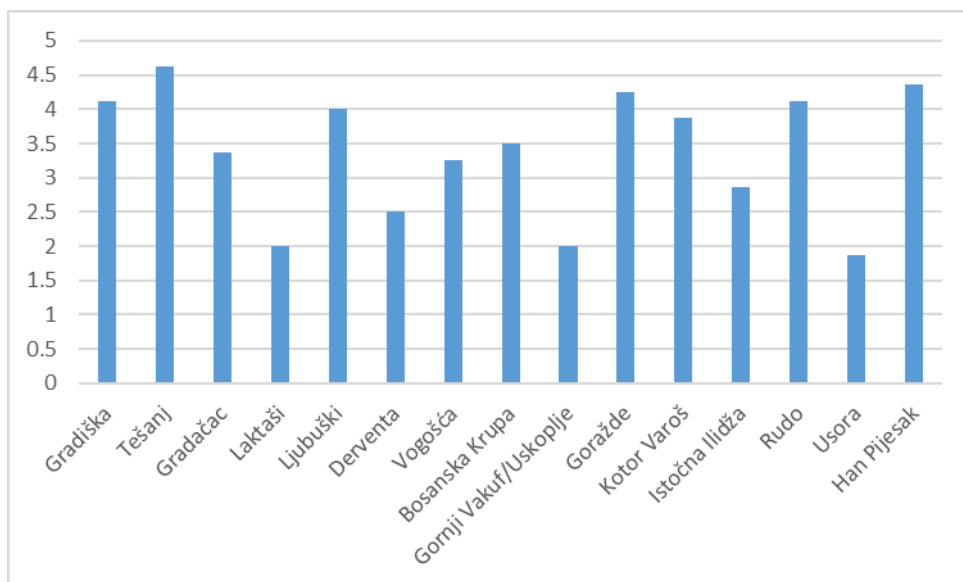
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 38: U posljednje dvije godine u Općini/Opštini/Gradu su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti (ispitivanje građana_ki)

24. U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na svoju inicijativu.

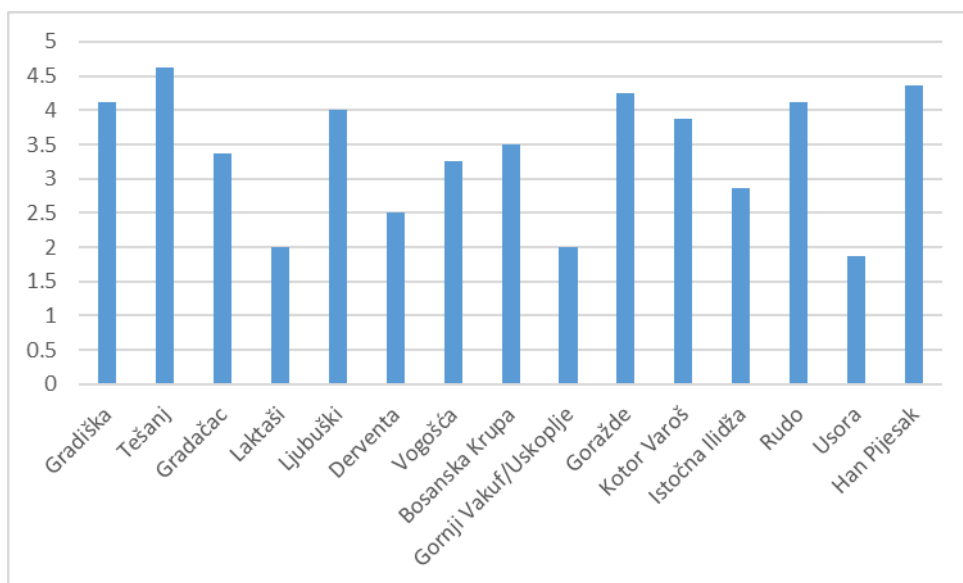
U svim posmatranim lokalnim zajednicama Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na svoju inicijativu. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,50. Najviši pokazatelj 4,50 ima Tešanj dok najniži 2,00 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 39: U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na svoju inicijativu (ispitivanje fokus grupa)

25. U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na temu/inicijativu koju je nominirala zainteresirana javnost.

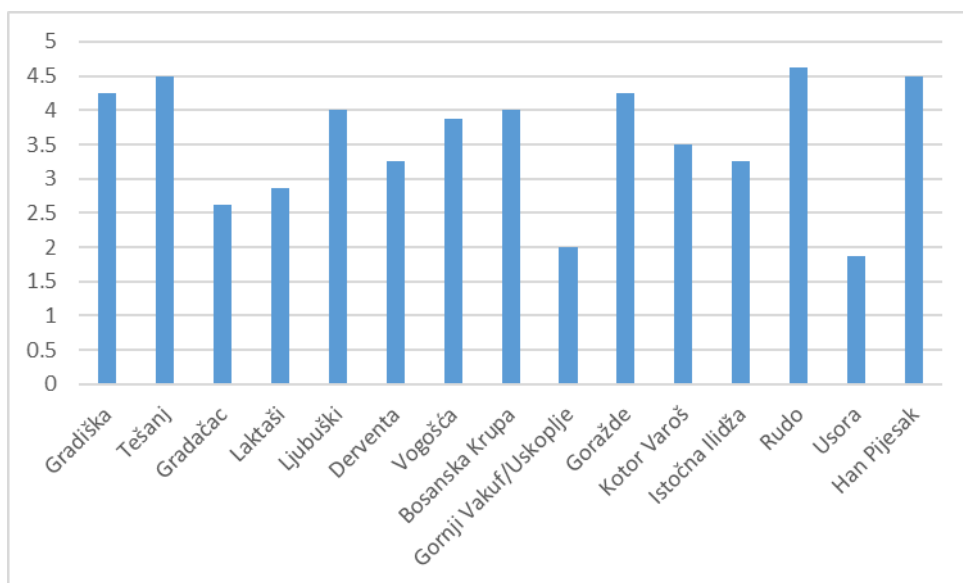
U 14 posmatranih lokalnih zajednica (80%) u posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na temu/inicijativu koju je nominirala zainteresirana javnost. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,38. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 40: U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na temu/inicijativu koju je nominirala zainteresirana javnost (ispitivanje fokus grupa)

26. Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi građevinskih projekata.

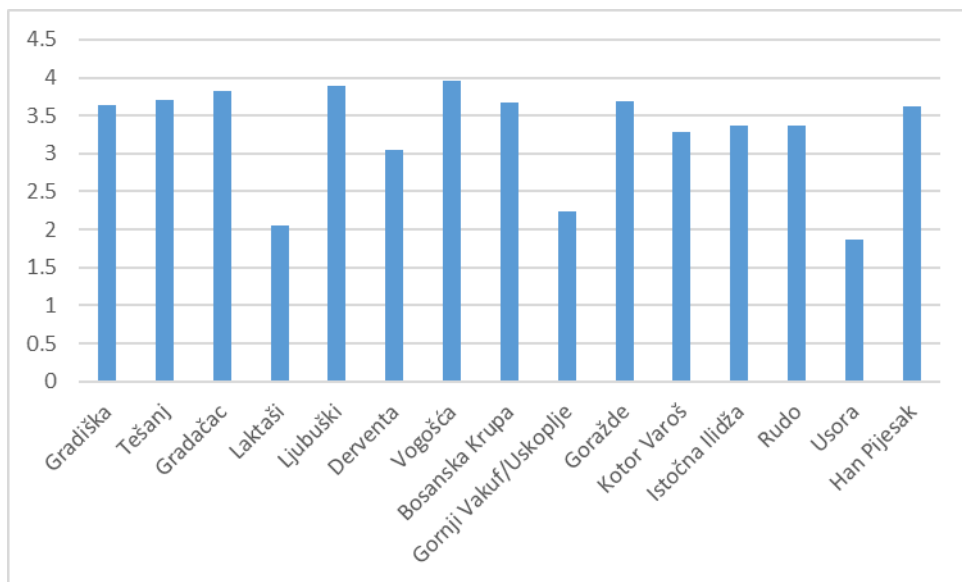
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86,66%) lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi građevinskih projekata, dok se ovakve rasprave ne sprovode u Gornjem Vakufu/Uskoplju i Usori. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,55. Najviši pokazatelj 4,62 ima Rudo dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 41: Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi građevinskih projekata (ispitivanje fokus grupa)

U percepciji građana_ki, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,27. Najviši pokazatelj 3,96 ima Vogošća dok najniži 1,86 ima Usora.

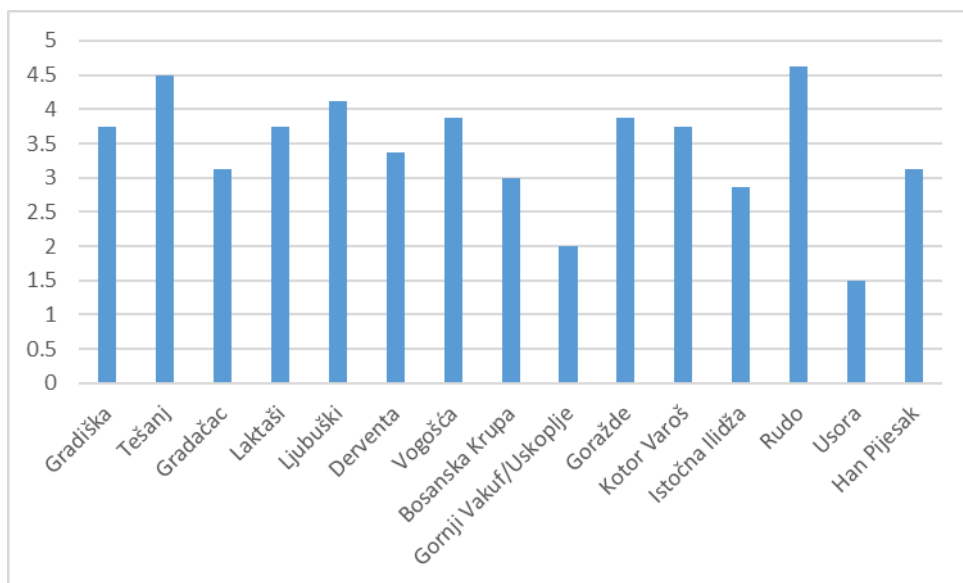
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 42: Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi građevinskih projekata (ispitivanje građana_ki)

27. Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji su tiču prenamjene parkova općinskog/opštinskog/gradskog zemljišta/javnih ustanova i nekretnina u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu.

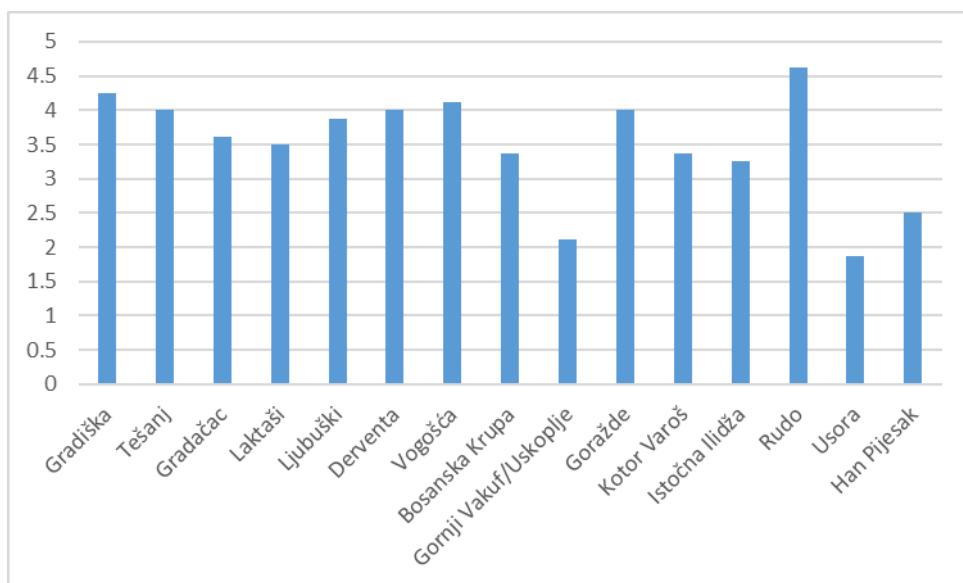
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji su tiču prenamjene parkova/opštinskog zemljišta/javnih ustanova i nekretnina u opštinskom/gradskom vlasništvu. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,41. Najviši pokazatelj 4,62 ima Rudo, dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 43: Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji su tiču prenamjene parkova općinskog/opštinskog/gradskog zemljišta/javnih ustanova i nekretnina u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu (ispitivanje fokus grupa)

28. Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji se tiču zaštite životne sredine.

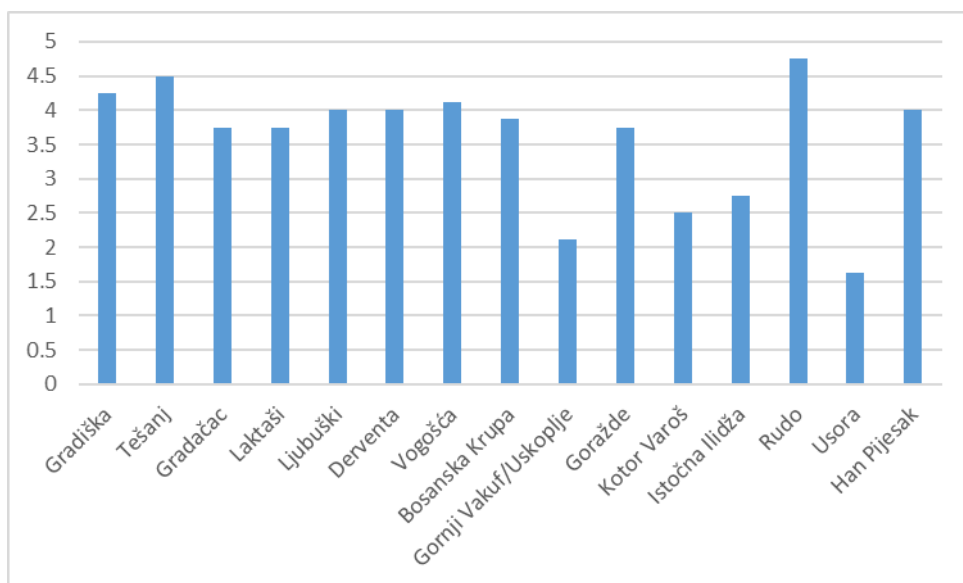
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji se tiču zaštite životne sredine. Ovakve javne rasprave se ne provode u Usori i Gornjem Vakufu/Uskoplju. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,49. Najviši pokazatelj 4,62 ima Rudo, dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 44: Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji se tiču zaštite životne sredine (ispitivanje fokus grupa)

29. Lokalne vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/gradske uprave.

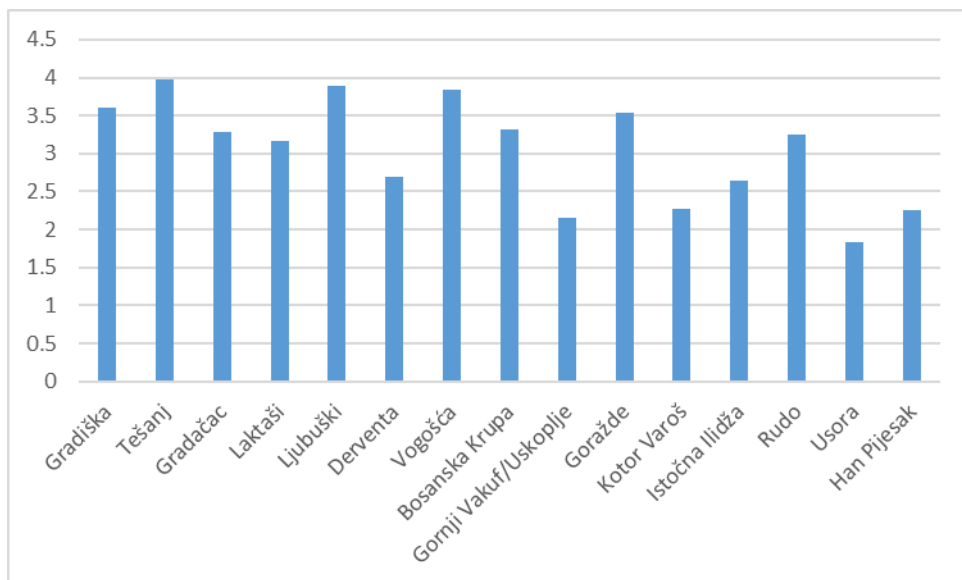
Najveći broj lokalnih vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/gradske uprave. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,58. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 1,62 ima Usora.

Grafikon 45: Lokalne vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/gradske uprave (ispitivanje fokus grupa)

Na nivou percepcije građana_ki, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,04. Najviši pokazatelj 3,98 ima Tešanj, dok najniži 1,83 ima Usora.

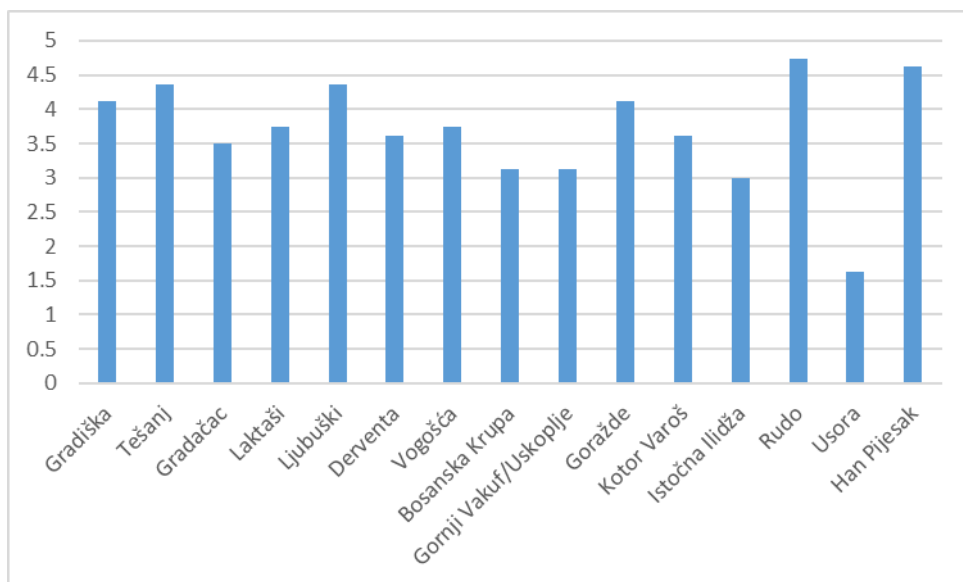
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 46: Lokalne vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/gradske uprave (ispitivanje građana_ki)

30. Lokalne vlasti vrše analizu i mapiranje potreba građana i građanki u različitim oblastima, a prije donošenja akcionih planova i strateških dokumenata.

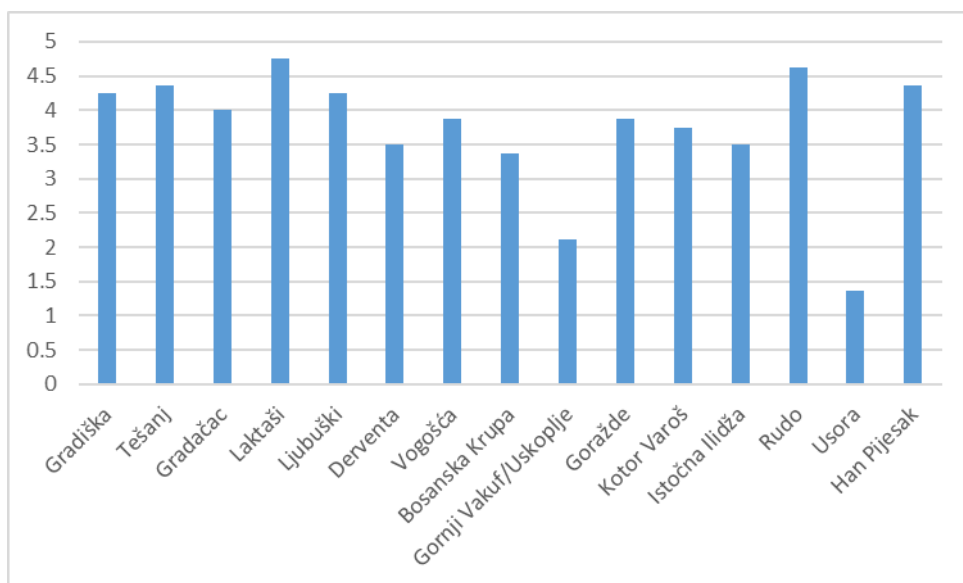
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica, lokalne vlasti vrše analizu i mapiranje potreba građana i građanki u različitim oblastima, a prije donošenja akcionih planova i strateških dokumenata. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,69. Najviši pokazatelj 4,74 ima Rudo, dok najniži 1,62 ima Usora.

Grafikon 47: Lokalne vlasti vrše analizu i mapiranje potreba građana i građanki u različitim oblastima, a prije donošenja akcionih planova i strateških dokumenata (ispitivanje fokus grupa)

31. Prilikom analize i mapiranja potreba građana i građanki općinske/opštinske/gradske vlasti pozivaju nezavisne stručnjake te zainteresiranu javnost na konsultacije.

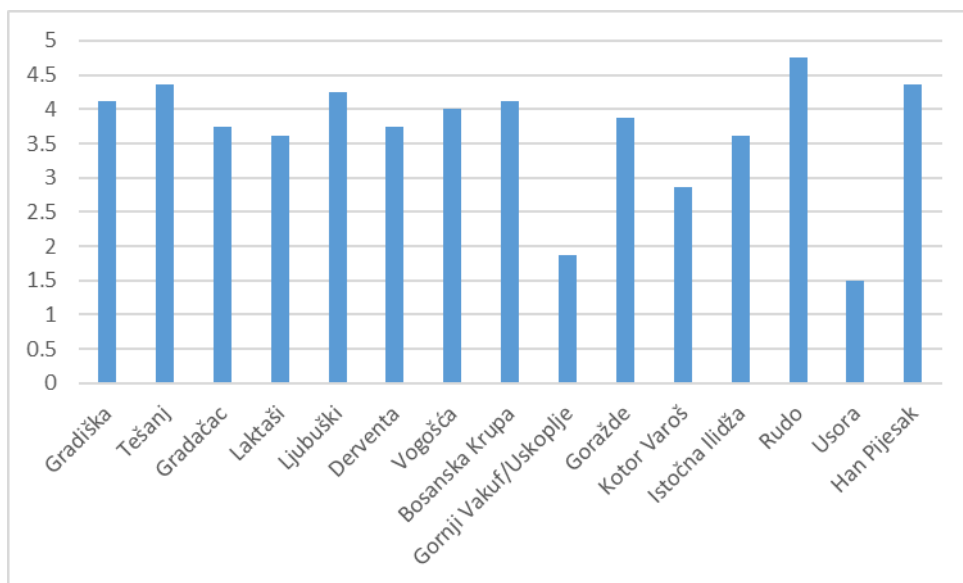
U skoro svim posmatranim lokalnim zajednicama prilikom analize i mapiranja potreba građana i građanki opštinske vlasti pozivaju nezavisne stručnjake te zainteresiranu javnost na konsultacije. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,73. Najviši pokazatelj 4,75 imaju Laktaši, dok najniži 1,37 ima Usora.

Grafikon 48: Prilikom analize i mapiranja potreba građana i građanki općinske/opštinske/gradske vlasti pozivaju nezavisne stručnjake te zainteresiranu javnost na konsultacije (ispitivanje fokus grupa)

32. Općinske/opštinske/gradske vlasti prilikom izrade akcionih planova i strateških dokumenata uzimaju u obzir informacije koje su dobili prilikom konsultacija sa nezavisnim stručnjacima i zainteresiranom javnosti.

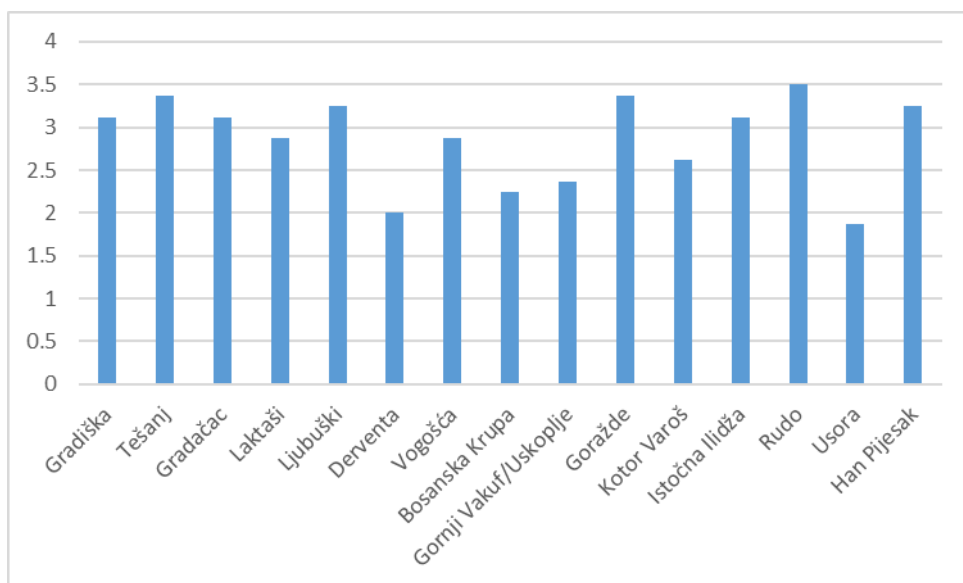
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) općinske/opštinske/gradske vlasti prilikom izrade akcionih planova i strateških dokumenata uzimaju u obzir informacije koje su dobili prilikom konsultacija sa nezavisnim stručnjacima i zainteresiranom javnosti. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,65. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 49: Općinske/Opštinske/Gradske vlasti prilikom izrade akcionih planova i strateških dokumenata uzimaju u obzir informacije koje su dobili prilikom konsultacija sa nezavisnim stručnjacima i zainteresiranom javnosti (ispitivanje fokus grupa)

33. Općinske/opštinske/gradske vlasti izradile su listu zainteresirane javnosti, po oblastima djelovanja.

Značajan dio posmatranih lokalnih zajednica su izradile listu zainteresirane javnosti, po oblastima djelovanja. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,86. Najviši pokazatelj 3,5 ima Rudo, dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 50: Općinske/Opštinske/Gradske vlasti izradile su listu zainteresirane javnosti, po oblastima djelovanja (ispitivanje fokus grupa)

III DIO

SEGMENT DIJALOGA

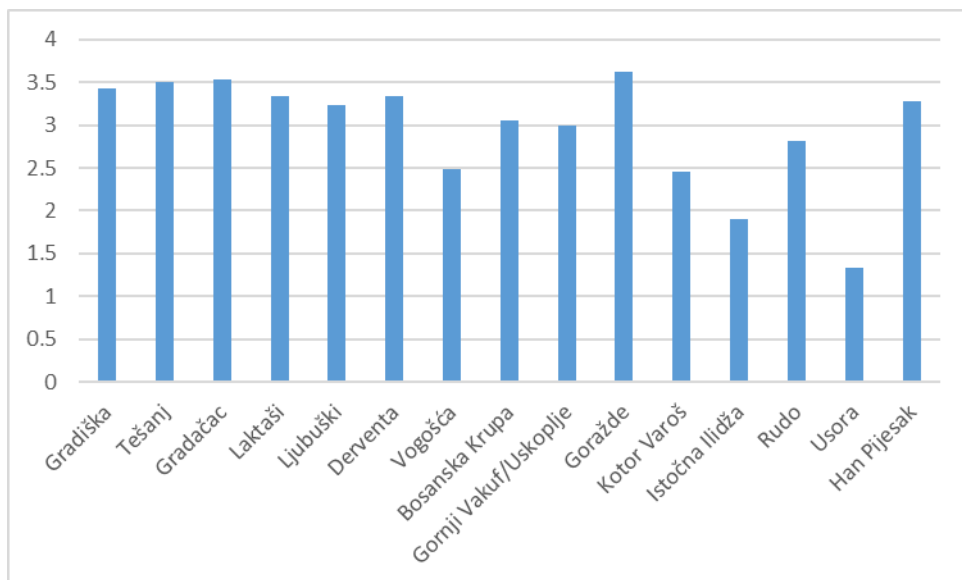
3. Segment dijaloga

Segment dijaloga Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti posmatra na koji način lokalna vlast komunicira sa zainteresiranom javnošću i da li je uopšte otvorena za dijalog. Dijalog Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnošću podrazumijeva da opštinske/općinske/gradske institucije građanima kama i predstavničkim udruženjima na odgovarajući način omogućavaju da objave i javno razmijene svoje stavove po određenim pitanjima od značaja, kako bi institucije održavale otvoren, transparentan i redovan dijalog s predstavničkim udruženjima i civilnim društvom.

Tabela 4: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu dijaloga Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod istraživanja fokus grupa

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3.43	3.5	3.53	3.34	3.24	3.34	2.49	3.06
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
3	3.62	2.46	1.9	2.81	1.34	3.28	

Prosječan pokazatelj u ovoj oblasti iznosi 2,95 na nivou ispitivanja fokus grupa. Najviši pokazatelj u oblasti dijaloga sa zainteresiranom javnošću ima Goražde (3,6), dok najniži ima Usora (1,34).

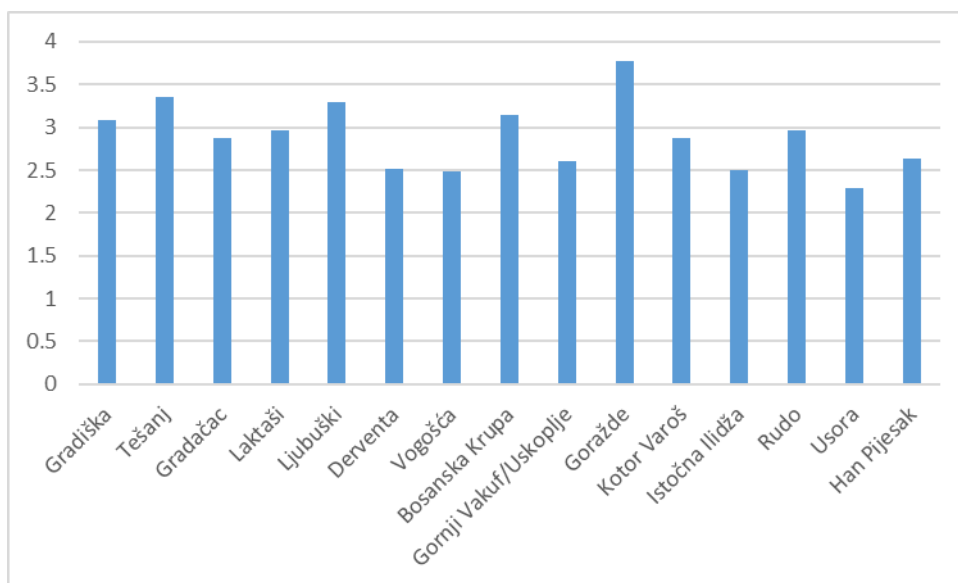

Grafikon 51: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu dijaloga Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti (ispitivanje fokus grupa)

Tabela 5: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu dijaloga Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod istraživanja građana_ki

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,09	3,35	2,87	3,29	3,29	2,51	2.48	3.14
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudno	Usora	Han Pijesak	
2,61	3.77	2,87	2,5	2,96	2,29	2,63	

Prosječan pokazatelj percepcije građana u pogledu ostvarenog dijaloga između institucija i zainteresovane javnosti je 2,88. Najviši pokazatelj u oblasti dijaloga sa zainteresiranom javnošću ima Goražde (3,77), dok najniži ima Usora (2,29). Značajnija odstupanja u odnosu na istraživanje fokus grupa imaju općine/opštine/gradovi: Gradačac, Derventa, Istočna Ildiža, Usora i Han Pijesak. Na nivou ovih pet lokalnih zajednica uočene su dvije različite vrste odstupanja. Dok u slučaju Gradačca, Dervente i Han Pijeska građani u svojoj percepciji dijalog procjenjuju lošije u odnosu na fokus grupe, koje zahvaljujući učešću usposlenika lokalne samouprave i predstavnika civilnog društva imaju informiraniji uvid u praksu dijaloga, dotle se u slučaju Istočne Ilidže i Usore, u percepciji građana, dijalog procjenjuje pozitivnije nego što je to utvrđeno na nivou fokus grupa. Ovaj drugi vid odstupanja se može objasniti i činjenicom da se ovdje radi o relativno malim lokalnim zajednicama u kojoj građani češće ostvaruju kontakt sa predstavnicima institucija u neformalnom kontekstu što utiče na nešto pozitivniju percepciju ostvarenog dijaloga.

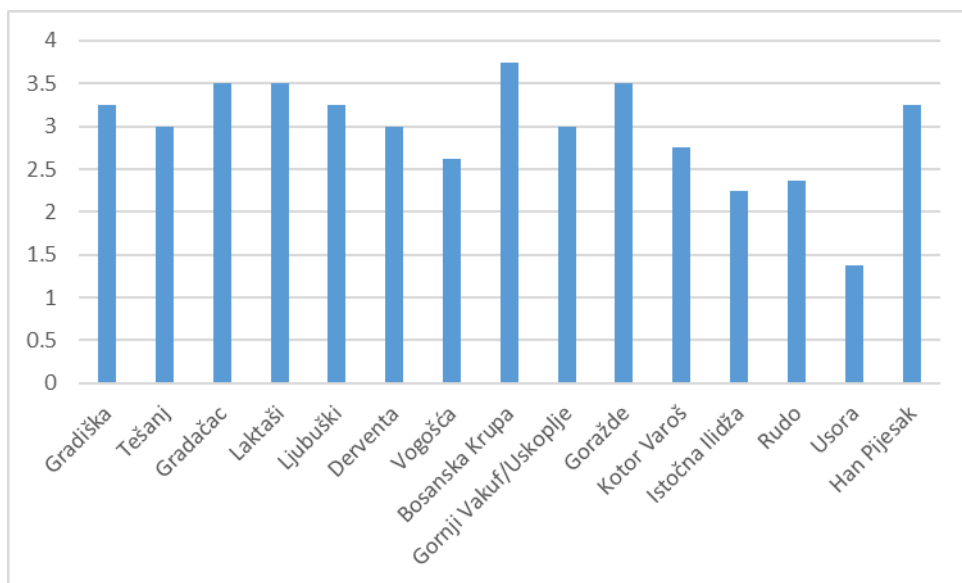

Grafikon 52: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu dijaloga Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti (ispitivanje građana_ki)

3.1 Procjena segmenta dijaloga po indikatorima

34. Općinske/opštinske/gradske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških opštinskih dokumenata, prije nego što isti budu usvojeni.

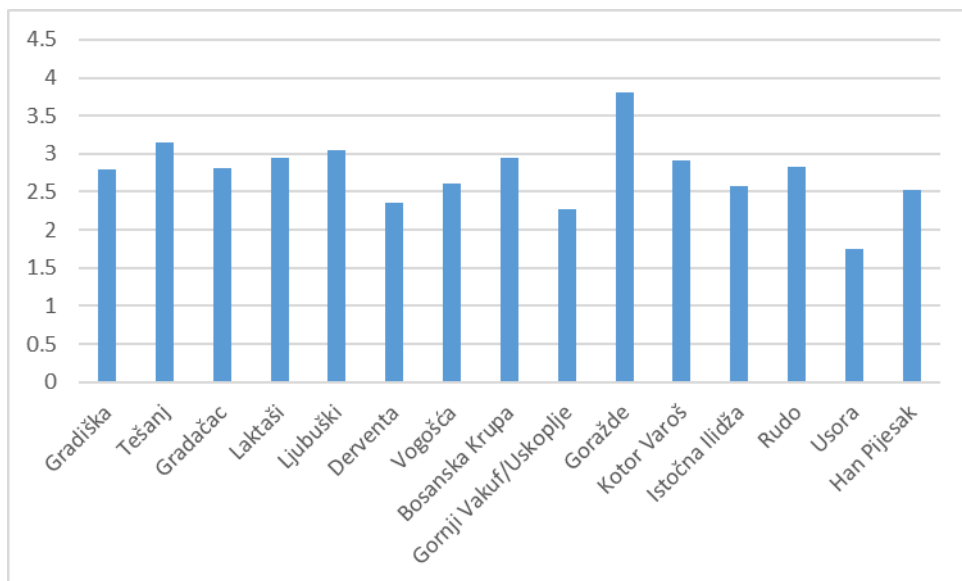
U najvećem dijelu posmatranih lokalnih zajednica Općinske/opštinske/gradske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških općinskih/opštinskih/gradskih dokumenata, prije nego oni budu usvojeni. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod fokus grupa je 2,95.. Najviši pokazatelj 3,50 imaju Gradačac, Laktaši i Goražde, dok najniži 1,37 ima Usora.

Grafikon 53: Općinske/opštinske/gradske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških općinskih/opštinske/gradske dokumenata, prije nego što isti budu usvojeni (ispitivanje fokus grupa)

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

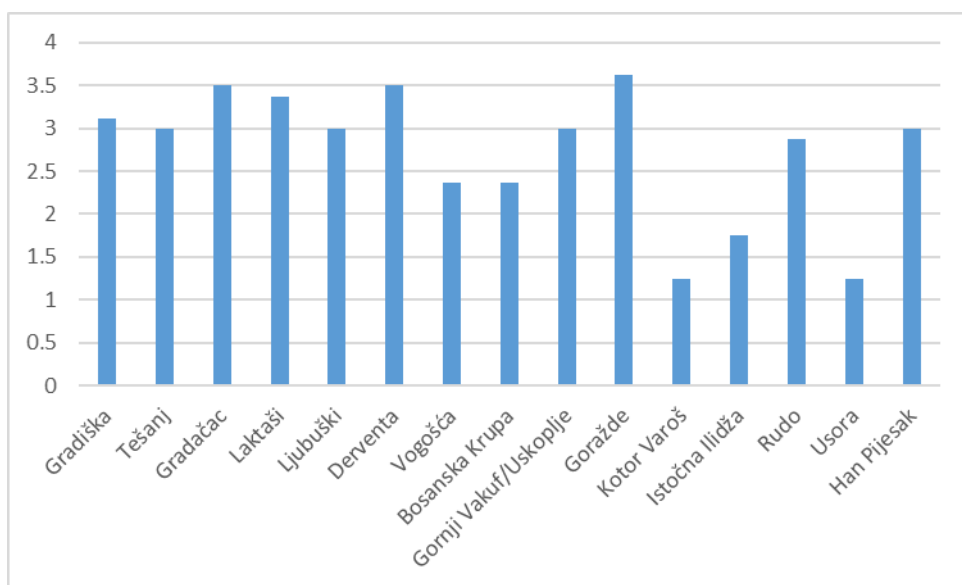
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod građana_ki je 2,75. Najviši pokazatelj 3,81 ima Goražde, dok najniži 1,75 ima Usora.

Grafikon 54: Općinske/opštinske/gradske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških općinskih/opštinske/gradske dokumenata, prije nego što isti budu usvojeni (ispitivanje građana_ki)

35. Općinske/opštinske/gradske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.

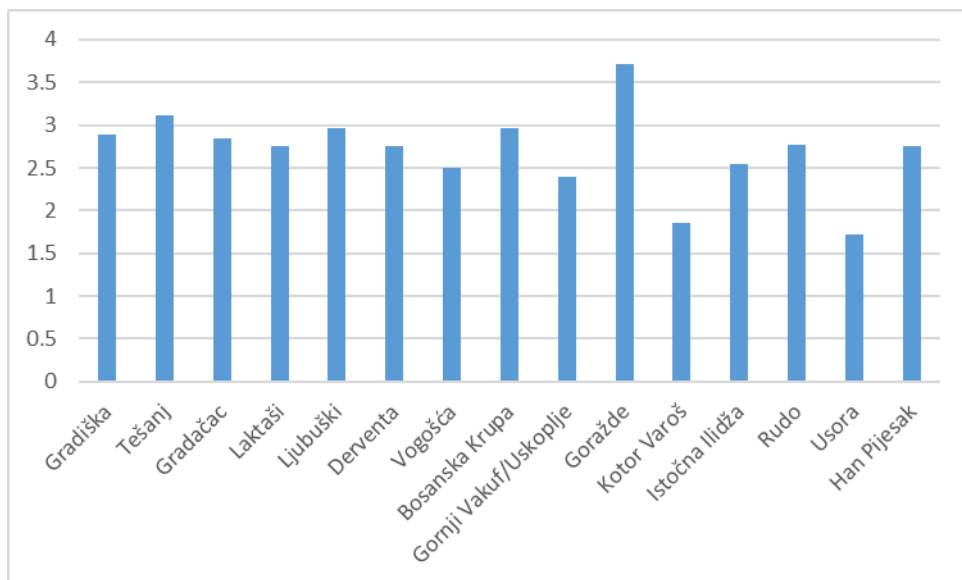
U većini posmatranih lokalnih zajednica općinske/opštinske/gradske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata. Ovakva praksa ne postoji u Usori, Kotor Varoši i Istočnoj Ilidži. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,73. Najviši pokazatelj 3,62 ima Goražde, dok najniži 1,25 ima Usora.

Grafikon 55: Općinske/opštinske/gradske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata (ispitivanje fokus grupa)

Mjerenje percepcije građana ki utvrđuje da je prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje 2,70. Najviši pokazatelj 3,71 ima Goražde, dok najniži 1,72 ima Usora.

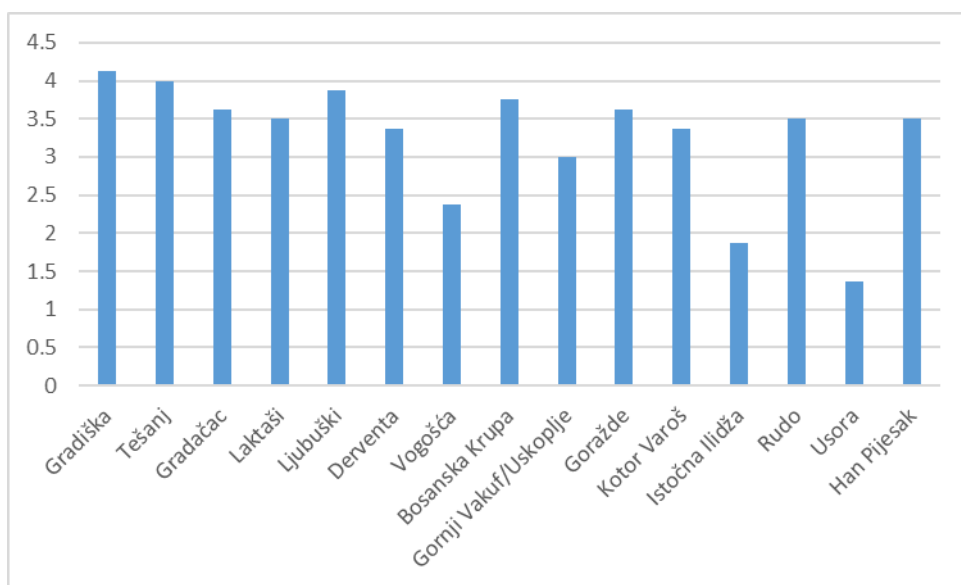
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 56: Općinske/opštinske/gradske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata (ispitivanje građana_ki)

36. Općinske/opštinske/gradske vlasti odgovaraju na komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.

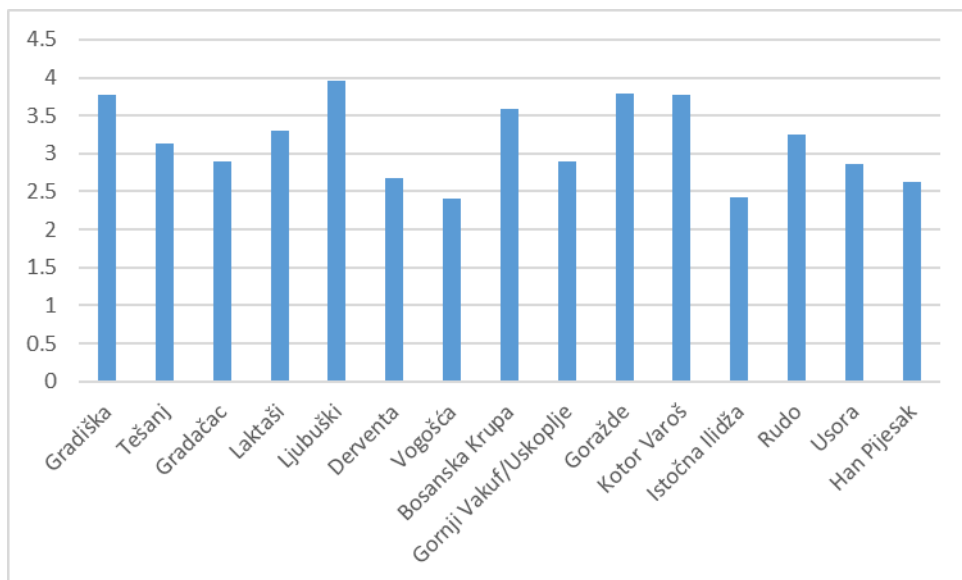
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) općinske/opštinske/gradske vlasti odgovaraju na dobijene komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata. Ovakva praksa nije zastupljena u Istočnoj Ilidži i Usori. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,25. Najviši pokazatelj 4,12 ima Gradiška, dok najniži 1,37 ima Usora.

Grafikon 57: Općinske/opštinske/gradske vlasti odgovaraju na komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata (ispitivanje fokus grupa)

U percepciji građana ki prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,15. Najviši pokazatelj 3,96 ima Ljubuški, dok najniži 2,40 ima Vogošća.

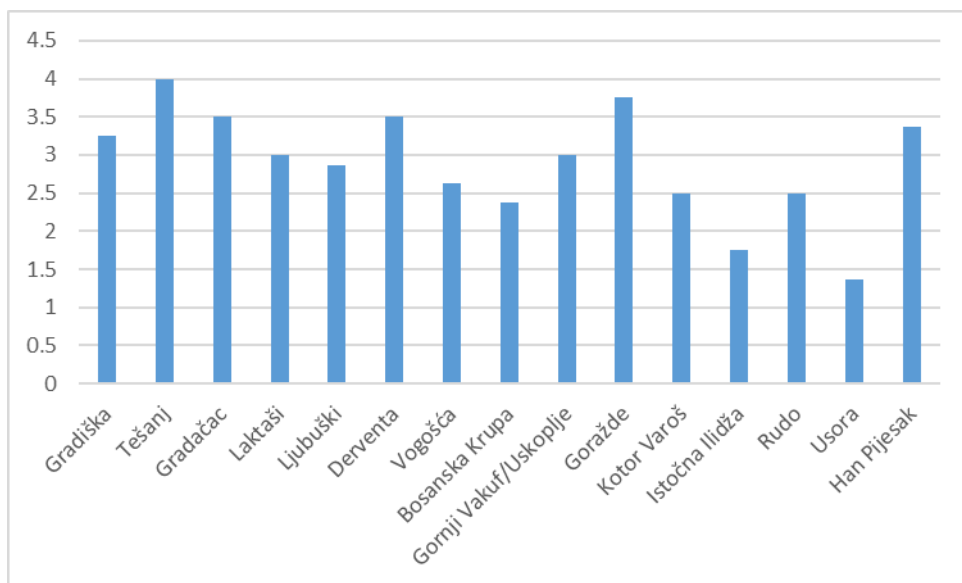
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 58: Općinike/opštinske/gradske vlasti odgovaraju na komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata (ispitivanje građana_ki)

37. Lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti.

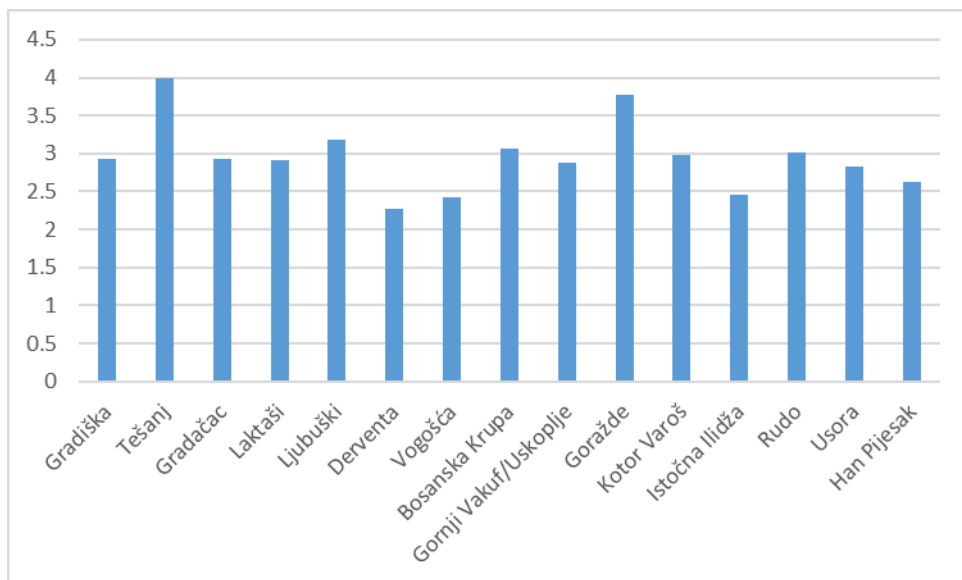
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti. Ovakva praksa se ne provodi u Istočnoj Ilidži i Usori. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,89. Najviši pokazatelj 4,00 ima Tešanj, dok najniži 1,37 ima Usora.

Grafikon 59: Lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti (ispitivanje fokus grupa)

Što se percepcije građana_ki tiče, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 2,95. Najviši pokazatelj 4,00 ima Tešanj, dok najniži 2,28 ima Derвента.

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 60: Lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti (ispitivanje građana_ki)

IV DIO

SEGMENT PARTNERSTVA

4. Segment partnerstva

Segment partnerstva Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnošću mjeri koliko su posmatrane lokalne zajednice zaista spremne da konkretnim djelovanjem podrže zainteresiranu javnost, ali i koliko su spremni da djeluju zajedno sa zainteresiranom javnošću.

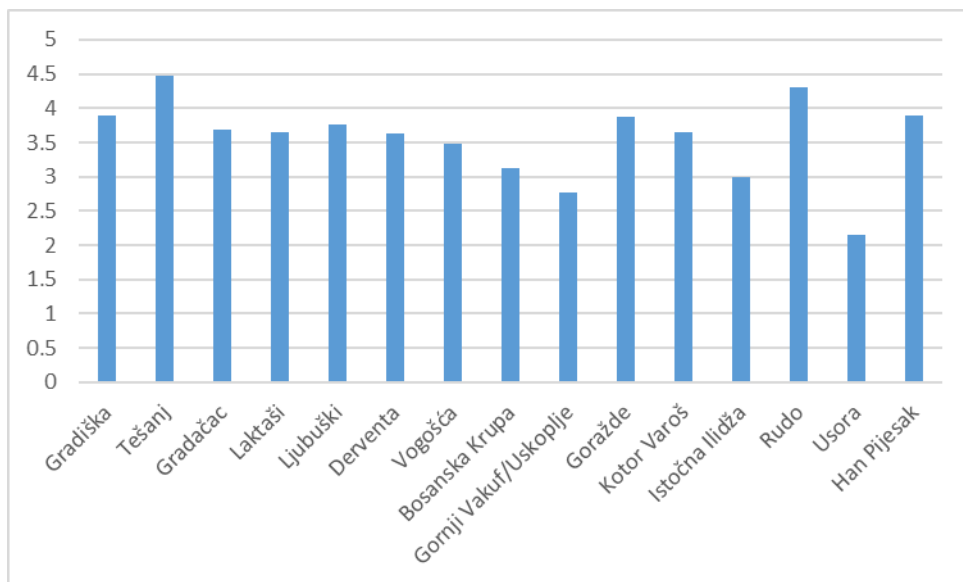
Segment partnerstva lokalnih vlasti sa zainteresiranom javnošću izuzetno je važan jer se mjeri koliko je lokalnih vlasti spremno da zajedno rade sa zainteresiranom javnošću, apliciraju na projekte i zajedno mijenjaju određene stvari u lokalnoj zajednici. Nevladine organizacije su tu da budu korektiv vlasti i ukažu na određene pokazatelje kako bi svim građanima kama bilo bolje.

Ovaj segment podrazumijeva kreiranje strateškog okvira za partnerstva javnih službi i lokalnih zvaničnika sa zainteresiranom javnošću.

Tabela 6: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu partnerstva Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti kod ispitivanja fokus grupa

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derвента	Vogošća	Bosanska Krupa
3,90	4,48	3,69	3,79	3,76	3,63	3,48	3,12
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,76	3,87	3,64	3,00	4,30	2,15	3,89	

Uz prosječan pokazatelj od 3,55, kod fokus grupa najviši pokazatelj u oblasti partnerstva sa zainteresiranom javnošću ima Tešanj (4,48), dok najniži ima Usora (2,15).

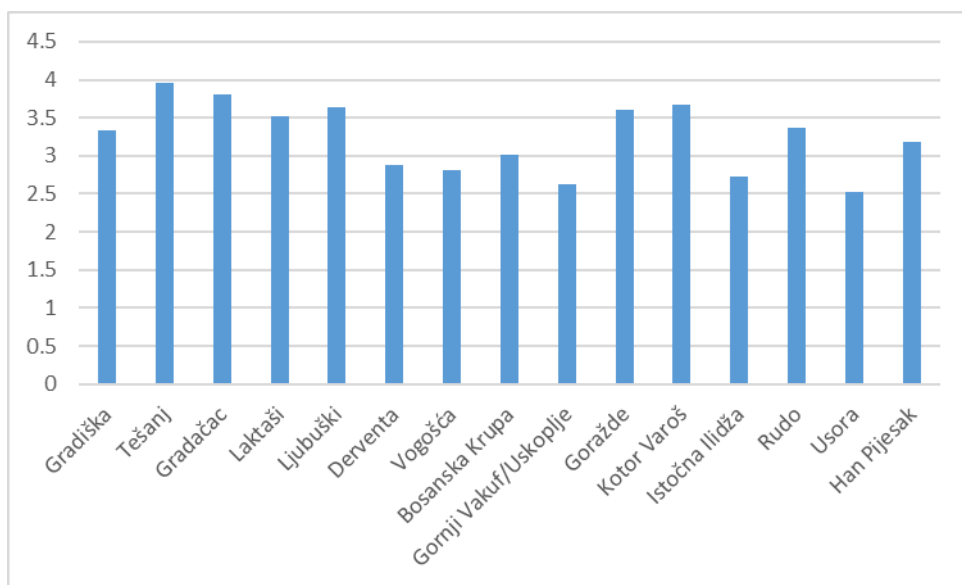

Grafikon 61: Pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u segmentu partnerstva sa zainteresiranom javnošću (ispitivanje fokus grupa)

Tabela 7: Prosječni pokazatelji posmatranih lokalnih zajednica u segmentu partnerstva Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnošću kod ispitivanja građana_ki

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,33	3,96	3,81	3,52	3,64	3,63	2,88	2,82
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
3,02	2,63	3,68	2,73	3,37	2,53	3,19	

Kada je u pitanju percepcija građana prosječan pokazatelj u segmentu partnerstva iznosi 3,24, pri čemu najviši pokazatelj u oblasti partnerstva sa zainteresiranom javnošću ima Tešanj (3,96), dok najniži ima Usora (2,53).

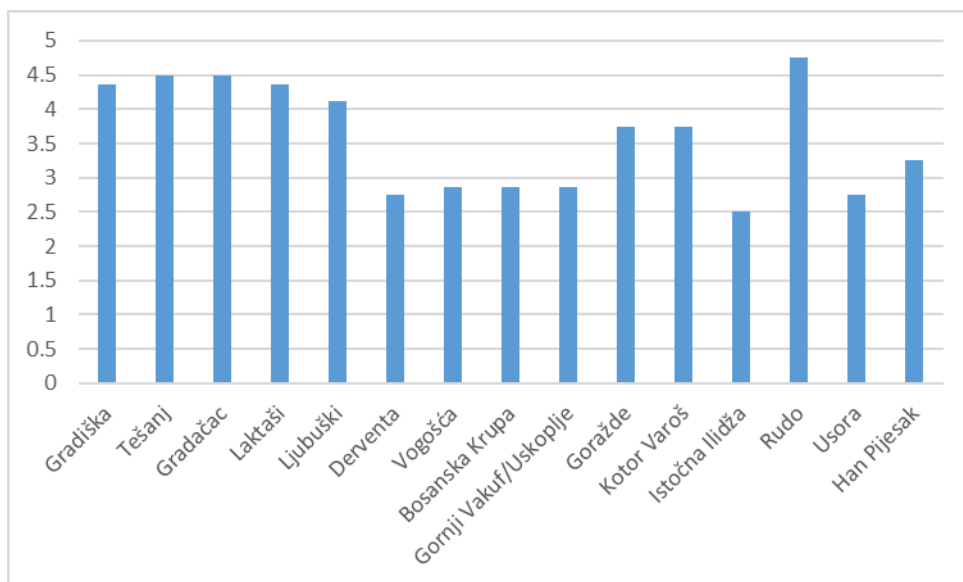

Grafikon 62: Pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u segmentu partnerstva sa zainteresiranom javnošću (ispitivanje građana_ki)

4.1. Procjena segmenta partnerstva po indikatorima

38. Nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad.

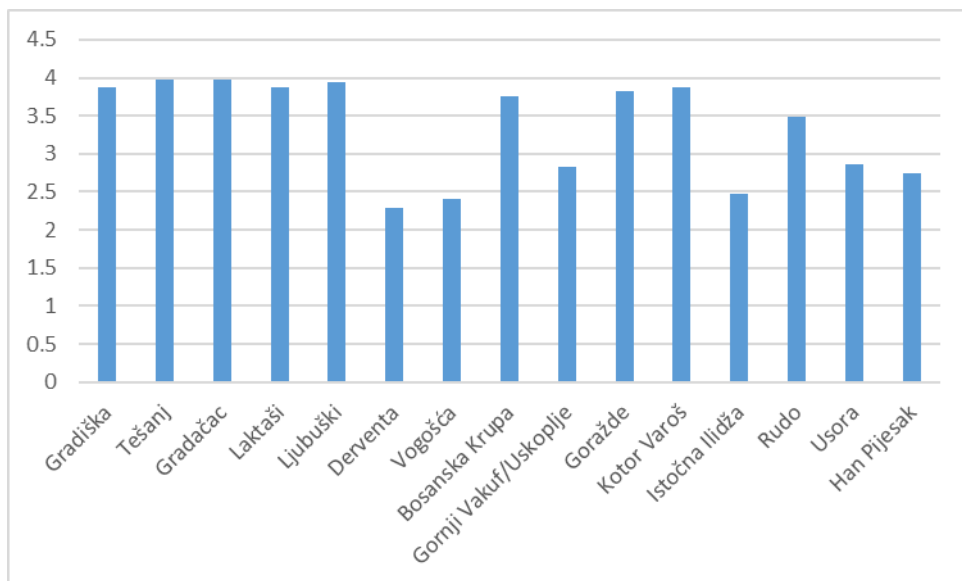
U 13 posmatranih lokalnih zajednica (86.66%) nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u Općinsko/Opštinskom/Gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad. Ova praksa nije zastupljena u Derventi, Usori i Istočnoj Ilidži. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod fokus grupa je 3,59. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 2,75 imaju Derventa i Usora.

Grafikon 63: Nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad (ispitivanje fokus grupa)

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

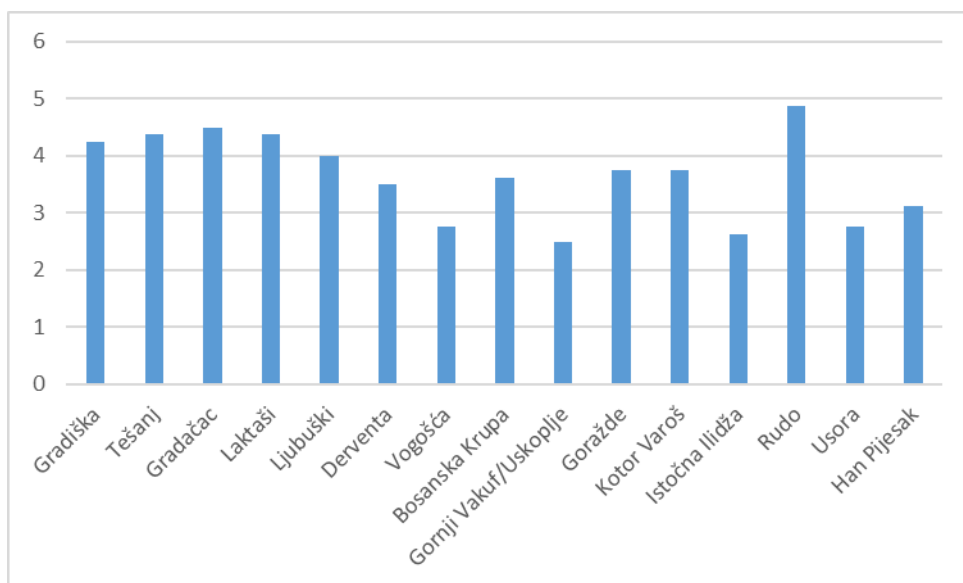
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje kod ispitivanja građana_ki je 3,34. Najviši pokazatelj 3,98 ima Gradačac, dok najniži 2,29 ima Derventa.

Grafikon 64: Nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad (ispitivanje građana_ki)

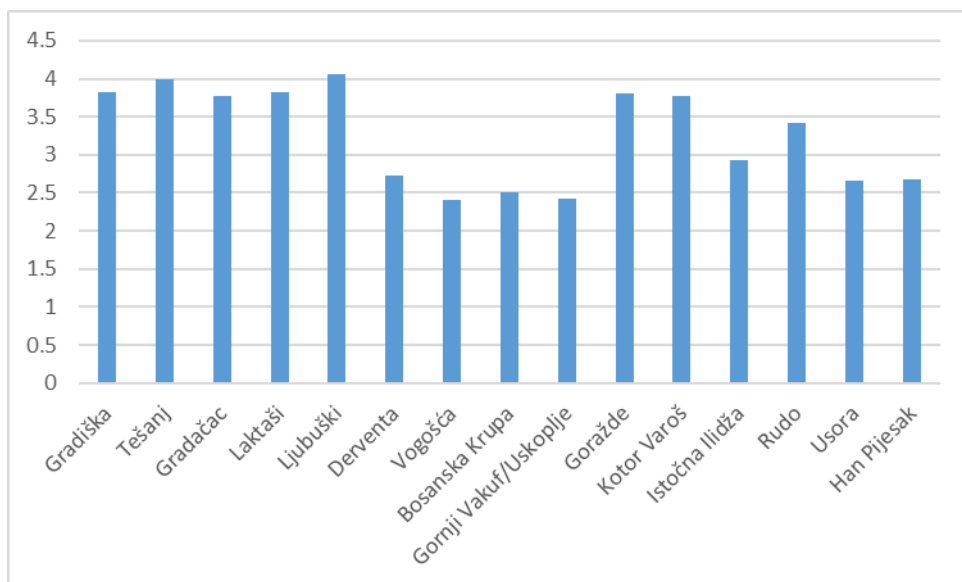
39. Kriteriji za besplatno korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu.

Kod najvećeg broja posmatranih lokalnih zajednica kriteriji za besplatno korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu. Ova praksa ne postoji u Gornjem Vakufu/Uskoplju i Istočnoj Ilidži. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,64. Najviši pokazatelj 4,87 ima Rudo, dok najniži 1,50 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 65: Kriteriji za besplatno korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu (ispitivanje fokus grupa)

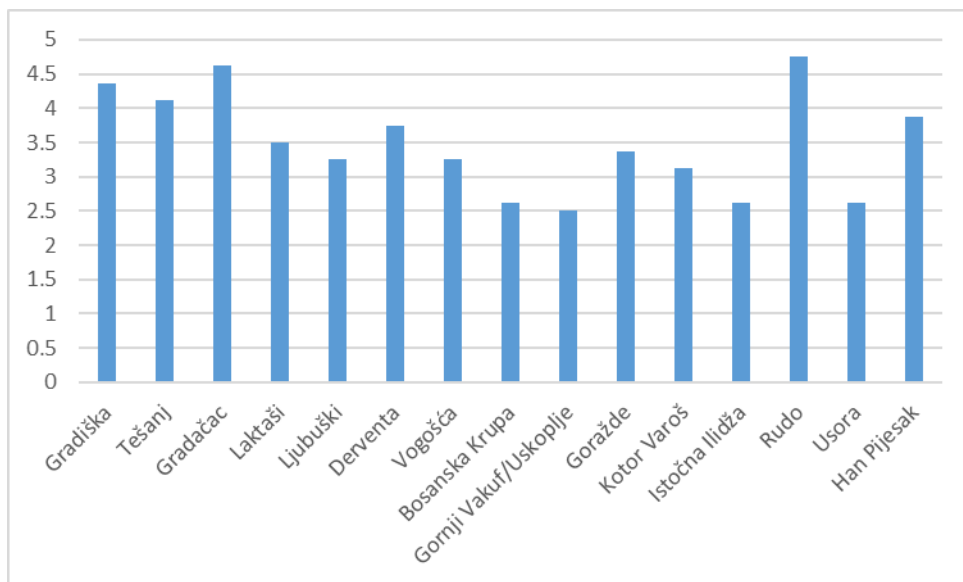
U percepciji građana_ki, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,25. Najviši pokazatelj 4,06 ima Ljubuški, dok najniži 2,41 ima Vogošća.

Grafikon 66: Kriteriji za besplatno korištenje opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu (ispitivanje građana_ ki)

40. Nevladine organizacija koriste, po simboličnoj cijeni, kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad.

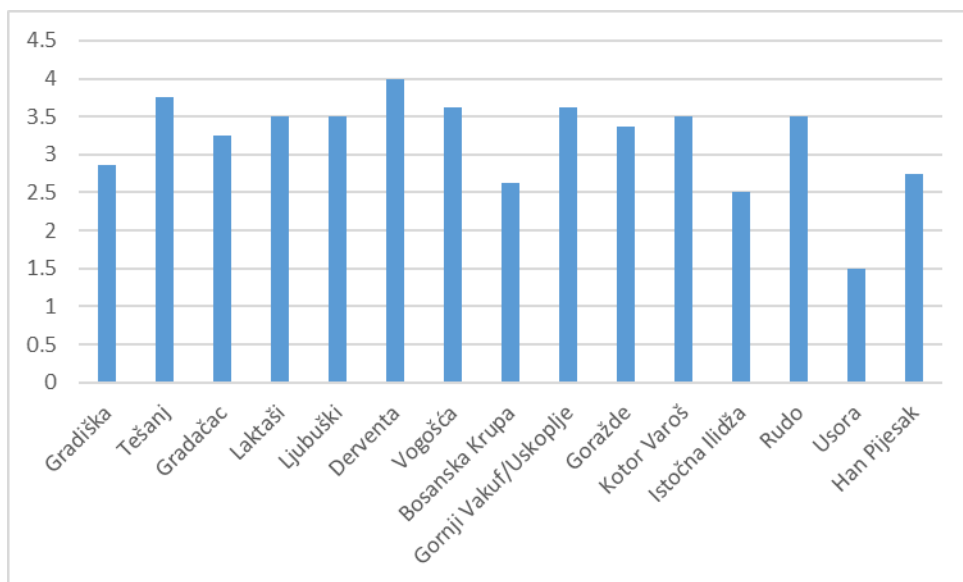
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica, nevladine organizacija koriste, po simboličnoj cijeni, kancelarije i stanove u opštinskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,48. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 2,50 Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 67: Nevladine organizacija koriste, po simboličnoj cijeni, kancelarije i stanove u općinsskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad (ispitivanje fokus grupa)

41. Kriteriji za korištenje opštinskih prostora od strane nevladinih organizacija po simboličnoj cijeni su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu.

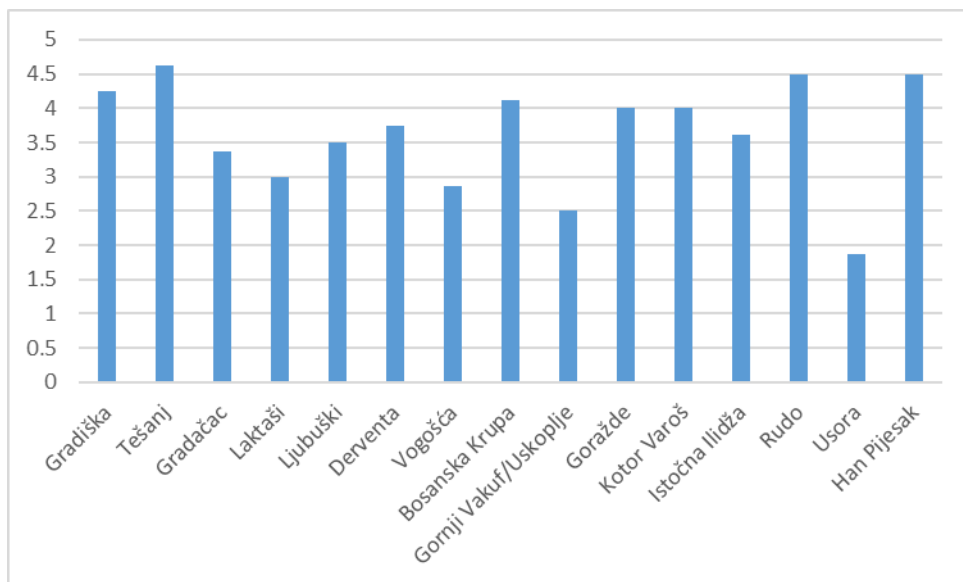
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica kriteriji za korištenje opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija po simboličnoj cijeni su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u lokalnoj zajednici. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,19. Najviši pokazatelj 4,00 ima Derventa, dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 68: Kriteriji za korištenje opštinskih prostora od strane nevladinih organizacija po simboličnoj cijeni su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u Općini/Opštini/Gradu (ispitivanje fokus grupa)

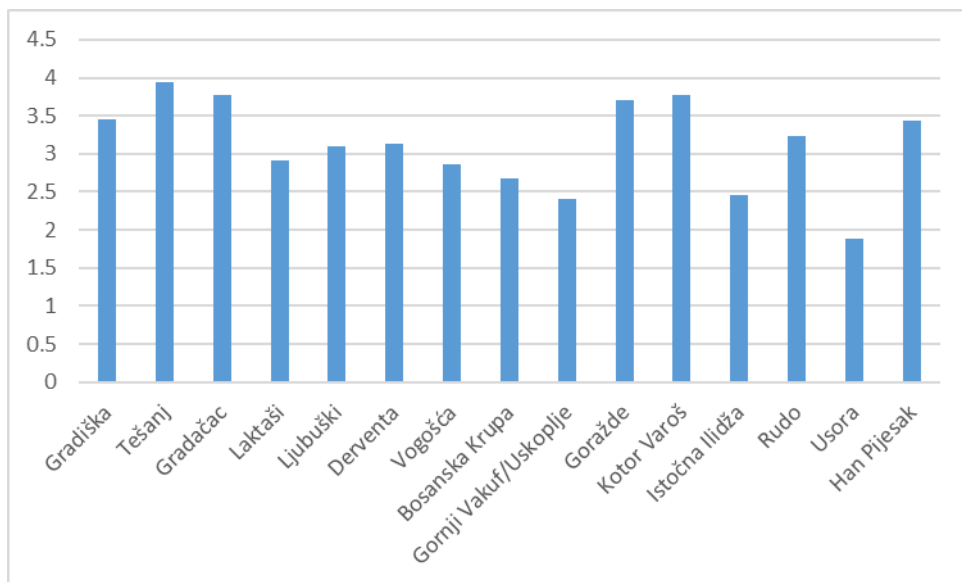
42. Javno su dostupni kriteriji po kojima Općina/Opština/Grad određene nevladine organizacija proglašava organizacijama od općinskog/opštinskog/gradskog/lokalnog značaja.

U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica javno su dostupni kriteriji po kojima općina/opština/grad određene nevladine organizacija proglašava organizacijama od opštinskog/gradskog lokalnog značaja. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,63. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj, dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 69: Javno su dostupni kriteriji po kojima Općina/Opština/Grad određene nevladine organizacije proglašava organizacijama od općinskog/opštinskog/gradskog/lokalnog značaja (ispitivanje fokus grupa)

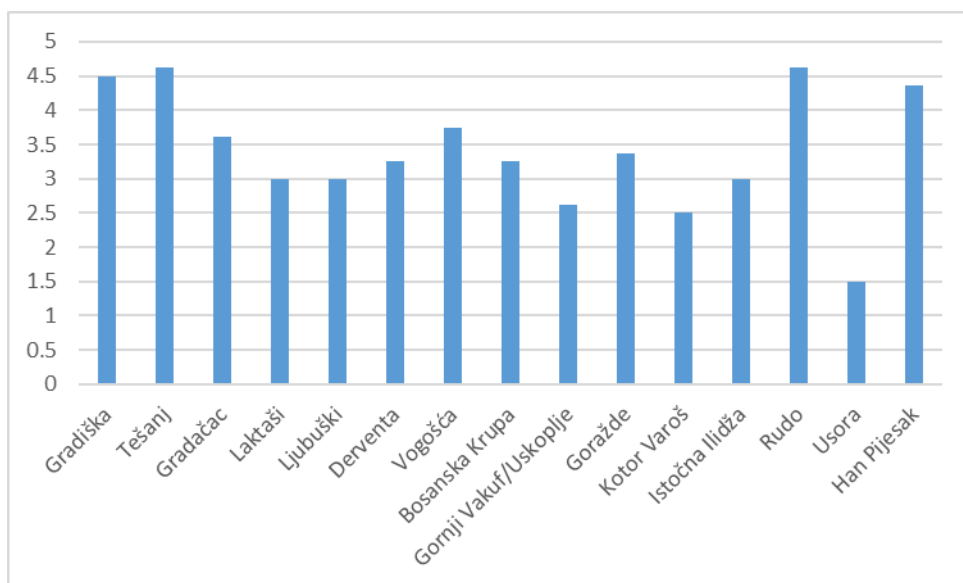
Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u pogledu percepcije građana_ki u odnosu na ovo pitanje je 3,11. Najviši pokazatelj 3,95 ima Tešanj, dok najniži 1,88 ima Usora.

Grafikon 70: Javno su dostupni kriteriji po kojima Općina/Opština/Grad određene nevladine organizacije proglašava organizacijama od općinskog/opštinskog/gradskog/lokalnog značaja (ispitivanje građana_ki)

43. Javno su dostupne informacije o tome koje organizacije su proglašene organizacijama od općinskog/opštinskog/lokalnog značaja.

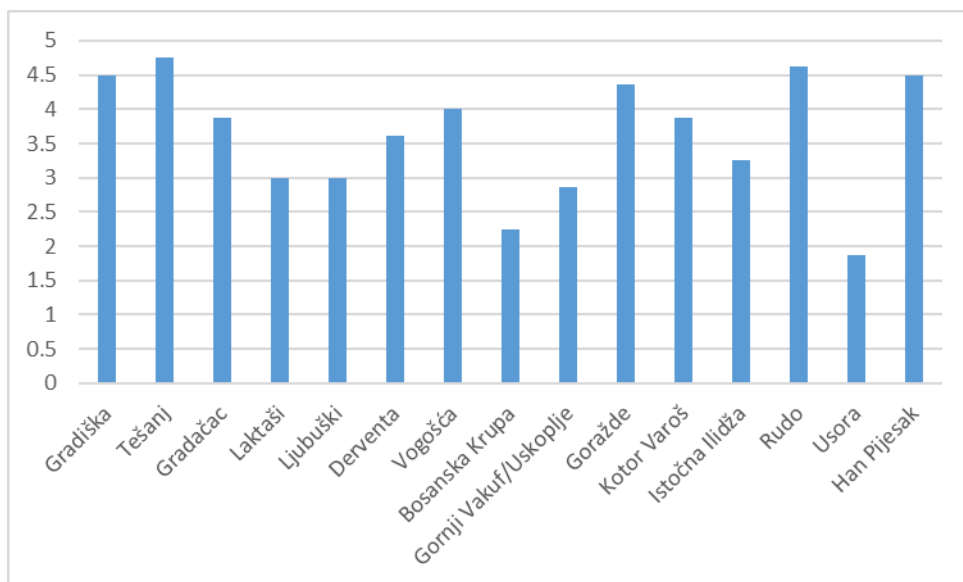
U većini posmatranih lokalnih zajednica javno su dostupne informacije o tome koje organizacije su proglašene organizacijama od općinskog/opštinskog/gradskog/lokalnog značaja. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,39. Najviši pokazatelj 4,62 imaju Tešanj i Rudo, dok najniži 1,50 ima Usora.

Grafikon 71: Javno su dostupne informacije o tome koje organizacije su proglašene organizacijama od općinskog/opštinskog/gradskog/lokalnog značaja (ispitivanje fokus grupa)

44. Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su konkursi za dodjelu sredstava za nevladine organizacije.

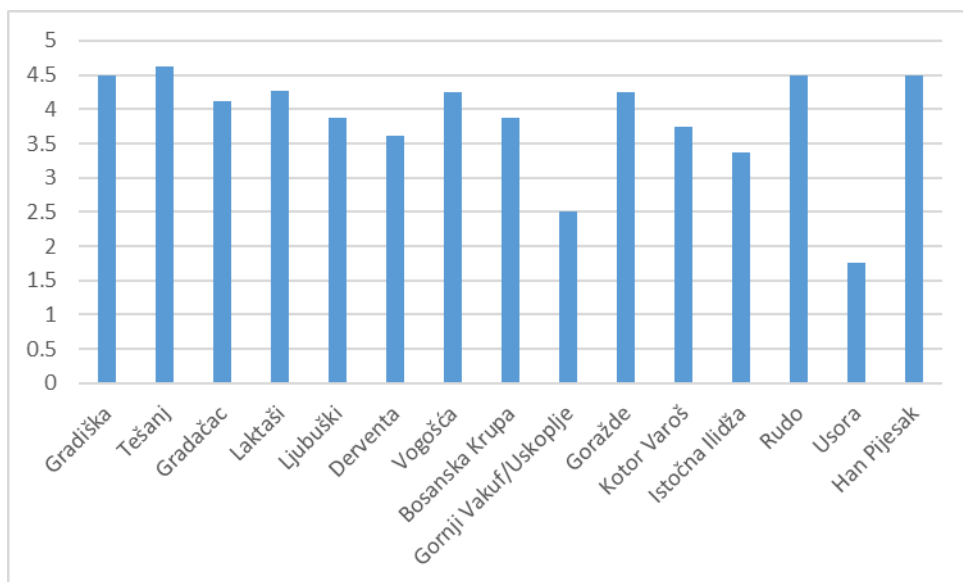
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su konkursi za dodjelu sredstava za nevladine organizacije. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,62. Najviši pokazatelj 4,75 ima Tešanj, dok najniži 1,87 ima Usora.

Grafikon 72: Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su konkursi za dodjelu sredstava za nevladine organizacije (ispitivanje fokus grupa)

45. Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje jasni kriteriji za dodjelu sredstava i prostora za nevladine organizacije.

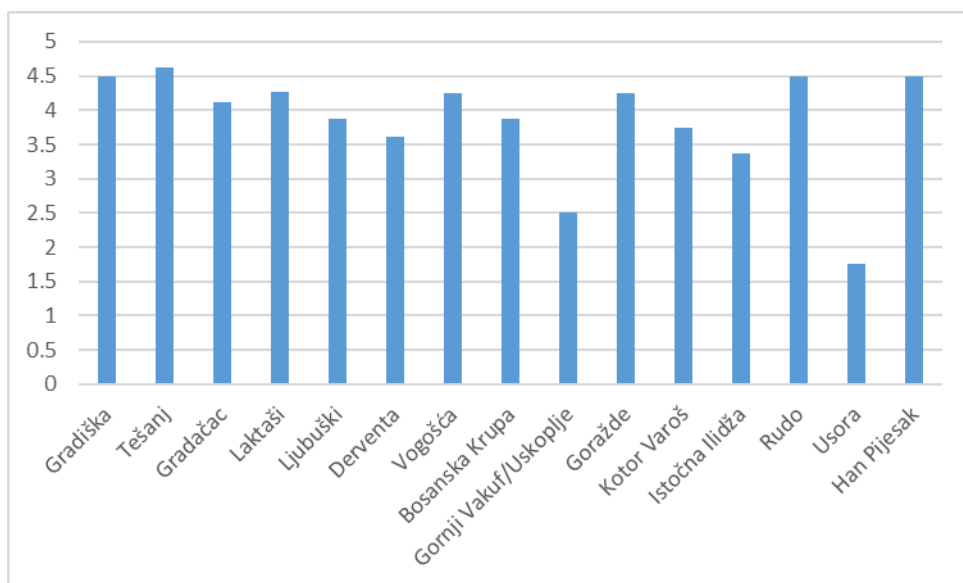
U većini posmatranih lokalnih zajednica na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje jasni kriteriji za dodjelu sredstava i prostora za nevladine organizacija. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,84. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj, dok najniži 1,75 ima Usora.

Grafikon 73: Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje jasni kriteriji za dodjelu sredstava i prostora za nevladine organizacije (ispitivanje fokus grupa)

46. Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su rezultati konkursa (rješenja), sa bodovanjem, za dodjelu prostora i sredstava za nevladine organizacije.

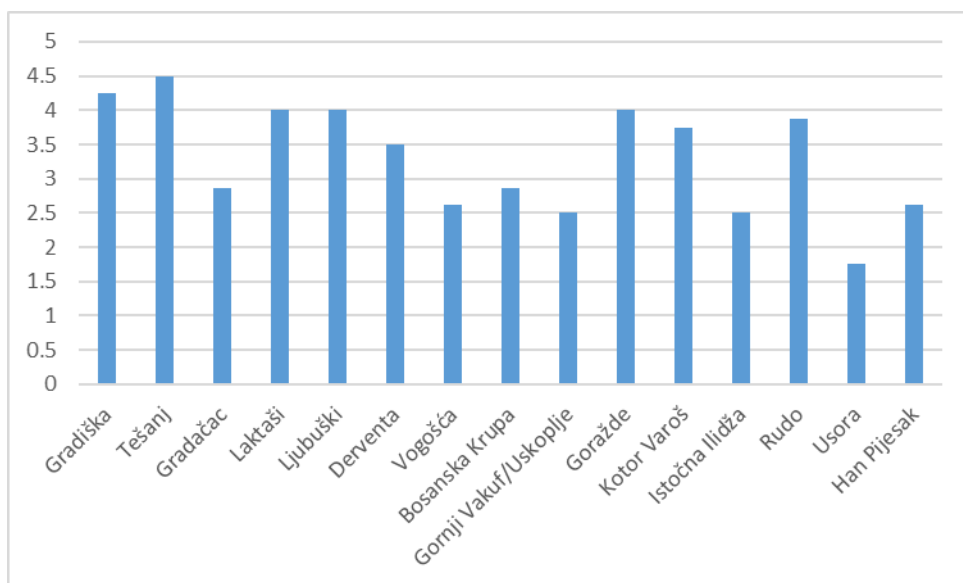
U većini posmatranih lokalnih zajednica na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su rezultati konkursa (rješenja), sa bodovanjem, za dodjelu prostora i sredstava za nevladine organizacije. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,58. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj, dok najniži 1,75 Usora.

Grafikon 74: Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su rezultati konkursa (rješenja), sa bodovanjem, za dodjelu prostora i sredstava za nevladine organizacije (ispitivanje fokus grupa)

47. Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su izvještaji o realizaciji projekata nevladinih organizacije koje je finansirala Općina/Opština/Grad.

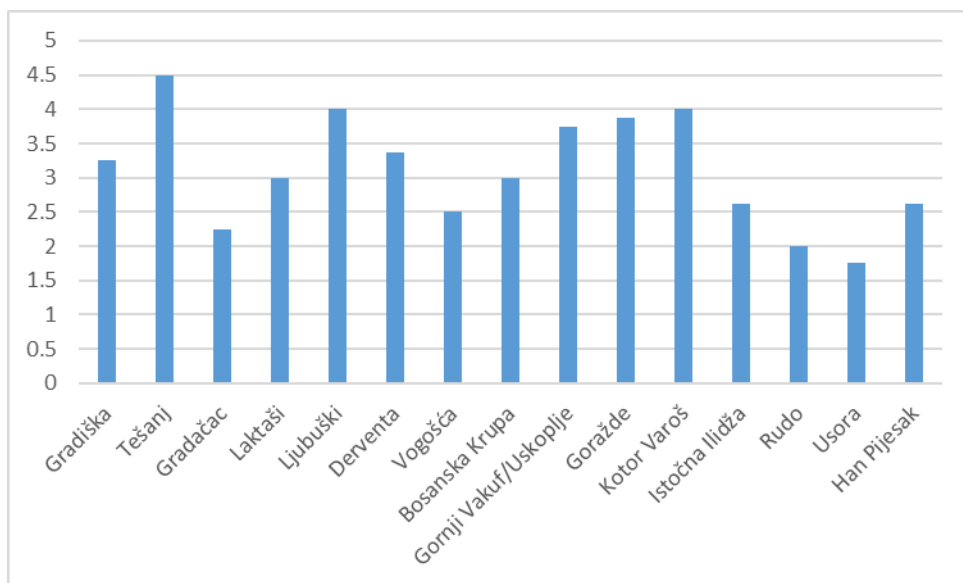
Na web stranicama najvećeg broja posmatranih lokalnih zajednica objavljeni su izvještaji o realizaciji projekata nevladinih organizacije koje je finansirala Općina/Opština/Grad. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,30. Najviši pokazatelj 4,62 ima Tešanj, dok najniži 1,75 ima Usora.

Grafikon 75: Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su izvještaji o realizaciji projekata nevladinih organizacije koje je finansirala Općina/Opština/Grad (ispitivanje fokus grupa)

48. Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je arhiva izvještaja o realiziranim projektima nevladinih organizacija, a koje je finansirala Općina/Opština/Grad.

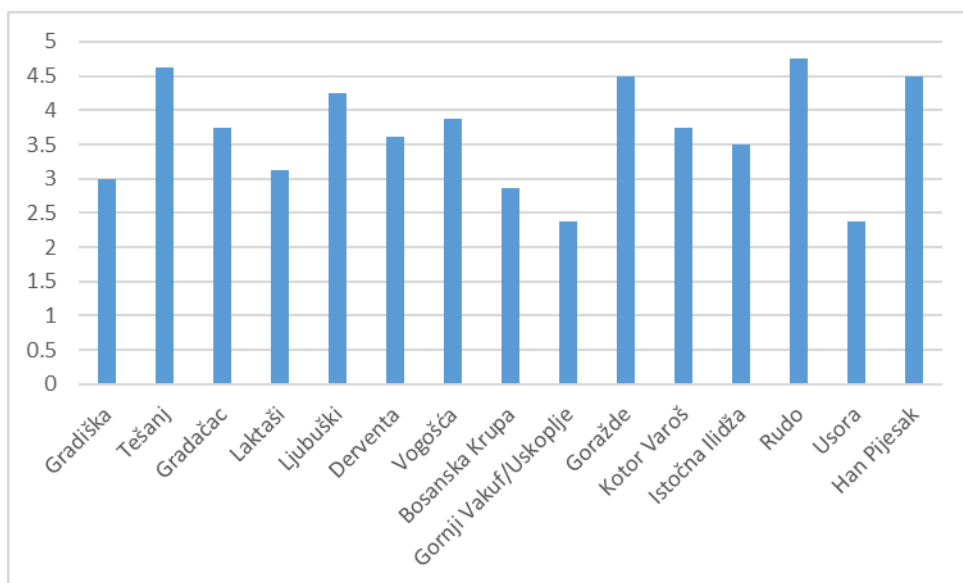
Na web stranicama najvećeg broja posmatranih lokalnih zajednica dostupna je arhiva izvještaja o realiziranim projektima nevladinih organizacija, a koje je finansirala Općina/Opština/Grad, dok u drugim lokalnim zajednicama ovakve arhive nema. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,09. Najviši pokazatelj 4,50 ima Tešanj, dok najniži 1,75 ima Usora.

Grafikon 76: Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je arhiva izvještaja o realiziranim projektima nevladinih organizacija, a koje je finansirala Općina/Opština/Grad (fokus grupe)

49. Općina/Opština/Grad u saradnji i partnerstvu sa nevladinim organizacijama organizira događaje i aktivnosti.

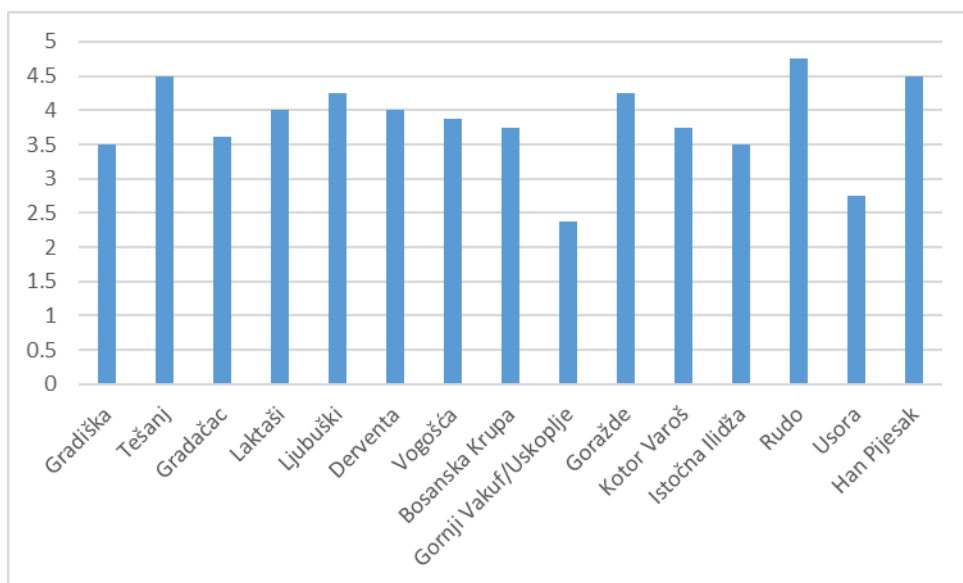
Najveći broj posmatranih lokalnih zajednica u saradnji i partnerstvu sa nevladinim organizacijama organizira događaje i aktivnosti. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,65. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 2,37 ima Usora.

Grafikon 77: Općina/Opština/Grad u saradnji i partnerstvu sa nevladinim organizacijama organizira događaje i aktivnosti (ispitivanje fokus grupa)

50. Općina/Opština/Grad se pridružuje događajima koje su organizirale nevladine organizacije.

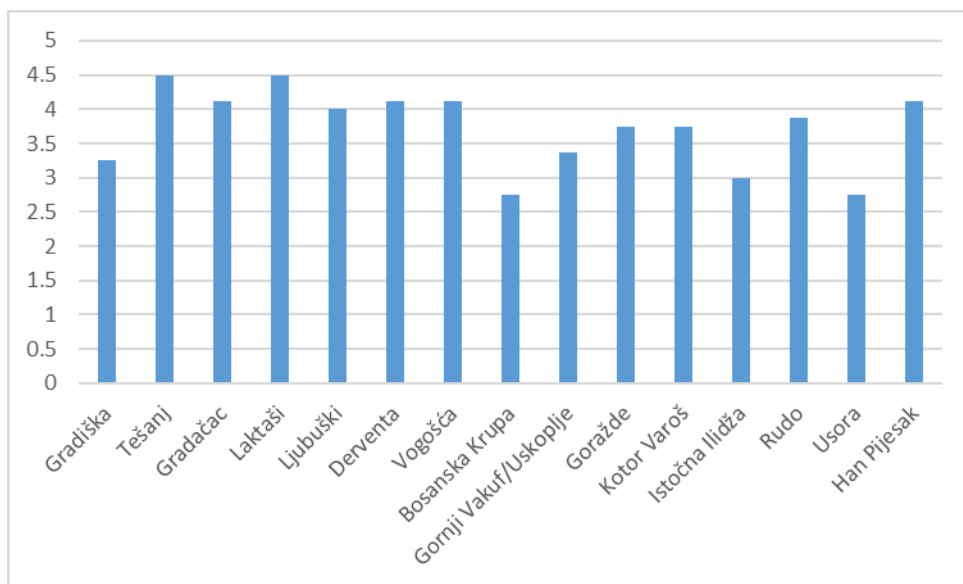
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica Općina/Opština/Grad se pridružuje događajima koje su organizirale nevladine organizacije. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,82. Najviši pokazatelj 4,75 ima Rudo, dok najniži 2,37 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Grafikon 78: Općina/Opština/Grad se pridružuje događajima koje su organizirale nevladine organizacije (ispitivanje fokus grupa)

51. Općina/Opština/Grad potpisuje memorandume o saradnji sa nevladinim organizacijama.

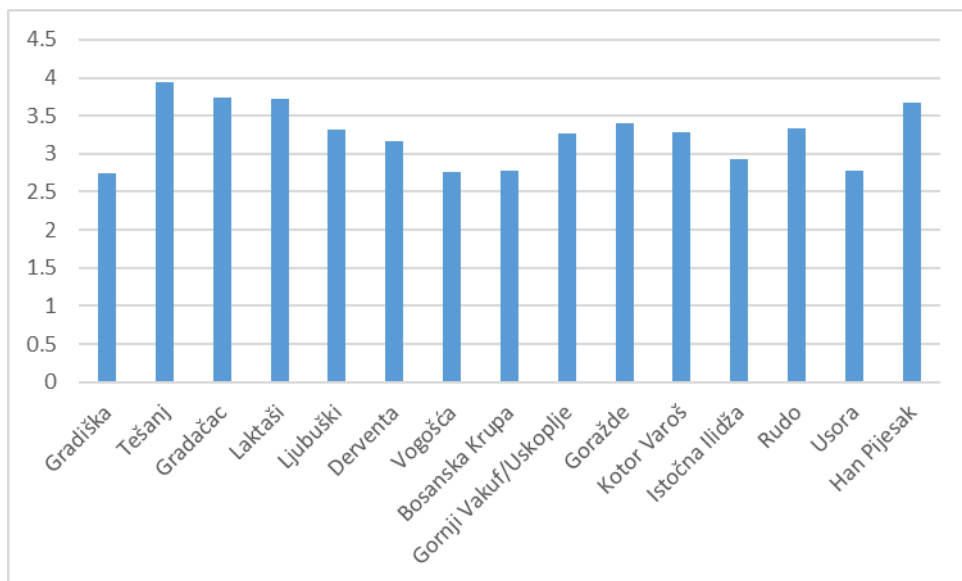
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica Općina/Opština/Grad potpisuje memorandume o saradnji sa nevladinim organizacijama. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,73. Najviši pokazatelj s 4,50 imaju Tešanj i Laktaši, dok najniži 2,75 ima Bosanska Krupa i Usora.

Grafikon 79: Općina/Opština/Grad potpisuje memorandume o saradnji sa nevladinim organizacijama (ispitivanje fokus grupa)

Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,25. Najviši pokazatelj s 3,94 imaju Tešanj i Laktaši, dok najniži 2,76 ima Vogošća.

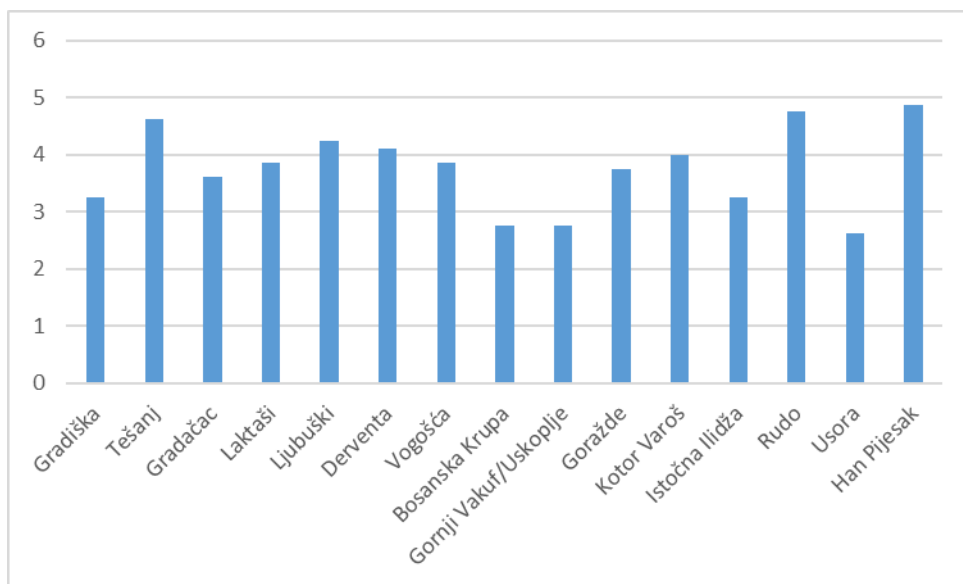
Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 80: Općina/Opština/Grad potpisuje memorandume o saradnji sa nevladinim organizacijama (ispitivanje građana_ki)

52. Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama.

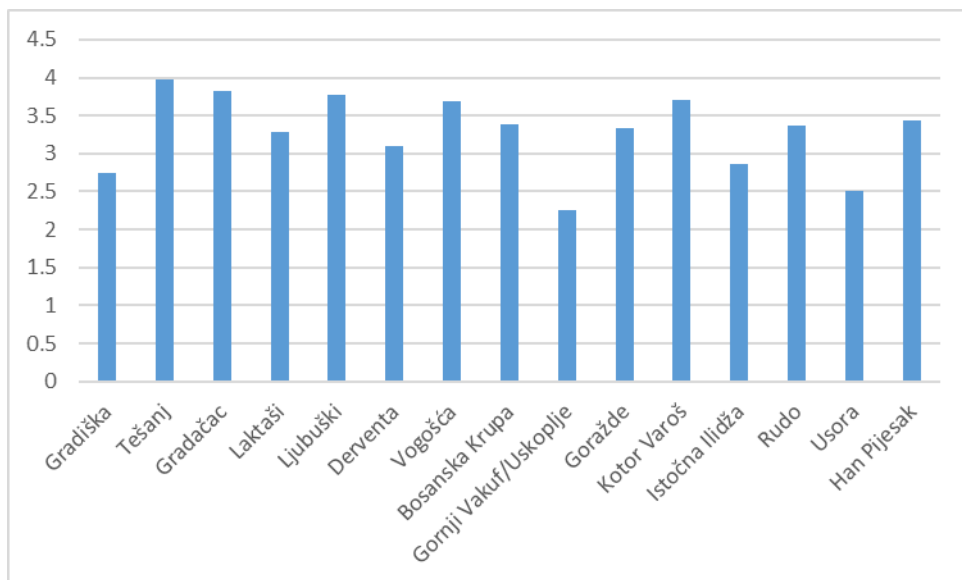
U najvećem broju posmatranih lokalnih zajednica Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama. Prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,75. Najviši pokazatelj 4,87 ima Han Pijesak, dok najniži 2,62 ima Usora.

Grafikon 81: Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama (ispitivanje fokus grupa)

Kod ispitivanja građana_ki, prosječan pokazatelj posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na ovo pitanje je 3,28. Najviši pokazatelj 3,97 ima Tešanj, dok najniži 2,26 ima Gornji Vakuf/Uskoplje.

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Grafikon 82: Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama (ispitivanje građana_ki)

V DIO

**SREDNJA VRIJEDNOST INDEKSA
OTVORENOSTI ZA SARADNJU SA
ZAINTERESIRANOM JAVNOSTI
POSMATRANIH LOKALNIH
ZAJEDNICA**

5. Srednja vrijednost Indeksa otvorenosti za saradnju sa zainteresiranom javnosti posmatranih lokalnih zajednica

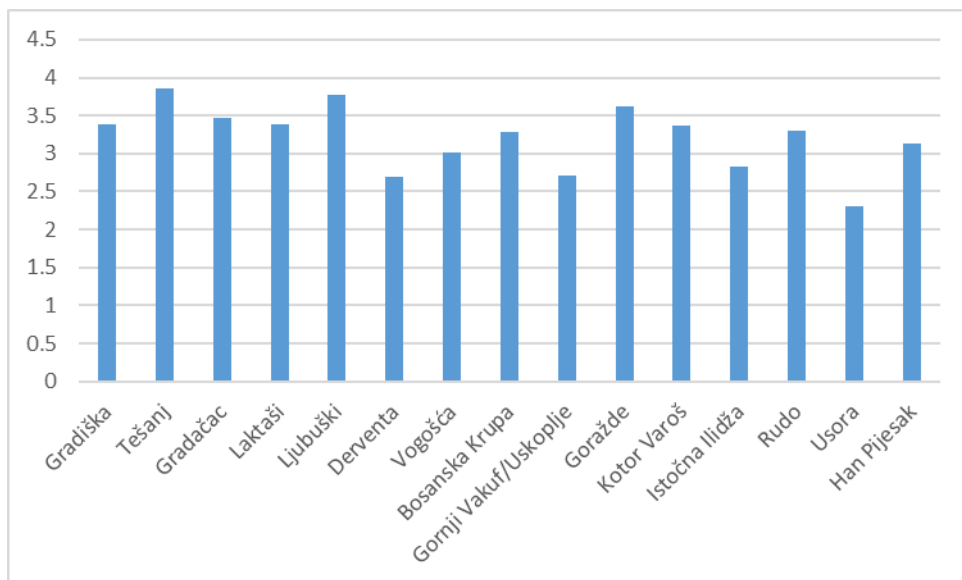
Nakon analize i dobijanja prosječne vrijednosti rezultata indikatora za svaki od četiri posmatrana segmenta IOS-a na nivou svake od posmatranih lokalnih zajednica, moguće je izvesti prosječnu vrijednost Indeksa otvorenosti za saradnju lokalne zajednice sa zainteresovanom javnosti, za svaku lokalnu zajednicu posebno. IOS lokalne samouprave dobija se primjenom sljedeće formule:

$$IOS\ LS = (\text{prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna samouprava ima u četiri segmenta kod istraživanja fokus grupa} + \text{prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna zajednica ima u četiri posmatrana segmenta kod ispitivanja građana_ki}) / 2$$

Tabela 8: Prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna zajednica ima u četiri posmatrana segmenta kod istraživanja fokus grupa

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,8	4,16	3,65	3,62	3,69	3,49	3,44	3,26
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,69	3,83	3,27	2,69	3,74	1,82	3,62	

Srednja vrijednost svih posmatranih pokazatelja je 3,38. Najviši pokazatelj otvorenosti prema zainteresiranoj javnosti ima Tešanj (4,16), dok najniži pokazatelj ima Usora (1,82).

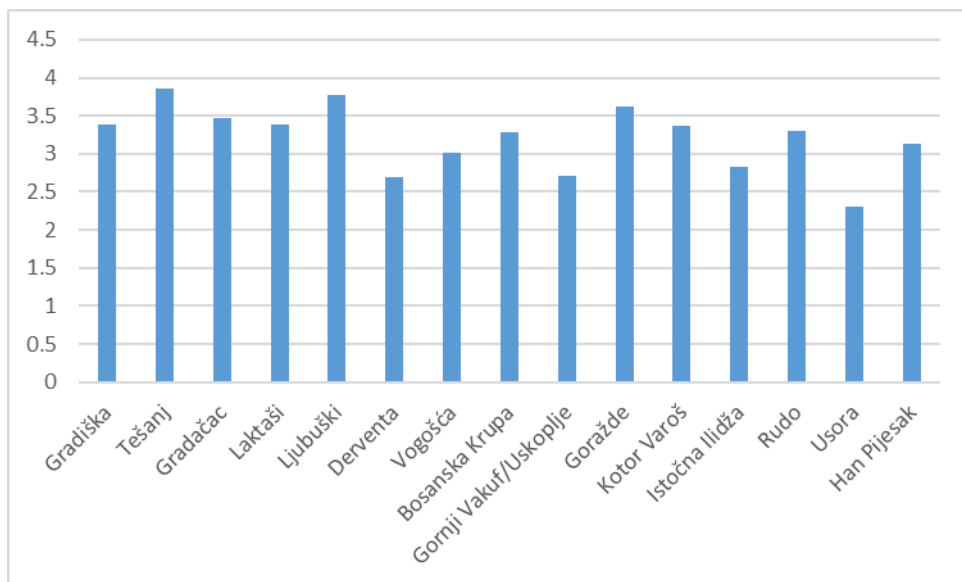
Grafikon 83: Prosječna vrijednost pokazatelja otvorenosti lokalne zajednice prema zainteresiranoj javnosti posmatranih lokalnih zajednica (ispitivanje fokus grupa)

U tabeli 9. predstavljena je prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna zajednica ima u četiri posmatrana segmenta kada je u pitanju ispitivanje građana_ki.

Tabela 9: Prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna zajednica ima u četiri posmatrana segmenta (ispitivanje građana_ki)

Gradiška	Tešanj	Gradačac	Laktaši	Ljubuški	Derventa	Vogošća	Bosanska Krupa
3,38	3,85	3,47	3,39	3,78	2,70	3,01	3,29
Gornji Vakuf/Uskoplje	Goražde	Kotor Varoš	Istočna Ilidža	Rudo	Usora	Han Pijesak	
2,71	3,62	3,37	2,83	3,30	2,30	3,14	

Srednja vrijednost svih posmatranih pokazatelja je 3,21. Najviši pokazatelj otvorenosti prema zainteresiranoj javnosti prema ispitivanju građana_ki ima Tešanj (3,85), dok najniži pokazatelj ima Usora (2,30).

Grafikon 84: Prosječna vrijednost zbira pokazatelja koje lokalna zajednica ima u četiri posmatrana segmenta (ispitivanje građana_ki)

Na osnovu gore navedenih pokazatelja moguće je utvrditi uporednu rang listu posmatranih lokalnih zajednica u odnosu na istraživanje fokus grupa i ispitivanje građana_ki. Dobijeni poredak je predstavljen u tabeli 10.

Tabela 10: Uporedna rang lista lokalna zajednica u odnosu na istraživanje fokus grupa i ispitivanje građana_ki

R.br.	Općina/ opština/ grad	Prosječna vrijednost (fokus grupe)	R.br.	Pomjeranje u odnosu na poredak u istraživanju fokus grupa	Općina/ opština/ grad	Prosječna vrijednost (građani_ ke)	Pomjeranje u odnosu na prosječnu vrijednost fokus grupa
1.	Tešanj	4,16	1.	=	Tešanj	3,85	↓
2.	Goražde	3,83	2.	↑	Ljubuški	3,78	↑
3.	Gradiška	3,8	3.	↓	Goražde	3,62	↓
4.	Rudo	3,74	4.	↓	Gradačac	3,47	↓
5.	Ljubuški	3,69	5.	↑	Laktaši	3,39	↓
6.	Gradačac	3,65	6.	↓	Gradiška	3,38	↓
7.	Laktaši	3,62	7.	↑	Kotor Varoš	3,37	↑
8.	Han Pijesak	3,62	8.	↓	Rudo	3,30	↓
9.	Derventa	3,49	9.	↑	Bosanska Krupa	3,29	↑
10.	Vogošća	3,44	10.	↓	Han Pijesak	3,14	↓
11.	Kotor Varoš	3,27	11.	↓	Vogošća	3,01	↓
12.	Bosanska Krupa	3,26	12.	↑	Istočna Ilidža	2,83	↑
13.	Gornji Vakuf/ Uskoplje	2,69	13.	=	Gornji Vakuf/ Uskoplje	2,71	↑
14.	Istočna Ilidža	2,69	14.	↓	Derventa	2,70	↓
15.	Usora	1,82	15.	=	Usora	2,30	↑

Nekoliko prilično očiglednih opservacija možemo izvući iz uporednog pregleda dvije rang liste. Najprije se može uočiti da je percpcija indikatora otvorenosti za saradnju lokalnih zajednica kod građana_ki uglavnom lošija u odnosu na istraživanje fokus grupa (ovo je slučaj u devet posmatranih lokalnih zajednica). Nadalje, najbolje i najlošije plasirane lokalne samouprave, Tešanj i Usora, nisu mijenjale svoje pozicije na ove dvije rang liste. Uz njih je svoju poziciju zadržao i Gornji Vakuf/Uskoplje na 13 mjestu.

S druge strane značajnija pomjeranja za 5 i 4 pozicije bilježimo samo u 3 slučajja. Kod Dervente koja je sa devete, pozicije u istraživanju fokus grupa pala na 14. poziciju u percepciji građana_ki i Rudog koje je sa visokog četvrtog mjesta prema istraživanju fokus grupe u ispitivanju građana_ki palo na sredinu rang liste, tj. na osmo mjesto. U slučaju Kotor Varoši radi se o suprotnoj tendenciji, budući da je oval lokalna zajednica sa 11-og mjesta rang liste zasnovane na istraživanju fokus grupa skočila na 7 mjesto u ispitivanju percepcije građana_ki. Ako pođemo od pretpostavke da su fokus grupe zbog svog sastava, naročito u pogledu učešća predstavnika lokalne administracije, imale bolji uvid u stvarno stanje indikatora, možemo zaključiti da su lokalne samouprave koje su zabilježile značajniji pad nešto lošije u promociji svoje otvorenosti za saradnju dok to vjerovatno nije slučaj kada je u pitanju Kotor Varoš. Generalno, razlike u utvrđenim prosječnim vrijednostima pokazatelja otvorenosti za saradnju za posmatrane lokalne zajednice nisu značajne bez obzira na njihova pomjeranja na rang listama, izuzev u slučaju Dervente koja bilježi 3,49 kao prosječnu vrijednost pokazatelja na nivou istraživanja fokus grupe, a 2,70 na nivou percepcije građana_ki, što bi trebalo da bude dodatni podsticaj ovoj lokalnoj samoupravi da svoje djelovanje prati sa snažnijom promocijom.

Kako je već ranije istaknuto, utvrđene prosječne vrijednosti pokazatelja otvorenosti za saradnju na nivou sva četiri segmenta za sve posmatrane lokalne zajednice dobijene istraživanjem fokus grupa i ispitivanjem percepcije građana_ki osnov su za izračun IOS-a za posmatrane lokalne samouprave i utvrđivanje finalne rang liste koja je predstavljena u tabeli 11.

Tabela 11: Rang lista lokalna zajednica u odnosu u odnosu na prosječnu vrijednost IOS-a i srednja vrijednost IOS-a za posmatrane lokalne zajednice

R.br.	Općina/opština/grad	Prosječna vrijednost (fokus grupe)	Prosječna vrijednost (ispitivanje građana_ki)	IOS
1.	Tešanj	4,16	3,85	4,01
2.	Goražde	3,83	3,62	3,73
3.	Ljubuški	3,69	3,73	3,71
4.	Gradiška	3,80	3,38	3,59
5.	Gradačac	3,65	3,47	3,56
6.	Rudo	3,74	3,30	3,52
7.	Laktaši	3,62	3,39	3,51
8.	Han Pijesak	3,62	3,14	3,38
9.	Kotor Varoš	3,27	3,37	3,32
10.	Bosanska Krupa	3,26	3,29	3,28
11.	Vogošća	3,44	3,01	3,23
12.	Derventa	3,49	2,70	3,10
13.	Istočna Ilidža	2,69	2,83	2,76
14.	Gornji Vakuf/Uskoplje	2,69	2,71	2,70
15.	Usora	1,82	2,30	2,10
SREDNJA VRIJEDNOST IOS-a za posmatrane lokalne zajednice		3,38	3,21	3,30

Istraživanje je primijenilo sveobuhvatnu metodologiju koja je kombinirala rezultate iz fokus grupa i anketa građana_ki kako bi procijenila indeks otvorenosti za saradnju (IOS) u izabranim lokalnim zajednicama. Ovaj strukturirani pristup omogućio je sveobuhvatan pregled transparentnosti, inkluzivnosti i pristupačnosti u angažmanu između lokalnih vlasti i njihovih zajednica.

Značajan nalaz na nivou lokalnih zajednica obuhvaćenih istraživanje odnosi na izraženu razliku u percepciji otvorenosti za saradnju u različitim općinama/opštinama/gradovima. Na primjer, Tešanj se ističe relativno visokim prosječnim IOS-om od 4.01, što ukazuje na snažan stepen otvorenosti za saradnju kako je percipiraju i fokus grupe i građani_ke.

Nasuprot tome, općine poput Usore imaju niže IOS vrijednosti, što odražava potrebu za znatnim poboljšanjima u strategijama angažmana i saradnje sa zajednicom.

Nesumnjivo je da varijacije u ocjenama ističu važnost uključivanja lokalnih aktera. Lokalne vlasti koje aktivno uključuju svoje zajednice, nevladine organizacije i građane_ke u procese donošenja odluka obično postižu više IOS bodova. Ovdje se naročito ističe uloga otvorenog dijaloga i partnerstva s zainteresiranom javnošću u poticanju saradnje i odgovorne strukture upravljanja.

Dodatno, istraživanje ukazuje na transparentnost kao ključni faktor u određivanju IOS ocjena. Lokalne samouprave koje redovito objavljuju informacije, izvještaje i ažuriranja na svojim web stranicama obično dobivaju više ocjene i pozitivniju percepciju. Transparentnost gradi povjerenje i sigurnost među zajednicom, stvarajući okruženje povoljno za saradnju.

Da bi tumačenje dobijenih rezultata istraživanja bilo potpunije analiza mora uzeti u obzir i vanjske faktore unutar lokalnog konteksta koji mogu utjecati na rezultate indeksa otvorenosti za saradnju. Naime, različiti lokalni socio-ekonomski, demografski i obrazovni faktori mogu utjecati na stepen otvorenosti za saradnju. Primjera radi, bogatije zajednice mogu imati više resursa za ulaganje u prakse otvorenog upravljanja i inicijative za angažman zajednice. S druge strane, visok nivo neravnoteže dohotka može dovesti do dispariteta u pristupu informacijama i sudjelovanju u donošenju odluka, što utječe na rezultate IOS-a. Visoke stope nezaposlenosti mogu povećati angažman zajednice jer stanovnici imaju više vremena za sudjelovanje, ali također može dovesti do frustracije ako ekonomske potrebe nisu zadovoljene.

I obrazovanje je faktor koji se mora imati u vidu. Zajednice s višim razinama obrazovanja obično imaju informiranije i angažiranije građane, što potencijalno može dovesti do viših rezultata IOS-a. Obrazovanje u digitalnim vještinama može presudno poboljšati sposobnost građana ki da pristupe objavljenim informacijama i angažiraju se online okruženju, što utječe na transparentnost. I sama dostupnost digitalne infrastrukture, uključujući pristup internetu i mobilnim tehnologijama, može utjecati na način na koji građani pristupaju zvaničnim informacijama i sudjeluju u digitalnim inicijativama.

Tu su i demografski faktori poput distribucije starosnih skupina u zajednici koji mogu utjecati na otvorenost. Mlađe generacije mogu biti više upućene u tehnologiju i sklonije digitalnom angažmanu, dok stariji demografski skupovi možda preferiraju tradicionalne oblike komunikacije. Nadalje, zajednice s poviješću građanskog angažmana i saradnje mogu imati više ocjene IOS-a zbog razvijenije kulture sudjelovanja.

Imajući u vidu da ovi vanjski lokalni faktori mogu biti u interakciji s rezultatima IOS-a na kompleksne načine važno ih je uzeti u obzir prilikom interpretacije rezultata. Za potrebe ovog istraživanja koristimo set socio-ekonomskih podataka o izabranim lokalnim zajednicama predstavljen u tabeli 12.

Predstavljeni socio-ekonomski podaci potvrđuju prethodnu tezu o povezanosti vanjskih faktora lokalnog konteksta i rezultata Indeksa otvorenosti za saradnju (IOS) za različite lokalne zajednice. Naime, evidentno je da su lokalne zajednice koje se ističu veliki brojem stanovnika, registrovanih poslovnih subjekata, razvijenom obrazovnom infrastrukturom, visinom investicija, poput Gradiške, Tešnja, Gradačca, Goražda, ostvarile i visok IOS rezultat i nalaze se među prvih pet pozicija u ukupnom poretku.

Priroda ovog istraživanja ne omogućava dublju elaboraciju ovog odnosa, ali ipak je moguće izvući određene zaključke. Primjera radi, zajednice s višim rangom možda imaju veće resurse i ekonomsku stabilnost, što im omogućava ulaganje u prakse otvorenog upravljanja lokalnim poslovima, kao što i zajednice s boljom obrazovnom infrastrukturom, tj. kvalitetnijim obrazovanjem, mogu imati informiranije i angažiranije građane, što potencijalno rezultira višim rezultatima IOS-a.

Visoka vrijednost socio-ekonomskih parametara upućuje i na bolje kapacitete lokalnih administracija koje očigledno uspješnije mogu odgovoriti i na izazove uspostavljanja i razvijanja otvorenog i participativnog upravljanja.

Ipak, veza između poretka i ovih faktora može biti složena i mnogostrana, što, između ostalog, znači da utvrđena korelacija ne podrazumijeva uzročnost. Drugim, riječima, iako ovi faktori mogu korespondirati s poretkom, ne moraju nužno biti direktni uzrok viših ili nižih rezultata IOS-a. Vjerojatnije je da poredak odražava kombinaciju unutarnjih praksi lokalnih vlasti, politika, očekivanja zajednice i vanjskih faktora. Bolje razumjevanje odnosa između poretka i vanjskih lokalnih faktora zahtjeva dodatna istraživanja i analize.

Analizu ćemo zaključiti sa dodatnom validacijom dobijenih rezultata koristeći se u uvodu pomenutim Lokalnim indeksom otvorenosti. Lokalni indeks otvorenosti, mjeri otvorenost svih jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, kroz oko 80 indikatora, a vodeći se međunarodnim preporukama i primjerima dobre prakse. Ovi principi su razrađeni u kvalitativne i kvantitativne indikatore koji se ocjenjuju na osnovu dostupnosti informacija na zvaničnim internet stranicama institucija, kvaliteta pravnog okvira za pojedinačna pitanja, drugih izvora javnog informisanja i upitnika koji se upućuju institucijama. Svi prikupljeni podaci pohranjuju se u bazi u formi arhiviranih linkova, čime se omogućuje višestruka provjera.⁵ U odnosu na IOS Lokalni indeks otvorenosti se više fokusira na segment informacijske otvorenosti u dostupnosti akata, transparentnosti u pogledu javnih nabavki i drugih aspekata finansijskog poslovanja lokalnih samouprava, te primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama. Preklapanje sa IOS-om je prisutno na nivou 23 pitanja/indikatora od kojih je većina vezana za segment informacijske otvorenosti kao sastavni dio IOS-a. Ovo preklapanje se može iskoristiti za dodatnu validaciju rezultata i to tako što ćemo izvršiti poređenje poretka koje su izabrane lokalne zajednice zauzele u okviru mjerenja ova dva indeksa.

⁵ Lokalni index otvorenosti. Dostupno na [Index \(zastone.ba\)](http://Index(zastone.ba)). Pristupljeno: 08.09.2023. godine

Tabela 12: Pregled izabranih socio-ekonomskih podataka za posmatrane lokalne zajednice (prvi dio)⁶

R.br.	Općina/ opština/ grad	Entitet	Kanton	Broj stanovni- ka	Registrovani poslovni sub- jekti
1.	Gradiška	RS	/	46,744	1,597
2.	Tešanj	FBiH	Ze- ničko-dobo- jski	43,828	2,817
3.	Gradačac	FBiH	Tuzlanski	38,358	2,931
4.	Laktaši	RS	/	34,769	1,578
5.	Vogošća	FBiH	Sarajevo	29,200	1,879
6.	Ljubuški	FBiH	Zapadnoher- cegovački	26,774	1,099
7.	Derвента	RS	/	24,803	609
8.	Bosanska Krupa	FBiH	Unsko-sanski	24,017	1,164
9.	Gornji Vakuf/ Uskoplje	FBiH	Srednjo- bosanski	19,666	850
10.	Goražde	FBiH	Bosansko-po- drinjski	19,484	1,329
11.	Kotor Varoš	RS	/	17,824	306
12.	Istočna Ilidža	RS	/	14,143	558
13.	Rudo	RS	/	6,984	125
14.	Usora	FBiH	Ze- ničko-dobo- jski	6,245	388
15.	Han Pije- sak	RS	/	3,162	130

⁶ Izvori prikupljenih podataka su publikacije Federalnog zavoda za statistiku i Republičkog zavoda za statistiku dostupne na sljedećim adresama: [Kantoni u brojkama – Federalni zavod za statistiku \(fzs.ba\)](#) i [Републички завод за статистику - Република Српска \(rzs.rs.ba\)](#).

Tabela 12: Pregled izabranih socio-ekonomskih podataka za posmatrane lokalne zajednice (prvi dio)

R.br.	Broj zaposlenih	Broj ne-zaposlenih	Osnovne škole	Srednje škole	Stopa prirodnog priraštaja	Građevinske investicije
1.	11,262	4,474	27	3	-	49,294,000
2.	13,900	5,279	19	3	+	13,856,000
3.	8,895	5,910	23	2	-	9,601,000
4.	11,532	3,205	9	/	-	5,959,000
5.	6,188	4,166	6	1	+	10,131,000
6.	4,790	2,888	18	2	-	6,123,000
7.	6,895	1,730	21	3	-	3,447,000
8.	3,596	2,869	13	2	-	4,737,000
9.	2,993	2,353	13	2	-	1,914,000
10.	6,713	2,481	10	3	-	19,303,000
11.	5,724	1,351	9	1	-	4,931,000
12.	3,144	1,711	3	1	-	12,542,000
13.	1977	920	7	1	-	73,000
14.	2,048	559	5	1	-	1,697,000
15.	980	315	1	1	-	432,000

Kada je u pitanju Indeks otvorenosti za saradnju korišćemo poredak koji je utvrđen mjerenjem segmenta informacijske otvorenosti budući da je upravo u tom segmentu najveći broj indikatora/pitanja koji se preklapaju u dva indeksa. Rezultat je predstavljen u tabeli 13.

Tabela 13: Uporedna rang lista izabranih lokalnih zajednica u Indeksu otvorenosti za saradnju i Lokalnom indeksu otvorenosti

R.br.	Općina/opština/grad (poredak na temelju mjerenja segmenta informacijske otvorenosti)	R.br.	Općina/opština/grad (generisan iz Lokalnog indeksa otvorenosti)
1.	Tešanj	1.	Tešanj
2.	Vogošća	2.	Gradiška
3.	Laktaši	3.	Vogošća
4.	Ljubuški	4.	Laktaši
5.	Gradiška	5.	Bosanska Krupa
6.	Goražde	6.	Derventa
7.	Gradačac	7.	Usora
8.	Derventa	8.	Gradačac
9.	Kotor Varoš	9.	Goražde
10.	Bosanska Krupa	10.	Kotor Varoš
11.	Rudo	11.	Ljubuški
12.	Han Pijesak	12.	Rudo
13.	Gornji Vakuf/Uskoplje	13.	Gornji Vakuf/Uskoplje
14.	Istočna Ilidža	14.	Han Pijesak
15.	Usora	15.	Istočna Ilidža

Kada uporedimo dva skupa rezultata, čini se da postoji preklapanje između lokalnih zajednica sa visokim i niskim ocjenama u segmentu informacijske otvorenosti u oba istraživanja.

Među prvih pet na obje liste imamo četiri preklapanja (Tešanj, Gradiška, Laktaši i Vogošća), a isti rezultat imamo na nivou zadnjih pet pozicija (Rudo, Han Pijesak, Gornji Vakuf/Uskoplje i Istočna Ilidža).

S druge strane, postoje varijacije u rangiranju drugih lokalnih zajednica. Na primjer, Ljubuški bolje stoji u prvom istraživanju, dok Bosanska Krupa bolje performira u drugom istraživanju. Ova varijacija može biti posljedica razlika u metodama prikupljanja podataka, veličinama uzoraka ili specifičnim pokazateljima korištenim u svakom istraživanju.

Ključni nalaz ovdje jeste da međusobno povezivanje rezultata iz dva istraživanja daje određenu validaciju utvrđenih nalaza. Ako dva istraživanja dosljedno identificiraju određene općine kao one sa visokom ili niskom informacijskom otvorenosti, to jača pouzdanost tih nalaza. S ovim u vidu možemo utvrditi ključne zaključke i preporuke koje proizilaze iz istraživanja.

VI DIO

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

6. Zaključci i preporuke

6.1 Zaključci

Osnovni cilj ovog istraživanja bio je ocijeniti nivo otvorenosti za saradnju u lokalnim zajednicama koristeći Indeks otvorenosti za saradnju (IOS) kao ključni alat za mjerenje. Ovdje iznosimo zaključke izvučene iz analize podataka prikupljenih kroz fokus grupe i anketiranje građana te ponovo naglašavamo ključne nalaze vezane za mjerenje otvorenosti za saradnju izabranih lokalnih zajednica.

Istraživanje pokazuje prosječnu vrijednost IOS-a od 3,38 u fokus grupama i 3,21 u građanskim anketama, odnosno 3,30 srednju vrijednost IOS-a, što ukazuje na umjereni nivo otvorenosti za saradnju u proučavanim općinama/opštinama/gradovima. Jasno je da postoji značajan nesrazmjer otvorenosti za saradnju sa zainteresiranom javnosti između posmatranih lokalnih zajednica. Tako najviši pokazatelj otvorenosti ima Tešanj i on iznosi 4,01. Visoko su pozicionirani Goražde 3,73 i Gradiška 3,59 što pokazuje da čak i ove zajednice, kao neki od najboljih primjera, imaju mnogo prostora za napredak kada su u pitanju posmatrani segmenti. S druge strane, pokazatelj otvorenosti u lokalnoj zajednici Usora je ispod ocjene 2, a Istočna Ilidža ispod ocjene 3, što ukazuje na umjerenu zatvorenost, u prvom slučaju, i djelimičnu, u drugom, ovih lokalnih zajednica prema zainteresiranoj javnosti.

Slijedi uvid u pojedinačne segmente otvorenosti za saradnju.

Informacijska otvorenost (Segment 1)

Prosječna ocjena za informacijsku otvorenost u fokus grupama iznosi 3,57, dok prosječna ocjena anketa građana ki u oblasti informacijske otvorenosti iznosi 3,50. Rezultati indeksa su pokazali kako su lokalne zajednice najuspješnije u segmentu informacijske otvorenosti, posebno u vezi indikatora o dostupnosti generalnih kontakt informacija na web stranicama općina/opština/gradova, gdje je prosječni pokazatelj otvorenosti najviši.

U segmentu informacijske otvorenosti najbolji primjeri su Tešanj i Vogošća (obje sa prosječnim pokazateljem koji iznosi preko 4), dok Usora, i u ovoj oblasti, u kojoj su sve druge lokalne zajednice značajno otvorenije, ima indeks tek iznad 2 (2,08) i stoga veliki prostor za nadogradnju u ovoj oblasti.

U cjelini gledano, analiza ovog segmenta ukazuje na relativno snažnu izvedbu, pri čemu i fokus grupe i građani_ke prepoznaju napore koje čine lokalne administracije u pružanju informacija javnosti. Transparentnost i dostupnost informacija su oblasti gdje su općine/opštine/gradovi pokazale primjetna postignuća. Prosječne ocjene su iznad središnje tačke skale mjerenja i sugeriraju da postoje pohvalni naponi u pružanju informacija javnosti i angažiranju s njom putem različitih sredstava. U poređenju s drugim segmentima (konsultacije, dijalog i partnerstvo s zainteresiranom javnošću), ocjene za informacijsko otvorenost prema zainteresiranoj javnosti su relativno više.

Iako postoji još prostora za poboljšanje, posebno u pogledu kontinuiranog ažuriranja i proširenja online prisutnosti te osiguravanja pravovremenih obavijesti, opći trend je pozitivan. Razvijanje transparentnosti i dostupnosti putem informacijske otvorenosti temeljni je korak u promociji saradnje i angažmana s zajednicom. Nadogradnja ovih napora može dodatno poboljšati nivo otvorenosti i saradnje u posmatranim lokalnim zajednicama.

Konsultacije (Segment 2)

Prosječna ocjena za konsultacije u fokus grupama iznosi 3,48, dok u anketama građana_ki prosječna ocjena za konsultacije iznosi 3,21. Ovi pokazatelji ukazuju na umjeren nivo otvorenosti za saradnju u pogledu konsultacija unutar lokalnih zajednica. Dok su istaknuti pozitivni aspekti, postoje i područja gdje se mogu napraviti poboljšanja kako bi se povećala učinkovitost i inkluzivnost javnih konzultacija.

Dakle, u segmentu konsultacija lokalnih vlasti sa zainteresiranom javnošću prosječni pokazatelj je nešto malo niži u odnosu na prethodni segment informacijske otvorenosti.

Najviši pokazatelj ima Tešanj (4,31), i ovo je pokazatelj koji predstavlja primjer drugim lokalnim zajednicama, te on može biti motivacija za druge lokalne zajednice, posebno za Usoru koja je u ovoj oblasti najlošiji primjer sa pokazateljem 1,73. Važno je napomenuti da još dvije lokalne samouprave: Gornji Vakuf/Uskoplje (2,27) i Istočna Ilidža (3,12) u ovom segmentu također imaju pokazatelje koji upućuju na zaključak da bi trebali čim prije započeti sa djelovanjem na unaprijeđenju procesa konsultacija. Također, zabrinjavajuća je činjenica da je u ovoj oblasti i najniži prosječan pokazatelj lokalnih zajednica (2,86), a odnosi se na pitanje da li su općinske/opštinske/gradske vlasti izradile listu zainteresirane javnosti po oblastima djelovanja.

Upravo ovo pokazuje kako lokalna vlast nema podatke o postojećim kapacitetima u svojim zajednicama, niti lokalnim ekspertima_cama koji pored stručnih znanja posjeduju i informacije o postojećem stanju u svojim lokalnim zajednicama, a što je neophodno kod bilo kakvog procesa planiranja i implementacije programa i projekata.

Ipak, čini se da su konsultacije česta praksa u proučavanim zajednicama. Međutim, ocjene ukazuju na prilike za poboljšanje u efikasnosti i uključenosti u ovim procesima. Osigurati da konsultacije obuhvate raznolike perspektive i da se rezultati transparentno komuniciraju moglo bi značajno unaprijediti ovu oblast.

Dijalog (Segment 3)

Prosječna ocjena za dijalog u fokus grupama iznosi 2,95, a u anketama građana_ki iznosi 2,88 i ukazuje na postojanje izazova u održavanju učinkovitog dijaloga. Ovaj segment ističe aspekt koji zahtijeva pažnju i poboljšanje. Primjera radi, Usora u ovom segmentu ima indeks ispod 2, dok Gornji Vakuf/Uskoplje ima indeks nešto iznad dva, odnosno 2,27. Niski indikatori, naročito u slučaju Usore (1,73), ukazuju na to da u lokalnoj zajednici postoji samo minimum otvorenosti za dijalog sa zainteresiranom javnošću. Najviši prosječni pokazatelj u ovom segmentu ima Rudo (4,33) i Tešanj (4,31), i ubjedljivo su najbolji.

Ipak, prosječne ocjene, iako se ne nalaze na najnižem kraju skale, sugeriraju da postoje izazovi koje treba adresirati kako bi se poboljšala učinkovitost dijaloga između lokalnih vlasti i javnosti, a samim tim postoje i značajne mogućnosti za rast u ovoj oblasti. Ove mogućnosti se ponajprije odnose na aktivno slušanje, odgovaranje i uključivanje povratne informacije u procese donošenja odluka. Jačanje ovih aspekata može dovesti do snažnije saradnje između lokalnih vlasti i zajednice, što na kraju pridonosi poboljšanju upravljanja i zadovoljstva građana.

Partnerstvo (Segment 4)

Prosječna ocjena za partnerstva u fokus grupama iznosi 3,55, odnosno 3,24 u građanskim anketama. Podaci iz fokus grupa i anketa građana o partnerstvu sa zainteresiranom javnošću sugeriraju umjereno pozitivan stepen otvorenosti za saradnju u posmatranim lokalnim zajednicama. Prosječne ocjene, iako ne najviše, ukazuju na pohvalne napore usmjerene na poticanje saradnje i partnerstva između lokalnih vlasti i nevladinih organizacija (NGO).

U segmentu partnerstva lokalnih vlasti sa zainteresiranom javnošću Usora ima prosječan pokazatelj ispod 2,15 dok Gornji Vakuf/Uskoplje ima pokazatelj 2,76. Sa druge strane Tešanj ima prosječan pokazatelj 4,48 i evidentno je pozitivan primjer za druge lokalne zajednice. Zabrinjavajuće je kako jedan dio lokalnih zajednica na web stranici nema dostupnu arhivu izvještaja o realiziranim projektima nevladinih organizacija a koje je finansirala općina/opština/grad. Pored toga što bi ovo mogli biti primjeri dobre prakse i saradnje, neophodno je imati bazu podataka o tome kakve i koje konkretno projekte podržava lokalna zajednica i u koje oblasti ulaže resurse, što nije moguće zaključiti bez kvalitetne arhive izvještaja. Sa druge strane gotovo sve lokalne zajednice (osim Usore) na web stranicama imaju jasne kriterije za dodjelu sredstava i prostora za nevladine organizacija.

U usporedbi s prethodnim segmentima (konsultacije i dijalog sa zainteresiranom javnošću), ocjene za partnerstvo sa zainteresiranom javnošću su relativno više. Ovo sugerira da postoje pozitivne inicijative i učinkoviti mehanizmi za saradnju s NGO kao i da postoji veći stepen zadovoljstva u ovom području u usporedbi s prethodna dva segmenta.

6.2 Preporuke

6.2.1 Povećanje transparentnosti

Da bi se povećala otvorenost za saradnju, opštine bi trebale preduzeti sljedeće korake:

- Povećanje dostupnosti informacija: Aktivno raditi na daljem olakšavanju pristupa informacijama o radu općtina/opština/gradova putem web stranica i drugih komunikacijskih kanala;
- Savjetodavni odbori: Razmotriti mogućnost uspostavljanja savjetodavnih odbora s predstavnicima civilnog društva i građanima kako bi se osigurao kontinuirani dijalog posvećen temi informacijske otvorenosti;
- Upravljanje povratnim informacijama: Potrebno je uspostaviti i razvijati praksu aktivnog poticanja i prikupljanja povratnih informacija od javnosti o dostupnosti i jasnoći informacija, s ciljem učinkovitog i svrsishodnog djelovanja na poboljšanom pružanju informacija;
- Poboljšanje web prisutnosti: Nastaviti i razvijati praksu unaređenja i ažuriranja web stranicu općine/opštine/grada kako bi se osigurala njena uloga centralnog izvora informacija. Potrebno je osigurati da su sve bitne informacije, uključujući kontakt informacije, rasporede i ključne dokumente, lako dostupni i ažurirani;
- Promocija dijaloga i saradnje: Nastaviti promociju zakazanih i održanih sastanaka između predstavnika lokalne samouprave i predstavnika različitih sektora zajednice, uz poticanje sudjelovanja javnosti u tim sastancima s ciljem pružanja povratnih informacija o lokalnim pitanjima;
- Transparentnost budžeta: Uspostavljanje, održavanje i ažuriranje vodiča za građane (građanski budžet) na web stranici općine/opštine/grada. Ovaj resurs treba pružiti jasne informacije o budžetu lokalne samouprave, o tome kako se raspoređuje i kako građani_ke mogu sudjelovati u procesu pripreme i utvrđivanja budžeta;

- Obavijesti i oglasi: Osigurati da važne obavijesti, poput sjednica vijeća i dnevnih redova, budu objavljene na web stranici Općine/Opštine/Grada s dovoljno vremena unaprijed;
- Dostupnost dokumenata: Nastavite i dalje razvijati praksu omogućavanja pristupa ključnim dokumentima, uključujući akcijske planove, razvojne strategije i izvještaje vijeća/skupštine, na web stranici općine/opštine/grada. Potrebno je osigurati da su ti dokumenti prikazani na jasan i razumljiv način.

6.2.2 Poboljšanje konsultacija

Za efikasnije konsultacije sa zainteresiranom javnošću, lokalne samouprave bi trebale usmjeriti svoje djelovanje na sljedeće preporuke:

- Inkluzivnost: Osigurati da konsultacije uključuju raznovrsnu zastupljenost, uključujući marginalizirane grupe i nedovoljno zastupljene zajednice, kako bi se u procesu konsultacija obuhvatio širok spektar perspektiva;
- Poboljšanje komunikacije kroz pravovremeno obavještanje: Pravilno i precizno obavještanje o nadolazećim konsultacijama kako bi se zainteresiranim pojedincima i organizacijama omogućilo da se pripreme i sudjeluju. Osigurati da su obavijesti i detalji o javnim raspravama lako dostupni na web stranici općine/opštine/grada i putem drugih sredstava informisanja.
- Izvješćavanje i online pristupačnost: Jednostavan pristup i objavljivanje detaljnih izvještaja o konsultacijama, uključujući rezultate, predložene mjere i sljedeće korake. Osigurati da web stranica općine/opštine/grada pruža sveobuhvatne informacije, uključujući obavijesti, zapisnike i izvještaje o održanim javnim konsultacijama. Ovako utvrđena online pristupačnost osigurava da zainteresirane strane lako mogu pristupiti relevantnim informacijama.
- Uključivanje prijedloga zainteresovane javnosti: Nastaviti i pojačano razvijati pozitivnu praksu uključivanja prijedloga

građana i razloga za njihovo prihvaćanje ili odbijanje u izvještajima o javnim konsultacijama;

- Podrška proaktivnom sudjelovanju: Aktivno poticanje inicijativa javnosti za održavanje javnih rasprava, kroz pružanje smjernica i aktivnu podršku zainteresiranim pojedincima ili grupama koje žele predložiti teme za javne konsultacije;
- Tematske sjednice: Povećavanje broja tematskih sjednica koje iniciraju predstavnička tijela lokalnih samouprava uz istovremeno unapređenje prakse njihove promocije i organizacije, naročito u dijelu koji se odnosi na sudjelovanje zainteresovane javnosti;
- Zakonska usklađenost: Osigurati dosljedno održavanje obveznih javnih rasprava i konsultacija za različite vrste projekata, uključujući gradnju, korištenje zemljišta i pitanja okoliša;
- Ankete o zadovoljstvu korisnika_ca: Nastaviti i razvijati praksu provodjenja anketa o zadovoljstvu korisnika_ca uslugama lokalne samouprave, s ciljem korištenja tako prikupljenih povratnih informacija za pripreme poboljšanja i adresiranje specifičnih potreba zajednice;
- Analiza potreba: Nastaviti i razvijati praksu analiziranja i mapiranja potreba građana_ki u različitim područjima prije razvoja akcionih planova i strateških dokumenata, uz obavezno uključivanje neovisnih stručnjaka i zainteresiranih članova_ica zajednice u ove konsultacije s ciljem dobijanja sveobuhvatnog uvida u lokalne potrebe;
- Upravljanje komunikacijom sa lokalnim akterima: Uspostavljanje i dalje razvijanja redovne prakse ažuriranja i širenja popisa članova_ca i organizacija zainteresirane javnosti kategoriziranih prema interesnim područjima. Ovo može pomoći prilagoditi napore u komunikaciji i angažmanu prema određenim skupinama dionika na učinkovitiji način;
- Redovna evaluacija prakse konsultacija: Uvođenje i dosljedno provođenje obaveze periodičnog pregleda i procjene učinkovitosti praksi javnih konsultacija, s ciljem pripreme potrebnih prilagođavanja i usklađivanja sa uočenim potrebama.

6.2.3 Jačanje dijaloga

Da bi poboljšale dijalog sa zainteresiranom javnošću, lokalne zajednice bi trebale razmotriti sljedeće akcije:

- Platforme za angažman: Kreiranje platformi za kontinuirani dijalog, kao što su sastanci građana_ki, online forumi ili usmjereni komunikacijski kanali, kako bi se promovirala stalna komunikacija. U fokus staviti razmjenu informacija o nacrtima strateških dokumentata, javnih politika i drugih značajnih akata lokalnih samouprava, vodeći računa da su prilike za davanje komentara i prijedloga dostupne i dobro promovirane;
- Reaktivni angažman: Nastaviti i značajno unaprijediti prakse obaveznog, brzog i transparentnog odgovaranja na komentare, prijedloge primljene na nacрте dokumenata i povratne informacije javnosti, prepoznajući ključne probleme i preporuke javnosti i pokazujući predanost uključivanju zajednice u procese donošenja odluka;
- Obuka: Pripremati i provoditi obuku za zvaničnike_ca i zaposlenike_ce lokalnih samouprava o efikasnim tehnikama komunikacije i angažmana sa zajednicom;
- Sistem evidencije dijaloga: Uvesti sistemski postupak vođenja evidencije za dokumentiranje komentara na nacрте dokumenata. Ovo pomaže održati transparentnost i odgovornost, kao i praćenje primljenih povratnih informacija;
- Proaktivni angažman: Nastaviti i razvijati praksu organizacije sastanaka i rasprava koje predlaže zainteresirana javnost, s ciljem poticanja članove_ica zajednice da preuzmu inicijativu u predlaganju tema i pitanja za dijalog s lokalnim vlastima.

6.2.4 Promocija i razvijanje partnerstva

Da bi ojačale partnerstva sa zainteresiranom javnošću i nevladinim organizacijama, lokalne zajednice se ohrabruju da poduzmu sljedeće korake:

- Zajednički projekti i prijave za projekte: Aktivno traženje mogućnosti za zajedničke projekte s nevladinim organizacijama usmjerene na rješavanje lokalnih izazova. Poticanje zajedničkih prijava projekata s NGO, s ciljem efikasnog korištenja postojećih resursa i stručnost za učinkovitije rješavanje potreba zajednice.
- Transparentnost finansiranja: Objavljivanje informacija o finansiranju i podršci koja se pruža nevladinim organizacijama s ciljem stvaranja povjerenja i predstavljanja načina na koji se sredstva koriste;
- Radne grupe za partnerstvo: Uspostavljanje radnih grupa ili komisija koje će se baviti pitanjima partnerstava i redovno komunicirati s nevladinim organizacijama kako bi se održavali otvoreni i produktivni odnosi;
- Transparentnost kriterija za podršku: Osigurati da su kriteriji za korištenje općinskih prostora od strane NGO, bilo besplatno ili po simboličnoj cijeni, jasno definirani i javno dostupni svim relevantnim organizacijama u zajednici. Ova transparentnost pomaže očuvati pravednost i odgovornost;
- Objavljivanje relevantnih informacija: Nastaviti i razvijati praksu objavljivanja informacija o kriterijima za dodjelu prostora, rezultatima javnih poziva i izvještajima o projektima na web stranici općine/opštine/grada. Ova praksa pomaže osigurati transparentnost procesa i olakšava pristup ključnim informacijama zainteresiranim stranama;
- Sudjelovanje u aktivnostima u zajednici: Promocija i aktivno provođenje većeg sudjelovanje lokalnih vlasti i njihovih predstavnika u na događanjima koja organiziraju NGO, i obrnuto. Zajednički događaji i aktivnosti mogu ojačati partnerstvo i izgraditi povjerenje između javnosti i lokalne uprave;
- Memorandumi o saradnji: Nastaviti i razvijati praksu potpisivanja memoranduma o saradnji s NGO. Ovi formalni sporazumi mogu detaljno opisati uloge, odgovornosti i očekivanja obje strane, što daje doprinos strukturiranom i odgovornom partnerstvu.

7. Zaključne napomene

Indeks otvorenosti za saradnju ukazao je na varirajuće nivoe otvorenosti koje pokazuju posmatrane lokalne zajednice. Očito je da postoji dosta prostora za poboljšanje u uključivanju javnosti u svim segmentima. I dok su neke lokalne zajednice, poput Tešnja, Goražda, Gradiške i Ljubuškog, pokazale pohvalne nivoe otvorenosti, i one imaju još mnogo posla kako bi dostigle optimalne nivoe djelovanja.

Rezultati indeksa su naglasili važnost transparentnosti, komunikacije i saradnje između lokalnih vlasti i njihovih zajednica. U dobu u kojem informacije slobodno teku i javno sudjelovanje je ključno, imperativ je da lokalne vlasti usvoje otvoreniji pristup.

Iskazani rezultati pružaju putokaz za napredak, naglašavajući potrebu za kolektivnim djelovanjem. Organizacije civilnog društva moraju postati proaktivnije i glasnije u svojim interakcijama s lokalnim vlastima. Poslovni subjekti bi trebali uspostaviti jače veze s lokalnim vlastima, pomažući im razumjeti izazove s kojima se suočavaju. Najvažnije od svega, građani, putem civilnih organizacija ili neformalnih zagovorničkih aktivnosti, moraju podsjetiti svoje predstavnike da su tu prije svega radi poboljšanja svojih zajednica.

Jasno je da socijalno-ekonomske potrebe igraju značajnu ulogu u oblikovanju otvorenosti lokalnih vlada. Rješavanjem ovih potreba i poboljšanjem kanala komunikacije i saradnje, zajednice mogu unaprijediti svoj ukupni kvalitet životnog standarda.

Indeks otvorenosti za saradnju prepoznaje napredak ostvaren od strane nekih lokalnih zajednica. Međutim, moraju se uočiti i značajne razlike i izazovi koji su i dalje prisutni. Indeks služi kao poziv na akciju za sve dionike kako bi zajedno radili na promoviranju otvorenih, inkluzivnih i prosperitetnih lokalnih zajednica.

Na putovanju prema jačoj saradnji i otvorenosti, mora se imati na umu da put prema uspjehu uključuje kolektivnu posvećenost, kontinuirano poboljšanje i zajedničku viziju svjetlije budućnosti za sve.

Annex 1: Anketni upitnik za učesnike_ ce fokus grupa

ANKETNI UPITNIK O ISTRAŽIVANJU OSNOVNIH POKAZATELJA OTVORENOSTI OPŠTINA/OPĆINA/GRADOVA ZA PODRŠKU I SARADNJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOSTI

Napomena: Osnovni cilj ovog istraživanja koje sprovodi Udruženje Mreža za izgradnju mira je mapirati otvorenost i spremnost lokalnih vlasti za saradnju sa zainteresiranom javnosti u posmatranim zajednicama i to u četiri različite oblasti: Informacijska otvorenost; Konsultacije sa zainteresiranom javnosti; Dijalog sa zainteresiranom javnosti; Partnerstvo sa zainteresiranom javnosti. Pod zainteresiranom javnosti ovaj indeks podrazumijeva predstavnike_ ce nevladinog sektora, lokalne biznise, te građane i građanke koji_ e žive, djeluju i daju svoj doprinos u posmatranim lokalnim zajednicama. Na svako pitanje požete dati potvrđan ili negativan odgovor, ali i procjenu od 1 (jedan) do 5 (pet), od čega je 1 najniža, a 5 najviša procjena.

** Saglasan/a sam da učestvujem u ovom istraživanju. Obaviješten/a sam da je moje učestvovanje u studiji na dobrovoljnoj bazi i da imam pravo da povučem svoj pristanak u bilo kom trenutku, bez navođenja razloga i da mi ne bude nanjeta bilo kakva šteta.*

Segment informacijske otvorenosti												
Općina/Opština/Grad												
Pitanje	Odgovor (DA/NE)	Ocjena ispitanika					Ocjena ispitivača					Srednja vrijednost
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Općina/Opština/Grad ima web stranicu na kojoj redovno objavljuje sadržaj.												
Na web stranici Općine/Opštine/grada dostupna je lista nadležnosti opštine.												
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su generalne kontakt informacije.												

<p>Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su kontakt informacije osoba zaduženih za komunikaciju sa zainteresiranom javnosti.</p>														
<p>Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje kontakt podaci članova savjeta/predsjednika mjesnih zajednica.</p>														
<p>Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća (ili zamjenika) sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija).</p>														
<p>Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji dnevni ili nedjeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća.</p>														
<p>Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji evidencija kontakata i sastanaka gradonačelnika/predsjednika opštinskog vijeća sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana_ki, medija).</p>														
<p>Akcioni planovi Općine/Opštine/Grada, te drugi strateški i razvojni dokumenti koji se tiču opštine, dostupni su na web stranici opštine.</p>														

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji izvještaj o implementaciji akcionog plana opštine, te drugih strateških i razvojnih dokumenata opštine sa pregledom budžeta potrebnog za implementaciju.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji planovi rada Opštinskog vijeća.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su godišnji izvještaji o radu Opštinskog vijeća.																			
Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prethodno su najavljene na web stranici Opštine.																			
Dnevni red sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupan je na web stranici opštine prije održavanja sjednice.																			
Materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici Opštine.																			
Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se putem sredstava javnog informisanja.																			

Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupni su zapisnici sa sjednica Općinskog/opštinskog/Gradskog vijeća.																				
Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljen je vodič za građane_ki kroz budžet (građanski budžet).																				

Segment konsultacija opštine sa zainteresiranom javnosti													
Općina/Opština/Grad													
	Odgovor (DA/NE)	Ocjena ispitanika					Ocjena ispitivača					Srednja vrijednost	
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
Pitanje													
U posljednje dvije godine opštinsko vijeće organizovalo je javne rasprave.													
Najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici opštine ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja.													
Na web stranici opštine postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama.													
Izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih.													

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

U posljednje dvije godine u Općini/Opštini/Gradu su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti.																		
U posljednje dvije godine Opštinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na svoju inicijativu.																		
U posljednje dvije godine Opštinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće održalo je tematsku sjednicu na temu/inicijativu koju je nominirala zainteresirana javnost.																		
Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi građevinskih projekata.																		
Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji su tiču prenamjene parkova/opštinskog zemljišta/javnih ustanova i nekretnina u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu.																		
Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji se tiču zaštite životne sredine.																		
Lokalne vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/ gradske uprave.																		

Lokalne vlasti vrše analizu i mapiranje potreba građana i građanki u različitim oblastima, a prije donošenja akcionih planova i strateških dokumenata.																							
Prilikom analize i mapiranja potreba građana i građanki opštinske vlasti pozivaju nezavisne stručnjake te zainteresiranu javnost na konsultacije.																							
Općinske/opštinske/gradske vlasti prilikom izrade akcionih planova i strateških dokumenata uzimaju u obzir informacije koje su dobili prilikom konsultacija sa nezavisnim stručnjacima i zainteresiranom javnosti.																							
Općinke/opštinske/gradske vlasti izradile su listu zainteresirane javnosti, po oblastima djelovanja.																							

Dijalog Općine/Oopštine/Grada sa zainteresiranom javnošću

Općina/Općtina/Grad

		Ocjena ispitanika					Ocjena ispitivača					Srednja vrijednost
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Pitanje	Odgovor (DA/NE)											

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Opštinske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških opštinskih dokumenata, prije nego što isti budu usvojeni.																				
Opštinske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.																				
Opštinske vlasti odgovaraju na komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.																				
Lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti.																				

Segment partnerstva Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti													
Općina/Opština/Grad													
		Ocjena					Ocjena					Srednja vrijednost	
		ispitanika					ispitivača						
Pitanje	Odgovor (DA/NE)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
Nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad.													

<p>Kriteriji za besplatno korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u opštini.</p>															
<p>Nevladine organizacija koriste, po simboličnoj cijeni, kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad.</p>															
<p>Kriteriji za korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija po simboličnoj cijeni su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u opštini.</p>															
<p>Javno su dostupni kriteriji po kojima Općina/Opština/Grad određene nevladine organizacija proglašava organizacijama od opštinskog/lokalnog značaja.</p>															
<p>Javno su dostupne informacije o tome koje organizacije su proglašene organizacijama od opštinskog/lokalnog značaja.</p>															

Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su konkursi za dodjelu sredstava za nevladine organizacija.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje jasni kriteriji za dodjelu sredstava i prostora za nevladine organizacija.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su rezultati konkursa (rješenja), sa bodovanjem, za dodjelu prostora i sredstava za nevladine organizacije.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada objavljeni su izvještaji o realizaciji projekata nevladinih organizacije koje je finansirala opština.																			
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je arhiva izvještaja o realiziranim projektima nevladinih organizacija, a koje je finansirala opština.																			
Općina/Opština/Grad u saradnji i partnerstvu sa nevladinim organizacijama organizira događaje i aktivnosti.																			
Općina/Opština/Grad se pridružuje događajima koje su organizirale nevladine organizacija.																			

Općina/Opština/Grad potpisuje memorandum o saradnji sa nevladinim organizacijama.																			
Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama.																			

Annex 2: Anketni upitnik za građane_ke općina/opština/gradova

PRIJEDLOGANKETNOGUPITNIKAISTRAŽIVANJE OSNOVNIH POKAZATELJA OTVORENOSTI OPĆINA/OPŠTINA/GRADOVA ZA PODRŠKU I SARADNJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOSTI

Napomena: Osnovni cilj ovog istraživanja koje sprovodi Udruženje Mreža za izgradnju mira je mapirati otvorenost i spremnost lokalnih vlasti za saradnju sa zainteresiranom javnosti u posmatranim zajednicama i to u četiri različite oblasti: Informacijska otvorenost; Konsultacije sa zainteresiranom javnosti; Dijalog sa zainteresiranom javnosti; Partnerstvo sa zainteresiranom javnosti. Pod zainteresiranom javnosti ovaj indeks podrazumijeva predstavnike_ ce nevladinog sektora, lokalne biznise, te građane i građanke koji_e žive, djeluju i daju svoj doprinos u posmatranim lokalnim zajednicama. Na svako pitanje požete dati potvrđan ili negativan odgovor, ali i procjenu od 1 (jedan) do 5 (pet), od čega je 1 najniža, a 5 najviša procjena.

** Saglasan/a sam da učestvujem u ovom istraživanju. Obaviješten/a sam da je moje učestvovanje u studiji na dobrovoljnoj bazi i da imam pravo da povučem svoj pristanak u bilo kom trenutku, bez navođenja razloga i da mi ne bude nanjeta bilo kakva šteta.*

Segment informacijske otvorenosti													
Općina/Opština/Grad													
		Ocjena					Ocjena						
		ispitanika					ispitivača						
Pitanje	Odgovor (DA/NE)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	Srednja vrijednost	

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Općina/Opština/Grad ima web stranicu na kojoj redovno objavljuje sadržaj.													
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupna je lista nadležnosti opštine.													
Na web stranici Općine/Opštine/Grada dostupne su generalne kontakt informacije.													
Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoji evidencija kontakata i sastanaka gradonačelnika/predsjednika Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća sa zainteresiranom javnosti (predstavnicima civilnog sektora, predstavnicima biznisa, političkih partija, građana, ki, medija).													
Materijali koji će biti raspravljani na sjednici Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća dostupni su prije same sjednice na web stranici Opštine.													
Sjednice Općinskog/Opštinskog/Gradskog vijeća prenose se putem sredstava javnog informisanja.													
Segment konsultacija Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti													
Općina/Opština/Grad													
		Ocjena		Ocjena									
		ispitanika		ispitivača									

Pitanje	Odgovor (DA/NE)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	Srednja vrijednost
U posljednje dvije godine Općinsko/Opštinsko/Gradsko vijeće organizovalo je javne rasprave.												
Najave javnih rasprava koje se provode su dostupne na web stranici opštine ili su dostupne putem drugih načina oglašavanja.												
Na web stranici Općine/Opštine/Grada postoje podaci i zapisnici/izvještaji o sprovedenim javnim raspravama.												
Izvještaj o javnim raspravama sadrži podatke o prijedlozima koje su iznijeli građani i građanke i razloge za prihvatanje/odbijanje istih.												
U posljednje dvije godine u opštini su održavane javne rasprave na inicijativu zainteresirane javnosti.												
Lokalne vlasti provode obavezne javne rasprave i konsultacije u vezi projekata koji se tiču zaštite životne sredine.												
Lokalne vlasti sprovode ispitivanje zadovoljstva korisnika usluga općinske/opštinske/gradke uprave.												

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Dijalog opštine/grada sa zainteresiranom javnošću												
Općina/Opština/Grad												
		Ocjena					Ocjena					Srednja vrijednost
		ispitanika					ispitivača					
Pitanje	Odgovor (DA/NE)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Općinske/Opštinske/Gradske vlasti ostavljaju mogućnost davanja komentara i sugestija na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških opštinskih dokumenata, prije nego što isti budu usvojeni.												
Općinske/Opštinske/Gradske vlasti vode evidenciju o komentarima na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.												
Općinske/Opštinske/Gradske vlasti odgovaraju na komentare na nacрте akcionih planova, javnih politika i drugih strateških dokumenata.												
Lokalne vlasti organiziraju sastanke na inicijativu zainteresirane javnosti.												

Segment partnerstva Općine/Opštine/Grada sa zainteresiranom javnosti

Općina/Opština/Grad

		Ocjena ispitanika					Ocjena ispitivača					Srednja vrijed- nost
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Pitanje	Odgov- or (DA/ NE)											
Nevladine organizacije besplatno koriste kancelarije i stanove u općinskom/opštinskom/gradskom vlasništvu kao svoja sjedišta i prostore gdje organizuju svoj rad.												
Kriteriji za besplatno korištenje općinskih/opštinskih/gradskih prostora od strane nevladinih organizacija su jasni i javno dostupni svim nevladinim organizacijama koje djeluju u opštini.												
Javno su dostupni kriteriji po kojima Općina/Opština/Grad određene nevladine organizacije proglašava organizacijama od opštinskog/lokalnog značaja.												
Opština/Opština/Grad potpisuje memorandume o saradnji sa nevladinim organizacijama.												
Općina/Opština/Grad aplicira na projekte u partnerstvu sa nevladinim organizacijama.												

O istraživanju Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini

Istraživanje Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini provedeno je i pisano u sklopu projekta Snaga Lokalnog. Snaga Lokalnog je petogodišnji projekat Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) koji radi na osnaživanju lokalnih zajednica. Kroz pomoć i podršku zajednicama u BiH razvijamo kapacitete koji će omogućiti održivi rast, povećanje građanskog angažmana i mobilizaciju raspoloživih lokalnih resursa.

Partnerske organizacije na projektu Mreža za izgradnju mira, Centar za građansku suradnju Livno (CGS Livno), Institut za razvoj mladih KULT, Fondacija tuzlanske zajednice i Fondacija Mozaik, bave se razvojnim izazovima u vlastitim zajednicama i razvojem filantropije u zajednici.

Udruženje mreža
za izgradnju mira

Indeks otvorenosti za saradnju lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini rađen je zahvaljujući velikodušnoj podršci Američkog naroda kroz program “Snaga lokalnog” Američke agencije za međunarodni razvoj u BiH (USAID). Za sadržaj Indeksa isključivo je odgovoran autor i “Mreža za izgradnju mira”. Stavovi izneseni u Indeksu ne odražavaju nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.